

Stichting Pensioenfonds SCA

Jaarverslag 2011

www.mijnscapensioen.nl

Stichting Pensioenfonds SCA

2011 in één oogopslag:

- Rendement op vermogen bedraagt voor Ring H 8,5% en voor Ring P 6,4%
- Stijging van belegd vermogen van euro 34,6 miljoen bij Ring H, euro 15,8 miljoen bij Ring P
- Dekkingsgraad is voor beide ringen 105% eind 2011
- Daling van de uitvoeringskosten, mede door multi-opf organisatievorm
- Extra investeringen in nieuwe website en communicatie
- Geen indexatie per 1 januari 2011

Kerncijfers:

	SP SCA		Ring H			Ring P		
	2011	2010	2011	2010	2009	2011	2010	2009
Aantallen:								
- Actieve deelnemers	1.971	2.045	1.150	1.229	1.256	821	816	876
- Gewezen deelnemers	1.711	1.664	1.110	1.054	1.018	601	610	578
- Pensioengerechtigden	1.226	1.170	485	458	431	741	712	690
Totaal	4.908	4.879	2.745	2.741	2.705	2.163	2.138	2.144
Belegd vermogen voor risico pensioenfonds ¹⁾	482.910	432.535	255.112	220.497	194.431	227.798	212.038	190.929
Belegd vermogen voor risico deelnemers ²⁾	25.721	24.266	15.275	14.292	11.171	10.446	10.074	8.865
Performance cijfers ²⁾								
- Totaal vastrentende waarden			18,2%	2,2%	9,7%	14,4%	1,5%	9,2%
- Totaal aandelen			-9,2%	21,2%	30,5%	-9,3%	21,2%	32,9%
- Totaal onroerend goed			4,4%	-1,5%	3,3%	4,4%	-1,5%	3,3%
Totaal beleggingsportefeuille			8,5%	12,4%	10,3%	6,4%	11,9%	12,5%
Benchmark totale portefeuille			8,3%	11,7%	10,6%	6,4%	11,4%	16,3%
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	459.915	392.797	242.965	202.919	174.424	216.950	189.878	172.563
Voorziening pensioenverplichting voor risico deelnemers	25.721	24.266	15.275	14.192	11.171	10.446	10.074	8.865
Dekkingsgraad								
- Afgeleide rekenrente			2,75%	3,45%	3,88%	2,73%	3,45%	3,85%
- FTK			105,0%	108,7%	111,5%	105,0%	111,7%	110,6%
- Vereiste FTK o.b.v. de strategische mix			111,6%	114,6%	113,9%	110,6%	112,9%	111,1%
- Vereiste FTK o.b.v. de feitelijke mix			113,9%	116,1%	115,4%	112,8%	113,5%	111,6%
Indexatie per 1 januari boekjaar:								
- Actieve deelnemers			0%	1,52%	0%	0%	0%	0%
- Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers			0%	0,20%	0%	0%	0%	0%
- Pre-pensioeners			0%	0,20%	0%	0%	0%	3,25%
Reserves:								
- Algemene reserve	12.227	26.484	11.346	15.477	18.420	881	11.007	9.342
- Bestemde reserve depot overgangsregel	4.615	7.471	801	2.101	1.587	3.814	5.370	4.388
- Bestemde reserve indexatie	6.153	5.783	nvt	nvt	nvt	6.153	5.783	4.636
Netto resultaat	-16.743	1.365	-5.431	-2.429	18.684	-11.312	3.794	14.724

1) Het belegd vermogen voor risico pensioenfonds is gedefinieerd als het balanstotaal van de activa minus de kortlopende schulden en overlopende passiva en minus de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers.

2) De performance cijfers gelden enkel voor het belegde vermogen voor risico van het pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds SCA

Stichting Pensioenfonds SCA

P/a Arnhemse Bovenweg 120, 3708 AH Zeist; Postbus 670, 3700 AR Zeist of

P/a Harderwijkerweg 41, 6961 GH Eerbeek; Postbus 96, 6960 AB Eerbeek

Telefoon: 030-698 4860

Telefoon: 0313-67 75 84

Ingeschreven in het Handelsregister van de

Kamer van Koophandel onder nummer 51702266

Verslag over het boekjaar
1-1-2011 tot en met 31-12-2011

Inhoud

BESTUURSVERSLAG

	Pagina
1. Bericht van bestuur	4
2. Bestuur en organisatie	5
3. Toelichting bestuur en organisatie	7
<i>Uitgelicht: Pensioenontwikkelingen</i>	9
4. Samenvatting beleid 2011	11
5. Governance pensioenfonds	12
5.1 Samenvatting	12
5.2 Beleid en uitvoeringskosten	12
5.3 Verslag van de commissies	12
5.4 Naleving wet- en regelgeving	12
5.5 Verwachtingen	12
<i>Uitgelicht: Economie 2011</i>	13
6. Vermogensbeheer	15
6.1 Samenvatting	15
6.2 Beleid	15
6.3 Stand beleggingen	16
6.4 Overige ontwikkelingen	17
6.5 Kosten vermogensbeheer	17
6.6 Verwachtingen	17
7. Administratie	18
7.1 Samenvatting	18
7.2 Beleid	18
7.3 Verwachtingen	18
8. Communicatie	19
8.1 Samenvatting	19
8.2 Verwachting	19
9. Premie-, franchise en indexatiebeleid	20
9.1 Premiebeleid Ring H	20
9.2 Premiebeleid Ring P	21
9.3 Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie	22
9.4 Franchisebeleid	22
9.5 Indexatiebeleid	22
10. Risicobeheersing	23
11. Financiële positie van het fonds	27
11.1 Samenvatting	27
11.2 Herstelplan	27
11.3 Beleid	27
11.4 Toelichting op het resultaat	27
11.5 Toelichting vermogenspositie	29
11.6 Verwachtingen	29
12. Gebeurtenissen na balansdatum	30
13. Verklaringen	31
13.1 Verantwoordingsorgaan	31
13.2 Actuaris	31
13.3 Accountant	31
14. Resultaatbestemming	32

JAARREKENING

	Pagina
15. Jaarrekening	34
15.1 Balans per 31 december	35
15.2 Staat van baten en lasten	36
15.3 Kasstroomoverzicht	36
15.4 Grondslagen waardering en resultaat	37
15.5 Toelichtingen	39
15.6 Risicoparagraaf	48
16. Overige gegevens	52
16.1 Gebeurtenissen na balansdatum	52
16.2 Resultaatbestemming	52
17. Verklaringen	53
17.1 Actuariële verklaring	53
17.2 Accountant controleverklaring	54
18. Bijlagen	55
18.1 Berekening belegd vermogen	55
18.2 Verzekerden/deelnemers bestand	56
18.3 Begrippenlijst	57

BESTUURSVERSLAG

1. Bericht van bestuur

In veel opzichten is 2011 een uitzonderlijk jaar geweest. Als kapitaalbeheerder kreeg het pensioenfonds te maken met financiële markten waar alle zekerheden verdwenen en het bestuur samen met haar adviseurs zelf hun weg moesten zoeken.

2011 gaat in de boeken als het jaar dat de financiële markten Europa en haar politieke leiders de maat namen. Die beoordeling is slecht afgelopen. Italië, Frankrijk, Griekenland, Spanje, Portugal, Ierland, zijn allen landen die door de mand gevallen zijn. België, Nederland en Engeland moeten hard en snel ingrijpen. Het experiment euro en Europa ligt op de ziekenboeg en modellen voor noodzakelijke hervormingen zijn er nog niet echt. Centrale banken wereldwijd moeten gecoördineerde acties uitvoeren om het financiële systeem voor een politieke en morele meltdown te behoeden.

Vermogensbeheer was in de crisissfeer van 2011 uitermate uitdagend. Gelukkig is er in 2010 gestart met een multi-opf organisatievorm, zodat het bestuur, de Investerings Commissie en haar adviseurs snel en flexibel kon opereren. Het rendement op het vermogen van Ring H bedroeg over 2011 8,5% en van Ring P, dat een lager risicoprofiel heeft, 6,4%. Het bestuur is tevreden met dit resultaat maar realiseert zich dat de uitdagingen voor goed vermogensbeheer in de toekomst zeer groot zijn. Samen met de adviseurs heeft het bestuur met het beleggingsbeleid van 2012 voorgesorteerd op deze uitdagingen.

Ondanks het behaalde rendement zijn de dekkingsgraden van beide ringen gedaald. De verplichtingen zijn namelijk harder gestegen dan het vermogen doordat de rente in 2011 sterk is afgenomen mede door extreme ingrepen van de centrale bank. Het resulteerde wederom in dekkingsgraden onder de 105% voor beide ringen waardoor het bestuur additionele maatregelen moest nemen: wederom geen indexatie per 1 januari 2012, het verhogen van de premie voor de middelloonregeling en het opvragen van een bijstorting van de werkgever SCA. Door de bijstorting kon het jaar 2011 afgesloten worden met een dekkingsgraad van 105% waardoor momenteel erger, afstempelen en of verlaging van de opbouw, voorkomen kon worden.

Van een heel andere orde, wordt de solidariteit en collectiviteit van het Nederlandse pensioensysteem op de proef gesteld. Er is consensus dat langer leven niet aanhoudend met stijgende premies gepareerd kan worden. In contouren is er een nieuw pensioencontract dat hier antwoord op geeft. Het bestuur heeft in haar cursusdag van 2011 al uitgebreid gesproken over deze ontwikkeling. Het zijn voornamelijk de sociale partners die hierover moeten besluiten, naar verwachting, in 2012

en 2013. Het bestuur neemt in enig geval ook haar verantwoordelijkheid in dit dossier.

Het bestuur heeft de ambitie om voor alle aspecten van haar beleid en uitvoering best-practice voor haar deelnemers en andere stakeholders te realiseren. In dit kader zijn in 2011 wederom een aantal stappen gezet. Er zijn investeringen gedaan in een nieuwe website om de communicatie voor nu en voor in de toekomst naar een hoger niveau te kunnen tillen. Er is gewerkt aan nieuwe reglementen voor benoeming en deskundigheid van nieuwe bestuursleden. Er is veel aandacht geweest om samen met dienstverleners de rapportages te verbeteren en snel, flexibel klantgericht te kunnen opereren.

Het bestuur streeft naar optimale balans tussen kwaliteit en kosten. Dit is cruciaal om het vertrouwen in het pensioenfonds voor deelnemers te houden. De uitvoering hiervan is complex en gaat gepaard met kosten die voor de baat uitgaan. Bijvoorbeeld, de benoeming van een full-time directie (vanaf 2007), de overgang naar een fiduciair manager, de oprichting van een multi-opf en de investeringen in een nieuwe website. Maar juist door deze investeringen zijn belangrijke kwaliteitsslagen gemaakt en tegelijkertijd ook –uiteindelijk - lagere kosten gerealiseerd. Het bestuur en de directie zijn doordrongen van het feit dat continue aanpassing en verbetering voor de totale bedrijfsvoering noodzakelijk blijven en zet zich daar maximaal voor in.

Elk jaar legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en de uitvoering aan het Verantwoordingsorgaan. Het Verantwoordingsorgaan beoordeelt het beleid en de uitvoering van het fonds en stelt een verslag op dat is opgenomen in dit jaarverslag.

Met de massale aandacht van de media voor pensioen en de discussie over de oplossingen voor de toekomst worden de jaren 2012 en 2013 voor deelnemers uitermate belangrijk. Voor de deelnemers van SCA zijn daarnaast ook nog de aankomende wijzingen in de organisatie van belang. Op veel fronten zijn er dus uitdagingen. Naar oordeel van het bestuur is de organisatie van Stichting Pensioenfonds SCA in staat deze uitdagingen aan te gaan. De uitkomst van deze dossiers is vooralsnog echter niet duidelijk.

2011 is een bijzonder jaar geweest. Het bestuur dankt belanghebbenden voor het vertrouwen en haar dienstverleners voor hun professionele daadkracht. Het bestuur dankt tevens de directie van het fonds voor de support aan het bestuur in deze uitdagende omstandigheden.
Het Bestuur

2. Bestuuren

Bestuur Stichting Pensioenfonds SCA (per 31 december 2011)

Werkgeversvertegenwoordigers

J. Nijhuis ²⁾	Voorzitter
H. van der Zee ¹⁾	Vice-voorzitter
R. Krauts ²⁾	
E. Ligthart ¹⁾	

Werknemersvertegenwoordigers

A. van Eldijk ¹⁾	Secretaris
F. Schapendonk ²⁾	Vice-secretaris
M. van Baal ²⁾	
G. van Harten ²⁾	namens gepensioneerden
E. Luiken ¹⁾	namens gepensioneerden
Vacature ¹⁾	

1) Namens Ring H en 2) namens Ring P

Investerings Commissie

M. van Gool	Voorzitter
J. Nijhuis	Lid namens bestuur
G. van Harten	Lid namens bestuur
H. van der Zee	Lid namens bestuur
A. van Eldijk	Lid namens bestuur
T. Groeneveld	Extern lid
A. van Nunen	Extern lid
S. Ifvarsson	Extern lid

Directie

M. van Gool	Directeur
-------------	-----------

Verantwoordingsorgaan (per 31 december 2011)

G. Kersten ²⁾	Voorzitter
W. Jansen ¹⁾	Secretaris
W. Liefhebber ²⁾	Lid
H. van Dun ¹⁾	Lid

Aangesloten ondernemingen Ring H/P

H: SCA Hygiene Products Zeist B.V.
H: SCA Hygiene Products Hoogezand B.V.
H: SCA Hygiene Products Gennep B.V.
H: SCA Hygiene Products Tilburg B.V.
H: SCA Hygiene Products Suameer B.V.
H: Uni-Charm Mölnlycke Baby B.V.
H: Uni-Charm Mölnlycke Incontinence B.V.
H: Interforest Terminal Rotterdam B.V.
H: SCA Graphic Paper Nederland B.V.
P: SCA Recycling Nederland B.V.
P: SCA Packaging Benelux B.V.
P: SCA Packaging Barneveld B.V.

Externe dienstverlening

Administratie	AZL N.V.
Vermogensbeheer	Mn-Services Vermogensbeh. B.V.
Beleggingsadm.	Mn-Services Vermogensbeh. B.V.,
Beschikbare Premie-Regeling	ABN Amro Bank N.V., Afdeling Pension Services
Herverzekering	Generali Levenverz. N.V.
Accountant	Deloitte Accountants B.V.
Uitvoerend Actuaris	AZL N.V.
Certificerend Actuaris	Triple A- Risk Fin. Certification. B.V.
Adviserend Actuaris	Aon Hewitt Associates B.V.

Correspondentie- en bezoekadressen

Bestuur: Arnhemse Bovenweg 120
3708 AH Zeist
Telefoon: 030-698 46 80

Harderwijkerweg 41
6961 GH Eerbeek
Telefoon: 0313 67 75 84

Administratie: AZL N.V.
Akerstraat 92
6411 HD Heerlen
Telefoon: 045-576 39 29

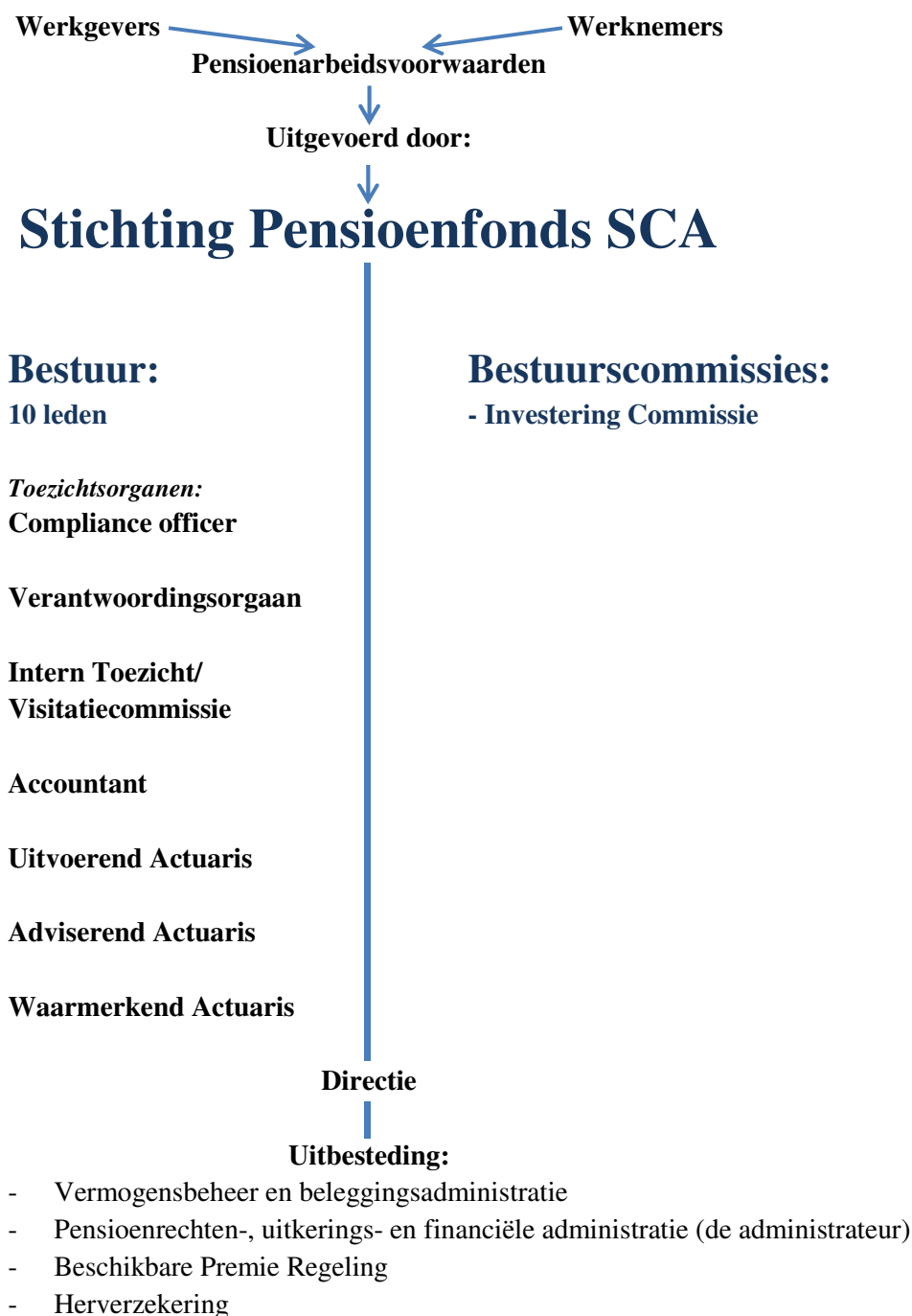
Website: www.mijnscapensioen.nl
E-mail adres: mijnscapensioen@azl.eu

www.mijnscapensioen.nl

o r g a n i s a t i e

Organogram Stichting Pensioenfonds SCA

(per 31 december 2011)

p e n s i o e n . n l

3. Toelichting bestuur en organisatie

Inleiding

Stichting Pensioenfonds SCA is een multi-opf pensioenfonds en is opgericht per 31 december 2010.

In dit Multi-opf worden alle ‘belangen’ van de opgeheven Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland aangeduid als ‘Ring H’. Alle belangen van de opgeheven Stichting Pensioenfonds ‘t Anker worden aangeduid als ‘Ring P’.

Stichting Pensioenfonds SCA heeft de stichting als rechtsvorm en is statutair gevestigd in Amsterdam. De correspondentie adressen zijn Zeist en Eerbeek.

Doelstelling en bevoegdheden

Stichting Pensioenfonds SCA heeft ten doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten (van Ring H en P) en in het kader daarvan het verstrekken of doen verstrekken van pensioen- of andere uitkeringen aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden één en ander in overeenstemming met de bepalingen van de statuten van het pensioenfonds en de pensioenreglementen en uitvoeringsovereenkomst van betreffende ringen. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de overeengekomen pensioenregelingen, dus voor zowel Ring H als P.

De financiering van de pensioenvoorziening van Ring H vindt plaats door de werkgever. De uitvoeringsovereenkomsten tussen de werkgevers en het pensioenfonds/Ring H is laatst vastgelegd op 1 januari 2009.

De financiering van de pensioenvoorziening van Ring P vindt plaats door bijdragen van de werkgevers en werknemers. De uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever(s) en het pensioenfonds/Ring P is laatst vastgelegd op 1 januari 2009.

Het fonds in heeft in 2011 een nieuwe actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) opgesteld waarin gemotiveerd (per ring) is omschreven welk beleid wordt gevoerd om de doelstelling van het fonds te kunnen nakomen.

Organisatie van het fonds

Bestuur samenstelling

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA bestaat uit tien personen. Vier bestuursleden worden voorgedragen voor benoeming door de werkgever, vier leden worden voorgedragen door de aan de ondernemingen verbonden ondernemingsraden en twee leden worden via verkiezingen gekozen en voorgedragen door en uit de pensioengerechtigden. De benoeming van bestuurders door het bestuur geschiedt conform een daartoe in 2011 opgesteld reglement. De bestuursleden worden niet bezoldigd. In 2011 zijn bestuurders Rudie Ottens (namens werknemers Ring H) en Michiel van Baal

(namens werknemers Ring P) toegetreden. Rudie Ottens heeft echter zijn bestuurslidmaatschap om persoonlijke redenen in december 2011 beëindigd. Michiel van Baal is bestuurder bij het pensioenfonds tot en met 31 december 2011 en is vervolgens afgetreden wegens vertrek bij de SCA onderneming. De samenstelling van het bestuur eind 2011 wordt weergegeven op pagina 5.

Vergaderingen

Het bestuur is in 2011 vijf keer bijeengewees voor reguliere vergaderingen (8 februari, 7 juni, 7 september, 8 november en 25 november).

Betrouwbaarheid en deskundigheid

Het bestuur draagt er zorg voor dat de deskundigheid en betrouwbaarheid van degenen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen buiten twijfel staat. Daarnaast is er voor het bestuur, leden van de commissies en andere verbonden personen een gedragscode opgesteld. In 2011 is een nieuw ‘Reglement Bestuursbenoemingen en Deskundigheidsplan’ opgesteld dat van kracht is vanaf 3 augustus 2011.

Principes Goed Pensioenfondsbestuur

De besturen onderschrijven de Principes voor goed pensioenfondsbestuur die de Stichting van de Arbeid heeft vastgesteld en streeft er naar om deze principes na te leven. In Hoofdstuk 5 wordt het beleid rondom governance toegelicht.

Bestuurscommissie(s)

Het pensioenfonds heeft een Investerings Commissie (IC). De IC geeft advies over de beleggingen van zowel Ring H als Ring P en heeft naast bestuurders externe deskundigen als lid. De IC heeft een centrale rol in de dagelijkse uitvoering van het vermogensbeheer. Zij is het aanspreekpunt voor de fiduciair vermogensbeheerder en heeft een brede voorlichtende en adviserende rol naar het bestuur. Voor de uitvoer van specifieke taken kan het bestuur een ad-hoc commissie instellen.

Conform de statuten van Stichting Pensioenfonds SCA kunnen de bestuurders van Ring H of Ring P vooroverleg organiseren om voorstellen voor het voltallige bestuur voor te bereiden. In dat geval is er sprake van Commissie Ring H of Commissie Ring P. Commissie Ring H is in januari 2011 bijeengewees.

Compliance officer

De compliance officer bewaakt dat het fonds voldoet aan de voor het fonds van toepassing zijnde actuele wet- en regelgeving en de naleving van de gedragscode voor bestuursleden en of betrokkenen.

Vanaf 31 december 2010 is een nieuwe gedragscode geldig. Vanaf die datum is Harold van der Zee de

compliance officer. In het verslagjaar zijn geen bijzonderheden te melden.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft de bevoegdheid jaarlijks een oordeel te geven over het handelen, het gevoerde beleid en de beleidskeuzes van het bestuur. De leden van het VO per 31 december 2011 staan vermeld op pagina 5 van dit jaarverslag. De leden worden niet bezoldigd. Er is een 'Reglement Verantwoordingsorgaan' waarin ondermeer samenstelling en benoeming, taken, bevoegdheden en uitvoering worden beschreven.

Intern toezicht/Visitatiecommissie

Het bestuur zorgt voor organisatie van transparant intern toezicht. In 2010 is de laatste (externe)visitatie uitgevoerd en verantwoord in het jaarverslag 2009.

Accountant

Het bestuur heeft een accountant aangesteld. Deze accountant controleert jaarlijks de jaarrekening en de verslagstaten voor DNB en doet vervolgens verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een accountantsverklaring (tegenwoordig heet deze een 'controleverklaring') en een accountantsverslag. In 2011 is besloten dat het jaarwerk 2011 door Deloitte Accountants B.V. zal worden gecontroleerd.

Uitvoerend actuaris

De uitvoerende actuaris stelt op maand-, kwartaal- en jaarbasis de voorziening pensioenverplichtingen vast. Daarnaast stelt deze jaarlijks de verzekeringstechnische analyse vast en rapporteert hierover aan het bestuur door middel van een actuariel rapport. In 2011 is besloten dat het jaarwerk 2011 door AZL N.V. als uitvoerend actuaris zal worden opgesteld.

Adviserend actuaris

Indien het pensioenfondsbestuur te maken heeft met actuariële vraagstukken, bestaat de mogelijkheid om de adviserende actuaris te raadplegen. Voor 2011 is dit Aon Hewitt Associates B.V..

Waarmerkend actuaris

Het fonds benoemt een waarmerkend actuaris die controleert of de voorziening pensioenverplichtingen op voldoende prudente grondslagen en correct is vastgesteld en die controleert of de aanwezige middelen voldoende zijn voor de door het fonds aangegane verplichtingen. In 2011 is besloten dat het jaarwerk 2011 door Triple A-Risk Finance Certification B.V. zal worden beoordeeld.

Pensioenfonds Directie

Sinds 1 november 2007 heeft het fonds een directeur-secretaris aangesteld die de dagelijkse werkzaamheden uitvoert voor het fonds. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Pensioenfonds Directie/Directeur-secretaris zijn vastgelegd in een reglement, laatstelijk vastgesteld per 31 december 2010.

Uitbesteding

Het pensioenfonds besteedt op structurele basis activiteiten uit. Bij alle uitbestedingactiviteiten conformeert het fonds zich volledig aan de regelgeving van de toezichthouder op het gebied van uitbesteding. In voorkomende gevallen zullen met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten worden vastgelegd in Service Level Agreements (SLA). De volgende werkzaamheden zijn door de besturen uitbesteed:

1. Vermogensbeheer en beleggingsadministratie

Vanaf 1 oktober 2008 wordt het vermogensbeheer van het pensioenfonds uitgevoerd conform het concept van fiduciair vermogensbeheer door het Nederlandse bedrijf Mn-Services Vermogensbeheer B.V. te Rijswijk (MN). MN is verantwoordelijk voor coördinatie van het vermogensbeheer, advies, risicomangement, uitvoering, beleggingsadministratie en bestuursrapportage. Er is een beleggingsbeleid opgesteld. Dit beleggingsbeleid is afgeleid van de afspraken tussen werkgever en werknemer over de pensioenarbeidsvoorwaarden, het bijpassende risicobeleid, wet en regelgeving en analyse naar het bijpassende beleggingsbeleid (ALM-studie). Het uiteindelijke beleggingsbeleid is vastgesteld in een beleggingsplan (voor 2011: Beleggingsplan 2011)

2. Pensioenrechten-, uitkering-, en financiële administratie

De pensioenrechten-, uitkeringen- en financiële administratie zijn uitbesteed bij AZL N.V. te Heerlen (de administrateur). Ook biedt AZL bestuursondersteuning.

3. Beschikbare premie-regeling

Conform het pensioenreglement is er sprake van een Beschikbare Premie Regeling. Ook is er de optie voor vrijwillig kapitaalstorting. Deze beschikbare premieregeling wordt uitgevoerd door ABN-Amro Bank N.V. te Amsterdam, afdeling Pensioen Services. Het pensioenfonds heeft een zorgplicht aan deelnemers betreffende deze regeling, doch de beleggingen van deelnemers in het kader van deze regeling zijn voor risico van de deelnemer en niet voor het pensioenfonds.

4. Herverzekering

Overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's waren in 2011 herverzekerd Generali Levensverzekering Maatschappij N.V. De risico's die verzekerd zijn betreffen overlijden, arbeidsongeschiktheid, premievrijstelling bij arbeidongeschiktheid en invaliditeit.

Klachten en geschillen regeling

Het fonds beschikt over een klachten- en geschillenregeling. Klachten en geschillen kunnen eerst kenbaar worden gemaakt aan de pensioenadministratie en vervolgens aan het pensioenfondsbestuur. Deze regeling is ook beschikbaar via de website van het pensioenfonds.

Contouren van een nieuw pensioenstelsel

Het pensioenakkoord dat de centrale organisaties van werkgevers en werknemers in juni 2010 met elkaar hadden gesloten, heeft in het gehele verslagjaar de gemoederen flink bezig gehouden. Centraal stond daarin het achterbanoverleg bij het FNV. Sociale partners slaagden er uiteindelijk in om het kabinet aan de voorstellen voor een nieuw pensioenstelsel te binden. Een en ander in de vorm van een zogenaamd Uitwerkingsmemorandum van juni 2011. Vervolgens wist minister Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) te bereiken dat zich in de Tweede Kamer een meerderheid aftekent die bereid is om het akkoord op hoofdlijnen te steunen. Daarvoor moest hij wel enkele toezeggingen doen en was het zinvol om het akkoord op onderdelen nader te verduidelijken.

In betrekkelijke stilte vinden thans enige onderzoeken plaats als voorbereiding op een wijziging van de Pensioenwet en daarbinnen van het financieel toetsingskader. Van groot belang is dat het nieuwe stelsel de toets van de Europese en supranationale regelgeving kan doorstaan, met inbegrip van het collectief of individueel invaren van de pensioenrechten die onder het huidige, nominale contract zijn opgebouwd. Zonder het invaren zouden de effecten van het nieuwe stelsel gering zijn en duurt het nog vele jaren voordat de beoogde doelen worden bereikt.

De besturen van de pensioenfondsen hebben zich in het verslagjaar over het algemeen laten informeren over de contouren van het reële pensioencontract en de informatie zoveel als mogelijk geanalyseerd. In dit verband is geconstateerd dat op belangrijke onderdelen van het reële contract nog nadere uitwerkingen worden gemist. De daadwerkelijke wetgeving wordt overigens eerst in het begin van 2013 verwacht. Niet alleen zal deze wetgeving moeten worden afgewacht, de besturen zullen tevens de uitkomsten moeten afwachten van het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen de decentrale organisaties van werkgever(s) en werknemers in hun bedrijfssector of onderneming.

Daarbij doet zich het vraagstuk voor hoe cao-partijen en fondsbesturen nu en in het kader van het reële pensioencontract aankijken tegen hun toekomstige onderlinge taak- en verantwoordelijkheidsverdeling. Tenslotte zal de communicatie naar alle belanghebbenden alvast kunnen worden opgepakt. Dit mede omdat de maatschappelijke onrust over de toekomstbestendigheid van het pensioenstelsel voorlopig onverminderd groot blijft. In dit verband is het opmerkelijk maar niet onlogisch dat in toenemende mate aandacht wordt gevraagd voor de positie en de belangen van de jongere deelnemers aan de collectieve pensioenregelingen.

Financieel crisisplan

De krediet-, schulden- of eurocrisis heeft de besturen van de meeste pensioenfondsen genoodzaakt tot het opstellen van herstelplannen. Dit proces, alsmede de maandelijkse monitoring van de financiële situatie en de jaarlijkse evaluatie van de plannen, hebben de Nederlandsche Bank (DNB) ertoe gebracht om de besturen op grond van een beleidsregel te verplichten een financieel crisisplan op te stellen. Deze verplichting is, zonder nadere wetgeving, opgelegd op grond van het bestaande voorschrift van het voeren van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Alle fondsen dienden uiterlijk 1 mei 2012 over een dergelijk plan te beschikken. De bedoeling is dat de fondsbesturen beter op een crisis zijn voorbereid dan op de huidige. Daarom moet vooraf op fondsniveau worden gedefinieerd wanneer sprake is van een crisissituatie en op welke wijze en met welke maatregelen deze crisis zal worden bestreden.

De lopende herstelplannen

Ondertussen bleef ook in het onderhavige verslagjaar het herstel van de financiële situatie van de pensioenfondsen, langs de uitgezette herstelpaden en in het beoogde tempo, van de besturen alle aandacht vragen. De lage stand van de rente en de volatiliteit van de financiële markten van aandelen en obligaties, aangewakkerd door rapportages over de gedaalde kredietwaardigheid van overheden en

particuliere bedrijven, dwongen tot grote alertheid. In dit verband wordt het bestaande wettelijke toezichtkader als knellend ervaren en niet langer toegeschreven op de realiteit. Tevens moet echter worden vastgesteld dat het bestaande, wettelijke regime voor DNB weinig mogelijkheden biedt voor afwijkingen.

In het verslagjaar heeft DNB desondanks getoond oog te hebben voor de positie van de pensioenfondsen. Zo is bijvoorbeeld het premiebeleid tijdens herstel nader gedefinieerd en werd toegestaan dat de premies in 2011 niet behoeften bij te dragen aan het herstel. De eis van kostendekkendheid stond niet ter discussie. Voorts heeft de toezichthouder in het kader van de op te leveren evaluaties van de herstelplannen besloten een correctie toe te passen op de rentetermijnstructuur ultimo december 2011 en de voorgenomen kortingen in percentage te maximeren. De evaluaties dienen te worden gebaseerd op de gemiddelde rente over het laatste kwartaal van 2011, terwijl de aan te kondigen, noodzakelijke kortingen mogen worden beperkt tot maximaal 7%. Hoewel deze maatregelen een aantal pensioenfondsen uit de acute problemen helpen, blijft in de pensioensector de opvatting overheersen dat grote behoefte bestaat aan meer structurele maatregelen. Voorts wordt om een soepeler opstelling door DNB gevraagd in de aanloopjaren naar de invoering van de reële pensioencontracten.

Alternatieve bestuursmodellen en het initiatiefwetsvoorstel Koser Kaya/Blok

Tegelijk met het pensioenstelsel dat de inhoud en materiële uitkomst van de pensioentoezegging raakt, heeft het kabinet in het verslagjaar de governance van pensioenfondsen ter discussie gesteld.

Minister Kamp publiceerde een voorontwerp van wet, waarin voor de paritair samengestelde fondsbesturen alternatieve modellen worden voorgesteld. Met deze alternatieven wil de bewindsman in de eerste plaats bereiken dat de deskundigheid van fondsbesturen wordt vergroot.

Daarnaast wil hij dat de fondsorganen een juistere afspiegeling gaan vertonen van de samenstelling van het deelnemersbestand en dat rekening wordt gehouden met de mate waarin door welke belanghebbende doelgroepen risico's worden gedragen. Voorts wil de minister het interne toezicht versterken en moet een efficiëntere organisatie worden bereikt door stroomlijning van de bestaande taken van de onderscheiden fondsorganen. Naar verwachting zal het wetsvoorstel in het eerste kwartaal van 2012 bij de Tweede Kamer worden ingediend. Uit de intenties van de minister moet worden afgeleid dat hij het wetsvoorstel separaat van de grote pensioenstelselherziening wil afhandelen. Het initiatiefwetsvoorstel van de Tweede Kamerleden Koser Kaya (D66) en Blok (VVD) wordt naar verwachting meegenomen met het genoemde wetsvoorstel van minister Kamp.

Toezichtontwikkelingen

DNB herinnert de fondsbesturen voortdurend aan de onderzoeksrapporten en aanbevelingen van de Commissie Frijns. Met name wijst de prudentieel toezichthouder op de noodzaak van het vergroten van het inzicht in de beleggingen, het beleggingsproces en op het ontwikkelen van een beter risicomanagement. De AFM publiceerde in het verslag de resultaten van een specifiek onderzoek naar de inzichtelijkheid in en transparantie van de uitvoeringskosten van pensioenfondsen, waaronder de kosten van het vermogensbeheer. Voorts vroeg de gedragstoezichthouder aandacht voor de kwaliteit van de administratie, met name voor de juistheid en volledigheid van de uniforme pensioenoverzichten (UPO's). Beide toezichthouders hebben als schot voor de boeg reeds aangekondigd stevig toezicht te gaan houden op de nakoming van de verplichtingen onder het regime van reële pensioencontracten. Zij verlangen in dit kader heldere normen voor de financiële opzet en de communicatie over risico's.

Bron: AZL

4. Samenvatting beleid 2011

Het bestuur concentreert haar beleid op de volgende kernactiviteiten van het pensioenfonds:

- 1 Organisatie van ‘goed bestuur’ oftewel (Good) Governance;
- 2 Vermogensbeheer;
- 3 Administratie;
- 4 Communicatie;
- 5 Risicobeheer.

Een gedetailleerd verslag over het gevoerde beleid wordt in navolgende hoofdstukken gegeven. Hieronder volgt een korte samenvatting van de belangrijkste beleidsontwikkelingen.

Governance

De structuur van het bestuur is gelijk gebleven aan de structuur die is geïntroduceerd op 31 december 2010 bij de oprichting van het Multi-opf Stichting Pensioenfonds SCA. In 2011 zijn de volgende documenten en reglementen aangepast dan wel vernieuwd dan wel nieuw opgezet:

- Actuariel Bedrijfs Technische Nota (ABTN): aangepast;
- Reglement Investerings Commissie: aangepast;
- Reglement Bestuursbenoemingen en Deskundigheidsplan: vernieuwd en nieuw;
- Reglement Verantwoordingsorgaan: aangepast;
- Klachtenprocedure: aangepast.

Het bestuur is van mening dat de organisatie van bestuur en de samenstelling daarvan haar in staat stelt in ‘controle te zijn’ en te blijven over het beleid en de uitvoering van de activiteiten van het pensioenfonds.

De Pensioenfederatie (de koepelorganisatie van de pensioensector) heeft aanbevelingen gedaan over rapportage van pensioenuitvoeringskosten, opgesplitst in kosten vermogensbeheer en kosten pensioenbeheer. Het pensioenfonds heeft haar fiduciair vermogensbeheerder verzocht al voor 2011 het volledige overzicht te verstrekken.

De totale *kosten vermogensbeheer* voor **Ring H** uitgedrukt als percentage van het gemiddelde vermogen bedroegen in totaal 0,53% (53 basispunten, bps), waarvan 32 bps voor vermogensbeheer en circa 21 bps voor transactiekosten.

De *kosten pensioenbeheer* uitgedrukt als kosten per deelnemer (actieve deelnemers en gepensioneerden) bedroegen euro 405. *Totale pensioenuitvoeringskosten* als percentage van het gemiddelde vermogen bedroegen 82 bps. Bij **Ring P** zijn deze bedragen respectievelijk 53 (32+21), euro 399 en 82 bps.

Vermogensbeheer

Het bestuur heeft in 2011 een actief vermogensbeheer-beleid gevoerd om in te spelen op de turbulente financiële markten. De belangrijkste maatregelen in 2011 waren (voor beide ringen):

- 1 Afronden investering in vastgoed via Altera Vastgoed N.V.;
- 2 Aanpassing naar passief beheer van aandelenbeleggingen in het Verre Oosten;
- 3 Verkoop van Franse en Oostenrijkse obligaties, herinrichting van de obligatieportefeuille en fine-tuning van de rente-afdekking;
- 4 Verlagen van de rente-afdekking in twee stappen;
- 5 Beleggingsplan 2012.

Ondanks de extreme marktcondities in 2011 behaalden Ring H een totaalrendement (na kosten) van 8,5% en Ring P 6,4%. Het belegd vermogen van Ring H is gestegen met euro 34,6 miljoen tot euro 255,1 miljoen. Het belegde vermogen van Ring P is gestegen met euro 15,8 miljoen tot euro 227,8 miljoen.

Administratie en pensioenregelingen

De pensioen- en de financiële administratie worden uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. Het fonds en AZL hebben in 2011 nauw samengewerkt om de dienstverlening, voorlichting en communicatie daar waar mogelijk nog verder te optimaliseren. AZL is in 2011 overgestapt op een nieuw document ter beschrijving van interne beheersingsmaatregelen en processen, het zogenaamde ISAE3402 rapport. In dit rapport wordt een managementverklaring opgenomen over het bestaan en het effectief werken van de beheersmaatregelen.

In het najaar 2011 heeft het pensioenfonds een nieuw herverzekeringscontract afgesloten voor deze verzekering van het arbeidsongeschiktheid- en overlijdensrisico per 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 met Delta Lloyd.

Communicatie

In 2011 heeft het bestuur besloten de communicatie een nieuwe impuls te geven met de ontwikkeling van een nieuwe website door AZL. Met deze website, die in augustus ‘live’ is gegaan, wordt het nieuwe digitale mediumkanaal meer optimaal benut. Het bestuur heeft in 2011 tevens besloten periodiek verslag van de ontwikkelingen te geven via ‘Kwartaal Updates’. De eerste uitgave hiervan vindt plaats op 19 januari 2012 over het vierde kwartaal van 2011.

Risicobeheer

Risicobeheer heeft continu aandacht van het bestuur. Onder risicobeheer verstaat het bestuur ondermeer:

- 1 Organisatie van ‘goed bestuur’;
- 2 In controlezijn op visie, beleid en uitvoering;
- 3 Zorgvuldig vermogensbeheer in kader van risicoprofiel arbeidsvoorwaarden, prudent beleid en wettelijke kaders;
- 4 Gedetailleerde risicomonitoring en rapportages;
- 5 Verantwoording aan deelnemers en belanghebbenden.

5. Governance pensioenfondsv

5.1 Samenvatting

Goed bestuur (governance) heeft drie hoofdelementen:

1. Organisatie van bestuur;
2. In controle zijn op beleid en uitvoering;
3. De ambitie hebben om voor stakeholders best-practice beleid en uitvoering te realiseren.

De organisatie van bestuur is in de basis gelijk gebleven als bij de oprichting van het pensioenfonds op 31 december 2010. Aanscherping van bestuursdocumenten/reglementen heeft plaatsgevonden. Het bestuur is van mening dat het in controle is geweest gedurende 2011 over beleid en uitvoering, inclusief risicobeheer. In 2011 heeft het bestuur extra geïnvesteerd in verbetering van communicatie en transparantie voor deelnemers. Daar aanhoudende focus op kostenefficiëntie zijn uitvoeringskosten wederom gedaald.

5.2 Beleid, uitvoeringskosten en deskundigheid

In 2011 heeft het bestuur zich gericht op bestendiging van de organisatie van bestuur mede door aanscherping van de volgende beleidsdocumenten:

- Actuariel Bedrijfs Technische Nota (ABTN): aangepast;
- Reglement Investerings Commissie: aangepast;
- Reglement Bestuursbenoemingen en Deskundigheidsplan: vernieuwd en nieuw;
- Reglement Verantwoordingsorgaan: aangepast;
- Klachtenprocedure: aangepast.

Betreft uitvoering en beleid heeft het bestuur sterke focus gehad op vermogensbeheer, verbetering communicatie, deskundigheid, verbetering rapportage voor monitoring en risicobeheer en deskundigheid bestuur. In betreffende hoofdstukken van dit jaarverslag wordt hier toelichting op gegeven.

Uitvoeringskosten

Het bestuur streeft naar een optimale verhouding tussen kwaliteit en kosten gegeven de uit te voeren pensioenarbeidsvoorwaarden en het risicoprofiel. Hiertoe voert het bestuur een zorgvuldig beleid in al haar activiteiten en probeert het daar waar mogelijk kosten te besparen. Het bestuur heeft ervoor gekozen om de aanbevelingen 'uitvoeringskosten' van de koepelorganisatie van de pensioensector (de Pensioenfederatie) al voor 2011 uit te voeren (zie tabel). Naar mening van het bestuur is de dienstverlening verbeterd tegen (wederom) lagere kosten. De **vermogensbeheer kosten** zijn relatief laag omdat het bestuur een bewust kostenbeleid hanteert bij haar vermogensbeheer, bijvoorbeeld in haar keuze tussen actief en passief beheer, de complexiteit van de beleggingsproducten en de selectie van managers mede in relatie tot prestatievergoedingen. De nieuwe organisatievorm multi-opf stelde het fonds in staat haar tarieven scherper uit te

onderhandelen. De **pensioenbeheerkosten** zijn in 2011 wederom gedaald mede door nieuwe tariefafspraken in het kader van de nieuwe multi-opf organisatie vorm. Wel zijn de tarieven gemiddeld in de sector. Beide ringen hanteren voor het moment eigen regelingen waardoor synergievoordelen gelimiteerd zijn.

Deskundigheid

In 2011 heeft het bestuur een inhaalslag gemaakt omtrent inventarisatie en borging deskundigheid. Op basis van de nieuwe aanbevelingen 'Deskundigheid en Competent Bestuur' van de Pensioenfederatie is er een nieuw reglement opgesteld (Reglement Bestuursbenoemingen en Deskundigheidsplan). Hierin zijn ondermeer de benoemingsprocedures aangepast, is er een functieprofiel bestuurslid opgesteld en zijn er bepalingen rondom (zelf)evaluatie bestuur opgenomen. De deskundigheid van het bestuur is opnieuw geëvalueerd en geclassificeerd in de door de toezichthouder benoemde deskundigheidsniveaus 1 en 2. Deze analyse heeft getoond dat op alle door de toezichthouder gedefinieerde deskundigheidsgebieden het bestuur ruimschoots aan de deskundigheidseisen voldoet.

5.3 Verslag van de commissies

In 2011 is geen gebruik gemaakt van de Juridische- en Audit Commissie. Gerelateerde onderwerpen zijn tijdens de reguliere bestuursvergaderingen door het voltallige bestuur behandeld. De Investerings Commissie doet haar verslag in Hoofdstuk 6 Vermogensbeheer.

5.4 Naleving wet- en regelgeving

Het afgelopen jaar zijn aan Stichting Pensioenfonds SCA geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door DNB geen aanwijzingen aan de fondsen gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van de fondsen gebonden aan toestemming van de toezichthouder. **Ring H** heeft van eind oktober 2010 tot en met eind juli 2011 een hogere dekkingsgraad behaald dan 105%. Vanwege de negatieve vooruitzichten in 2011 is het herstelplan uit 2009 gehandhaafd. **Ring P** heeft van eind september 2010 tot en met juli 2011 een hogere dekkingsgraad behaald dan 105%. Vanwege de negatieve vooruitzichten in 2011 is het herstelplan uit 2009 gehandhaafd.

5.5 Verwachtingen

Het bestuur verwacht grote veranderingen in governance mede door nieuwe wet- en regelgeving. Het bestuur voorziet dat sociale partners in 2012 in overleg zullen treden over de impact van het nieuwe pensioenakkoord op de pensioenarbeidsvoorwaarden van SCA Hygiene en Packaging.

Stichting Pensioenfonds SCA
Uitvoeringskosten in euro x 1.000

	Ring H				Ring P			
	2011	%*	2010	%*	2011	%*	2010	%*
Vermogensbeheer:								
Uit Mn rapportage: beheerkosten beleggingen	661	30	578	27	629	30	446	22
Uit Mn rapportage: kosten bewaarloon	24	1	21	1	22	1	21	1
Uit Mn rapportage: rendement gedreven kosten	13	1	7	0	12	1	6	0
Uit AZL rapportage: additionel kosten	11	0	31	1	12	1	128	6
Vermogensbeheerkosten in jaarrek.	708	32	637	30	675	32	601	29
Schatting transactiekosten	466	21	438	21	442	21	423	21
Vermogensbeheer totale kosten	1.174	53	1.075	51	1.117	53	1.024	50
Pensioenbeheer	662	30	804	38	624	30	717	35
Pensioenbeheer per deelnemer in euro	405		477		399		469	
- waarvan kosten extern toezicht	22		32		22		30	
Uitvoeringskosten totaal	1.836	82	1.879	88	1.741	82	1.741	85
Aantal deelnemers (actieven en gepensioneerden)	1.635		1.687		1.562		1.528	
Gemiddelde vermogen in euro miljoen	223		213		212		205	

* Kosten uitgedrukt ten opzichte van gemiddelde vermogen x 100 (basispunten oftewel bps)

Schulden voeren de toon aan

Het jaar 2011 begon in een positieve sfeer en de economische groeivoorspellingen waren relatief gunstig. Als gevolg van de Arabische lente alsmede de tsunami en nucleaire ramp in het Japanse Fukushima liep echter in het voorjaar de olieprijs op. In een situatie waarin de werkloosheid hoog is en de lonen amper stijgen, staan hogere energie- en brandstofkosten gelijk aan een belastingverhoging. Bovendien liet de ECB zich door de - door de hogere olieprijs - oplopende inflatie verleiden tot het verhogen van de rente, daar waar de economie juist aanhoudende stimulering behoefde. Hierdoor vielen de economische groei(verwachtingen) terug. Minder florissante groeivoorzichten verhoogden al snel de zorg over de schuldsituatie van veel EMU-landen.

Aanhoudende zorgen over solvabiliteit Griekenland

Niemand kon in 2011 om de problemen van Griekenland heen. De lethargie van politici om tot oplossingen te komen zorgde voor steeds heftigere reacties van de financiële markten. Achtereenvolgende Europese toppen creëerden een reputatie van 'te weinig, te laat' ingrijpen. In de zomer bereikte men een compromis waarbij naast extra hulp van de overheden, de particuliere sector moest meebetalen aan de oplossing voor Griekenland. Beleggers op de financiële markten bestempelden dat al snel als een halfbakken compromis en dreven de rentes ook in de andere mediterrane landen in het najaar steeds verder omhoog. Italië, Spanje en zelfs Frankrijk en de Franse banken kwamen onder vuur te liggen. Het verschil tussen Franse en Duitse staatsrentes liep op tot 2%, niveaus die sinds begin jaren negentig niet meer gezien waren. De financiële markten verdreven niet alleen Berlusconi van het regeringspluche, ze dwongen ook politici verder te gaan met stevige maatregelen dan ooit tevoren.

Deze maatregelen werden echter in de financiële markten niet met groot enthousiasme ontvangen. Veelal ontbraken de cruciale details. Kortom, de zorgen over de solvabiliteit van Griekenland en de terugvallende economische groei leidden ertoe dat de fiscale situatie van alle eurolanden onder de loep werd genomen.

Zoektocht naar veiligheid

De performance van (bijna) alle beleggingscategorieën werd in 2011 gedomineerd door de macro-economische risico's die voortkomen uit de eurocrisis. Ten eerste presteerden veilige beleggingscategorieën beter dan risicovolle: zo rendeerte Duits staatspapier sterk, terwijl Europese aandelen fors daalden. Ten tweede behaalden Amerikaanse beleggingsmarkten een beter rendement dan Europese. Een opvallende ontwikkeling was ook het verschil tussen de rendementen van staatsobligaties van opkomende landen enerzijds en aandelen van dezelfde landen anderzijds. Blijkbaar geldt de veelbesproken 'ontkoppeling' van opkomende landen wel voor staatspapier, maar niet voor aandelen. Tevens was het relatief sterke rendement van grondstoffen opmerkelijk, omdat grondstoffen over het algemeen tot de risicovolle beleggingen worden gerekend. Een andere ontwikkeling hield verband met de zoektocht naar 'veilige havens'. Deze leidde tot de unieke situatie dat er op meerdere continenten negatieve nominale rentes werden betaald: van Singapore tot Zwitserland en zelfs in Nederland. Begin december kon de Nederlandse staat tegen -6 basispunten geld lenen. Dat betekende dat beleggers zo bang waren hun hoofdsom te verliezen, dat ze geld toe gaven om er maar zeker van te zijn dat ze het later terugkregen.

2012: valse hoop

De financiële markten zijn 2012 relatief stabiel begonnen. Aan de enigszins afgenomen risicoaversie onder beleggers ligt een aantal ontwikkelingen ten grondslag. Om te beginnen vallen de cijfers over de Amerikaanse economie de laatste tijd mee. Met name de arbeidsmarkt cijfers waren boven verwachting, hoewel nog altijd niet florissant. Ook het sentiment ten aanzien van de Chinese economie verbetert. In toenemende mate heerst het gevoel dat China een harde landing van de economische groei kan voorkomen. Bovendien daalt de Chinese inflatie, wat de autoriteiten de ruimte biedt om de economie te stimuleren als de groei toch te veel zou gaan terug vallen. Ten slotte stelt de ECB zich vanaf december vorig jaar actiever op. Naast dat ze de rente heeft verlaagd, voorziet de bank via allerlei leenfaciliteiten het Europese bankwezen van zeer veel liquiditeit. Zo werd alleen op 21 december jongstleden al voor EUR 489 aan driejaars leningen aan banken verstrekt. In februari krijgen banken wederom de mogelijkheid om – tegen versoepelde onderpandseisen – driejaars leningen af te nemen bij de centrale bank.

Negatieve wisselwerking financiële markten en reële economie

Uiteraard is nu de hamvraag of deze stabiliteit op de financiële markten aan zal houden. Los van de politieke- en implementatierisico's ten aanzien van alle Europese akkoorden die in 2011 zijn gesloten, is de bovenliggende zorg dat de economie van de EMU nu daadwerkelijk in recessie is weggezakt. Hiermee is de negatieve wisselwerking tussen de financiële markten en reële economie definitief een feit. Ten eerste wordt uiteraard de economie geraakt door de overheidsbezuinigingen. Bovendien is de onzekerheid bij huishoudens en bedrijven toegenomen als gevolg van de crisis en geven zij minder uit.

Ten slotte dienen banken nu mee te betalen aan de kosten van de crisis en worden ze verplicht hun kapitaalbuffers te verhogen. Hierdoor lenen zij nu minder geld uit.

De economische recessie maakt het voor veel EMU-lidstaten praktisch onmogelijk om hun fiscale doelstellingen te halen. De doelstellingen zijn namelijk nog altijd gebaseerd op een groeiende economie met navenant toenemende overheidsinkomsten. Deze nieuwe economische realiteit was één van de hoofdredenen waarom kredietbeoordelaar S&P's half januari in één klap de kredietwaardigheid van maar liefst negen van de zeventien EMU-lidstaten afwaardeerde. Deze afwaarderingen zijn vooral een bevestiging van wat al bekend was; de verslechtering van de solvabiliteit van veel EMU-landen. Met andere woorden, ook in 2012 zullen de schuldproblemen in de eurozone leidend blijven.

Bron: MN

6. Vermogensbeheer

6.1 Samenvatting

De uitdagende economische omstandigheden maakten in 2011 een flexibele opstelling van het bestuur, de Investerings Commissie (IC) en onze adviseur, Mn-Services, noodzakelijk.

Zo heeft het bestuur onverwachte maatregelen moeten nemen als het verkopen van Franse en Oostenrijkse obligaties en aankoop van Finse obligaties. Inmiddels is de concentratie van Nederlandse en Duitse obligaties in de portefeuilles groot.

De extreme maatregelen van de Europese Centrale Bank en overheden om het financiële systeem in Europa te ondersteunen leidde tevens tot daling van de rente in de 'veilige landen' als Nederland en Duitsland. Deze ontwikkeling heeft weliswaar geleid tot hoge rendementen van de obligatie portefeuille, maar het bestuur achtte deze ontwikkeling niet houdbaar op de lange termijn. Kortlopende Duitse obligaties leverende in het najaar van 2011 een negatief rendement. Het bestuur heeft besloten de rente-afdekking van de verplichtingen geleidelijk te verlagen van circa 70% tot momenteel 50%. De verkopen van obligaties en verlaging van de rente-afdekking resulteerden in een grote cash positie bij het fonds aan het einde van 2011.

Eind 2010 en in de eerste jaarhelft van 2011 is een vastgoedbelang opgebouwd van circa 5% via deelname in vastgoedfondsen (woningen en winkels) van het Nederlandse Altera Vastgoed N.V.. Over 2011 hebben deze vastgoedbeleggingen volgens verwachting gepresteerd met een rendement van 4,4%.

Ondanks de extreme marktcondities in 2011 behaalden Ring H een totaalrendement (na kosten) van 8,5% en Ring P 6,6%. Het door Mn-Services belegde vermogen van Ring H is gestegen met euro 20,5 miljoen tot euro 240,1 miljoen. Het belegde vermogen van Ring P is gestegen met euro 10,7 miljoen tot euro 222,0 miljoen.

De totale vermogensbeheerkosten per ring bedroegen 0,53% (53 basispunten), waarvan 32 basispunten voor vermogensbeheer en 21 basispunten als transactiekosten.

Met scenario-analyses van Mn-Services heeft het bestuur op advies van de IC een beleggingsplan voor 2012 opgesteld. Dit voorziet op hoofdlijnen in investeringen in staatsobligaties van opkomende markten en hoogrentende bedrijfsobligaties. Deze beleggingen worden opgenomen in de zakelijke waarden van de portefeuille en naast cash mogelijk mede gefinancierd uit verkoop van aandelen. Hierdoor neemt de rendements/risico verhouding van de totale portefeuille naar verwachting toe.

6.2 Beleid

Het beleggingsbeleid in 2011 kende (op hoofdlijnen) de volgende aandachtspunten/maatregelen:

- 1 Afronden investering in vastgoed via Altera Vastgoed N.V.;
- 2 Aanpassing naar passief beheer van aandelenbeleggingen in het Verre Oosten;
- 3 Verkoop van Franse en Oostenrijkse obligaties, herinrichting van de obligatieportefeuille en fine-tuning van de rente-afdekking;
- 4 Verlagen van de rente-afdekking in twee stappen;
- 5 Beleggingsplan 2012.

De Investerings Commissie is, samen met vertegenwoordiging van Mn-Services, in 2011 vijf keer bijeen geweest.

Ad 1. Afronden investering in vastgoed via Altera Vastgoed N.V.

Op 31 december 2010 heeft de allocatie naar het Altera Winkels fonds plaatsgevonden. Vanaf het begin van het tweede kwartaal 2011 is ook de allocatie naar het Altera Woningen fonds uitgevoerd.

Ad 2. Aanpassing naar passief beheer van aandelenbeleggingen in het Verre Oosten

Het Mn-Services Verre Oosten aandelenfonds is in de loop van 2011 overgestapt van actief beheer naar passief beheer. Het bestuur is hiervan op de hoogte gebracht en heeft besloten haar beleggingen in aandelen Verre Oosten in het Mn fonds te handhaven.

Ad 3. Verkoop van Franse en Oostenrijkse obligaties, herinrichting van de obligatieportefeuille en fine-tuning van de rente-afdekking

In het beleggingsplan 2011 is een stop-loss (landen) beleid opgenomen voor obligaties. Indien het renteverskil tussen een betreffende obligatie meer afwijkt dan 70 basispunten van de benchmark, worden betreffende obligaties verkocht. In het najaar van 2011 zijn Franse en Oostenrijkse obligaties in de bandbreedte van het stop-loss beleid terecht gekomen. In eerste instantie waren dit enkele Franse en Oostenrijkse stukken. Conform het beleid zijn betreffende obligaties verkocht. Daarna zijn de renteversillen voor de resterende Franse en Oostenrijkse portefeuille verder opgelopen, mede door afwaardering van de kredietwaardigheid van beide landen. Het bestuur heeft toen besloten het restant van de Frankrijk en Oostenrijk obligaties tot nul af te bouwen. Bij beide transacties zijn nieuwe obligaties aangekocht in Duitsland, Nederland en Finland. Bij deze transacties zijn ook de rente-swaps aangepast aan de nieuwe samenstelling van de obligatie portefeuille, zodat de afdekking technisch in takt bleef.

Ad 4. Verlagen van de rente-afdekking in twee stappen

In de afgelopen jaren heeft Stichting Pensioenfonds SCA een actief beleid gevoerd om het renterisico (zie ook Hoofdstuk 10 Risicobeheersing) deels af te dekken door middel van rente-swaps. In 2006 en 2007 is een beleid gevoerd om in meerdere stappen deze rente-afdekking op te bouwen. Reden om dit in meerdere tranches uit te voeren was toentertijd de onzekerheid van de ontwikkeling van de rente en een zeker risico om de rente-afdekking niet bij een optimale rentestand af te sluiten. Het besluit voor de rente-afdekking is genomen vanwege de verwachting dat de rente verder zou dalen.

Met de daling van de rente de afgelopen jaren, maar vooral met name in het derde kwartaal van 2011, heeft het besluit voor renteafdekking in 2006-2007 veel waarde gecreëerd voor het pensioenfonds. Aan het einde van het derde kwartaal van 2011 bedroeg de waarde van de rente-swaps bij Ring H euro 27,6 miljoen en bij Ring P euro 8,6 miljoen.

In het najaar 2011 heeft het bestuur het besluit genomen de rente-afdekking deels af te bouwen van een niveau rond de 65% tot circa 50%. Het bestuur heeft in analogie met de opbouwfase gekozen voor afbouw in meerdere tranches. De eerste stap bedroeg een verlaging met 5%-

punt en is gelijktijdig uitgevoerd met de verkoop van de eerste deel van de Franse en Oostenrijkse obligaties. De tweede verlaging met 10%-punt is uitgevoerd toen de Franse en Oostenrijkse obligaties in zijn geheel zijn verkocht. Dit besluit is toegelicht aan stakeholders.

De belangrijkste reden voor dit besluit waren:

- De verwachting dat de rentedaling mogelijk tot staan zou komen door beheersing van de schuldencrisis in Europa. Negatieve rendementen op obligaties zijn een indicatie van een niet-stabiele en op de lange termijn niet houdbare situatie.
- In stappen, incasseren waardevermeerdering van de rente-swaps.
- Mogelijke toekomstige overgang van een nominaal naar een reëel kader conform het nieuwe pensioenakkoord.

Ad 5. Beleggingsplan 2012

In november 2011 is het beleggingsplan 2012 goedgekeurd door het bestuur. Op hoofdlijnen wordt voorzien in belegging van de liquide middelen in additionele beleggingscategorieën in de return portefeuille om de risico/rendementsverhouding te verbeteren.

6.3 Stand beleggingen

Stichting Pensioenfonds SCA

Historische ontwikkeling vermogen (door Mn-Services beheerd) in euro miljoen*

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Matching Portefeuille	165,4	137,0	153,7	135,2
- Vastrentend	121,3	118,6	123,2	129,2
- Matching Overlay	16,8	12,3	3,4	5,3
- Liquiditeiten	27,3	6,2	27,1	0,8
Return Portefeuille	75,4	82,6	68,3	76,1
- Aandelen	67,0	78,6	59,9	72,0
- Onroerend Goed	8,3	4,8	8,3	4,8
- Valuta afdekking	0,0	-0,8	0,0	-0,7
Totaal Portefeuille	240,7	219,6	222,0	211,3
Totaal Rendement	8,5%	12,4%	6,4%	11,9%
Totaal Rendement Benchmark	8,3%	11,7%	6,4%	11,4%

*Voor toelichting op de ontwikkelingen zie volgende pagina.

	Ring H				Ring P			
	Waarde	% belang	Rendement	Rendement Benchmark	Waarde	% belang	Rendement	Rendement Benchmark
Matching Portefeuille	165,4	69%	18,2%	17,9%	153,7	69%	14,4%	14,1%
Vastrentende waarden	121,3	50%	9,7%	9,2%	123,2	55%	10,8%	10,5%
- Langlopende Staatsobligaties Europa	67,6	28%	15,1%	15,1%	79,6	36%	15,2%	15,1%
- Bedrijfsobligaties Europa	51,3	21%	2,7%	1,7%	41,0	18%	2,7%	1,7%
- Illiquide obligaties	2,3	1%	1,0%	1,0%	2,6	1%	1,3%	1,3%
Rente Swaps	16,8	7%	62,5%	62,5%	3,4	2%	30,7%	30,7%
Liquiditeiten	27,3	11%	1,9%	0,8%	27,1	12%	2,6%	0,8%
Return Portefeuille	75,4	31%	-7,9%	-7,9%	68,3	31%	-7,8%	-7,8%
Aandelen	67,0	28%	-9,2%	-9,2%	59,9	27%	-9,3%	-9,2%
- Europa	18,3	8%	-15,1%	-12,4%	16,3	7%	-15,1%	-12,4%
- Verenigde Staten	24,0	10%	1,8%	1,2%	21,3	10%	1,8%	1,2%
- Verre Oosten	9,3	4%	-15,0%	-15,3%	8,4	4%	-15,2%	-15,3%
- Opkomende markten	15,4	6%	-13,4%	-15,7%	13,9	6%	-13,5%	-15,7%
Onroerend Goed	8,3	3%	4,4%	4,4%	8,3	4%	4,4%	4,4%
Totaal portefeuille beleggingen Mn-Services	240,7	100%	8,5%	8,3%	222,0	100%	6,4%	6,4%
Totaal activa Mn-Services								
In de totale portefeuille zit inbegrepen:								
- Lopende intrest beleggingen	0,0				0,4			
- Overige vorderingen en verkopen beleggingen	-1,2				-2,0			
- Liquide middelen beleggingen	-1,0				-0,4			
- Derivaten met negatieve marktwaardering	6,3				3,4			
- Overige verplichtingen en aankopen belegging	17,9				5,7			
Balanswaarde beleggingen risico pensioenfonds	262,7				229,1			

Toelichting ontwikkelingen

Het vermogen is bij beide ringen in 2011 toegenomen. De belangrijkste reden hiervoor is de waardestijging van de matching portefeuille als gevolg van de daling van de rente gedurende 2011. Vooral de waardestijging van de rente-swaps hebben hiertoe bijgedragen. De waardestijging van de matching portefeuille compenseerde ruimschoots de waardedaling van de zakelijke waarden. De aandelenportefeuille heeft hoofdzakelijk een negatief rendement behaald. In Europa stonden de winstverwachtingen onder druk door lagere economische groeivoorzichten. In de Verenigde Staten was sprake van enige stabilisatie ten opzichte van 2010. Waarderingen van ondernemingen in het Verre Oosten en van opkomende markten stonden onder druk als correctie op te hoge verwachtingen en mogelijke groeivertragingen. De vastgoedbeleggingen in Nederland behaalde een rendement van 4,4%. Per saldo behaalde de portefeuille zakelijke waarden een negatief rendement. Het valuta beleid (volledige afdekking van de Amerikaanse dollar, de Britse pond, de Japanse yen en geen afdekking van de overige valuta) is sinds 2008 ongewijzigd gebleven.

6.4 Overige ontwikkelingen

De samenstelling van de Investerings Commissie is in 2011 niet gewijzigd.

6.5 Kosten vermogensbeheer

Vermogensbeheerkosten zijn in inzichtelijk gemaakt conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en worden nader toegelicht in Hoofdstuk 5 Governance.

6.6 Verwachtingen

De economie zal zich grillig blijven ontwikkelen. Politieke hervormingen in Europa zijn noodzakelijk om economische groei mogelijk te maken en schulden af te lossen. Dit geldt in essentie ook voor de Verenigde Staten. De economische groei in de opkomende markten en Azië zal echter blijven. Niet is uit te sluiten dat deze wel wat zal afnemen door de lage groei in Europa en de Verenigde Staten. Indien politieke hervormingen worden gerealiseerd én aanslaan, is herstel in Europa en de Verenigde Staten mogelijk.

7. Administratie

7.1 Samenvatting

De belangrijkste ontwikkelingen in 2011 waren:

- de verzending van UPO's aan alle deelnemers-groepen;
- Lancering van 1 nieuwe website voor Stichting Pensioenfonds SCA in plaats van de twee websites van de opgeheven pensioenfonds Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products en 't Anker (voor toelichting hierop zie Hoofdstuk 8 Communicatie)

7.2 Beleid

Administratie

De pensioen- en de financiële administratie worden uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. De administratie beschikte de afgelopen jaren over een SAS-70 Type II rapportage. De SAS70-standaard is een veelgebruikte manier om zekerheid te verschaffen over de mate van interne beheersing. Per 2011 is de SAS70 vervangen door de ISAE3402. Het verschil tussen beide standaarden is dat in het ISAE3402-rapport een managementverklaring moet worden opgenomen over het bestaan en het effectief werken van de beheersmaatregelen.

De pensioenregeling

In maart 2011 zijn de bijlagen van de pensioenreglementen van Ring H en P gewijzigd en geplaatst op de website van het fonds. De wijziging betreft hoofdzakelijk een aanpassing van de flexfactoren. In juli 2011 is door het bestuur een nieuwe ABTN vastgesteld.

Verzending UPO

De Uniform Pensioenoverzichten (UPO) zijn voor de deelnemers en pensioengerechtigden voor Ring H en P in juli 2011 verzonden.

Aansluiting bij Nationaal Pensioenregister

Op 6 januari 2011 is het Nationaal Pensioenregister *live* gegaan. AZL was als zogenaamde koploper nauw betrokken bij de voorbereidingen en het testen hiervan. AZL heeft veel telefonische reacties en e-mails ontvangen van personen die mogelijk pensioen ontvangen Stichting Pensioenfonds SCA, vooral in de eerste week na de lancering van www.mijnpensioenoverzicht.nl. Al met al is de lancering succesvol verlopen. Vervolgens zal het Nationaal Pensioenregister in 2012, met medewerking van AZL, worden doorontwikkeld.

Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP)

Vanaf 1 januari 2011 is de instroom voor nieuwe WW-gevallen in de FVP-regeling beëindigd. Dit betekent concreet dat werknemers van 40 jaar of ouder die op of na 1 januari 2011 WW gerechtigd worden, niet meer in aanmerking komen voor een FVP-bijdrage. Dat is merkbaar voor de pensioenadministratie van AZL. Tot begin tweede kwartaal 2011 was het aantal nieuwe verzoeken nog normaal. In juni 2011 is het aantal nieuwe informatieverzoeken drastisch gedaald. Overigens zal de FVP-regeling voor de lopende gevallen eind 2013 pas volledig zijn afgewikkeld.

De pensioenplanner

De pensioenplanner van Ring H en Ring P zijn verder geharmoniseerd in het kader van de ontwikkeling van de nieuwe website.

Herverzekering

De pensioenaanspraken worden in eigen beheer opgebouwd, maar bepaalde risico's heeft het fonds ondergebracht bij een herverzekeringsmaatschappij. Het fonds heeft de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid herverzekerd. Met ingangsdatum 1 januari 2010 is een nieuwe herverzekeringsovereenkomst afgesloten met Generali Levensverzekering Maatschappij N.V. te Diemen. Het herverzekeringscontract eindigt op 31 december 2011. In het najaar 2011 heeft het pensioenfonds een nieuw contract afgesloten voor deze verzekering per 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 met Delta Lloyd.

De kosten pensioenbeheer worden toegelicht in Hoofdstuk 5 Governance.

7.3 Verwachtingen

In 2011 hebben sociale partners een principeovereenkomst behaald over de contouren van een nieuw pensioencontract. Het ministerie van Sociale Zaken komt in 2012 met een wetsvoorstel hierover. Naar verwachting zullen de sociale partners in 2012 in overleg treden om de invloed van dit nieuwe contract op de huidige regelingen te bespreken.

Onderdeel van het nieuwe wetsvoorstel zal zijn aanpassing van de pensioenleeftijd. Indien de invoering hiervan wettelijk wordt voorgeschreven zal het pensioenfonds de uitvoering daarvan ter hand nemen.

8. Communicatie

8.1 Samenvatting

In 2011 heeft het bestuur besloten de communicatie een nieuwe impuls te geven met de ontwikkeling van een nieuwe website door AZL. Met deze website, die in augustus 'live' is gegaan, wordt het nieuwe digitale mediumkanaal meer optimaal benut. Het bestuur heeft in 2011 tevens besloten periodiek verslag van de ontwikkelingen te geven via 'Kwartaal Updates'. De eerste uitgave hiervan vindt plaats op 19 januari 2012 over het vierde kwartaal van 2011.

8.2 Beleid

Het bestuur streeft naar heldere en tijdige communicatie met deelnemers. Om deze deelnemersgroepen snel en volledig te informeren is een goede website een uitstekend middel. Dit beleid rechtvaardigde het besluit om te investeren in een nieuwe website van Stichting Pensioenfonds SCA. De nieuwe site is ontwikkeld door AZL en is operationeel sinds augustus 2011.

De website biedt uitgebreide, actuele en tijdige informatie (niet limitatief) over:

- Inzicht in eigen pensioensituatie via een gesloten website via een individueel wachtwoord
- Informatie over pensionering en individuele planning daarvan via de pensioenplanner;
- De pensioenregelingen;
- Veel gestelde vragen;
- Informatie over de financiële positie van het fonds;
- Organisatie van het fonds;
- Nieuwsberichten over pensioenissues en het fonds;
- Bundeling van documenten als formulieren, regelingen, jaarverslagen, nieuwsberichten, teksten Absorber en Vizier, etc.

De eerste ervaringen van de website zijn positief. Door de nieuwe opzet kan breder en actueler worden gecommuniceerd, zoals bijvoorbeeld de dekkingsgraad van het fonds per maand.

Naast de website streeft het bestuur naar uitbreiding van mondelinge communicatie. De volgende voorlichting is in 2011 verzorgd:

- spreekuur door de directie;
- presentatie (C)OR van SCA Hygiene Products;
- presentatie voor de gepensioneerden;
- presentatie HR;
- presentatie SCA Packaging Tilburg.

Het bestuur en AZL zijn in doorlopend overleg om de communicatie te verbeteren en uit te breiden.

8.3 Verwachtingen

Stichting Pensioenfonds SCA streeft naar het actueel houden en uitbreiden van de informatievoorziening van het fonds via de website.

Vanwege de ontwikkelingen bij de sponsor SCA voorziet het bestuur additionele presentatie voor deelnemers op (fabriek)locatie(s).

9. Premie-, Franchise- en Indexatiebeleid

9.1 Premiebeleid Ring H

De pensioenpremie voor de thans geldende pensioenregelingen is per 1 januari 2011 vastgesteld op 19,4% van de salarissom. Deze bestaat uit de volgende componenten:

Pensioenpremie Ring H (% salarissom)		
	2011	2010
Basisregeling	14,6%	13,8%
Beschikbare Premierregeli	2,0%	2,6%
Overgangsregeling	2,8%	3,0%
Totaal	19,4%	19,4%

De vastgestelde premie van 19,4% betekende geen wijziging van de voor het jaar 2010 vastgestelde premie. De onderneming heeft de gehele premiebetaling in 2011 voor zijn rekening genomen.

De bijdrage van de (aangesloten) onderneming(en) is vastgelegd in artikel 4 van de uitvoeringsovereenkomst (per 1 januari 2009) met het fonds:

1. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de pensioenregeling voor 55-plussers en het gedeelte van de pensioenregeling voor 55-minners dat betrekking heeft op een uitkeringsovereenkomst, wordt vastgesteld op basis van de volgende uitgangspunten.
  - a. De bijdrage bedragen voor elke deelnemer minimaal de kostendeekkende premie. Voor 2010 is deze vastgesteld op 13,8% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen.
  - b. Voor ieder volgend jaar is de bijdrage afhankelijk van de geschatte dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar, zijnde het quotiënt van de marktwaarde van de beleggingen vermindert met de kortlopende schulden enerzijds en de voorziening pensioenverplichtingen, berekend volgens de grondslagen van de Stichting, zoals vastgelegd in de ABTN, anderzijds.
    - Indien de geschatte dekkingsgraad lager is dan 105% stort de werkgever binnen een jaar bij tot 105%.
    - Indien de geschatte dekkingsgraad beneden de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), wordt de premie het volgende jaar maximaal 2%-punt hoger.
    - Indien de geschatte dekkingsgraad 20%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), kan de premie met maximaal 2%-punt verlaagd worden; de premie zal echter niet lager zijn dan de kostendeekkende premie.
2. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de Flexibel Prepensioen 55-plussers bedraagt 3% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in het bijbehorende reglement. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor het gedeelte van de pensioenregeling 55-minners dat betrekking heeft op een premieovereenkomst, is gelijk aan het leeftijdsafhankelijk percentage van de pensioengrondslag plus een vast bedrag conform de staffel uit het desbetreffende pensioenreglement.
3. Daarnaast betaalt de vennootschap een zodanige additionele bijdrage voor uitvoering van de overgangsmaatregelen zoals opgenomen in de reglementen en vastgelegd in de geldende met de vakverenigingen overeengekomen collectieve arbeidsovereenkomst. Voor 2009 bedraagt deze additionele bijdrage voor iedere deelnemer 5,6% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen, vermindert met de bijdrage zoals gedefinieerd in lid 2 van dit artikel. De additionele bijdrage wordt eens per vijf jaar getoetst. Indien blijkt dat de bijdrage niet toereikend is, zal de vennootschap in overleg treden met de vakverenigingen om tot nadere afspraken te komen.
4. De vennootschap is de in lid 1 t/m 3 bedoelde premie verschuldigd aan de Stichting.
  - Indien de geschatte dekkingsgraad 30%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), rekening houdend met de premierestitutiegrens zoals gedefinieerd in de Pensioenwet, kan de vennootschap verzoeken het bedrag boven deze grens te restitueren.
  - Indien in de loop van het jaar blijkt dat de premie op basis van de werkelijke dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar afwijkt van de premie die is vastgesteld op basis van de geschatte dekkingsgraad per dezelfde datum, wordt de premie voor het lopende jaar alsnog vastgesteld op basis van de werkelijke dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar.
  - Indien in de loop van het jaar blijkt dat de geschatte dekkingsgraad op enig moment in het jaar lager is dan 105%, zal op dat moment bekeken worden of aanpassing van de bijdrage noodzakelijk is.
5. Deze methodiek wordt iedere 3 jaar door de vennootschap en de stichting gezamenlijk geëvalueerd, te beginnen met de bijdrage voor 2012. Indien in een situatie van een eventueel herstelplan blijkt dat op basis van deze methodiek het beoogde doel uit het herstelplan niet bereikt kan worden, is het mogelijk deze methodiek ter discussie te stellen.

9.2 Premiebeleid Ring P

De pensioenpremie (werkgevers- en werknemerspremie) voor de thans geldende pensioenregelingen is per 1 januari 2011 vastgesteld op 26,26% van de salarissom. Dit betekende geen wijziging van de voor het jaar 2010, 2009, 2008 en 2007 vastgestelde premie. De onderneming neemt gedeeltelijk de betaling van de pensioenpremie voor zijn rekening. De bijdrage van de (aangesloten) onderneming(en) en deelnemers is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met het fonds. De pensioenpremie bestaat uit de volgende componenten:

Stichting Pensioenfonds SCA Pensioenpremie Ring P (% salarissom)

	2011	2010
Basisregeling	17,30%	16,50%
Beschikbare Premieregeling	3,10%	3,10%
Overgangsregeling	5,86%	6,66%
Totaal	26,26%	26,26%

De bijdrage van de (aangesloten) onderneming(en) is vastgelegd in artikel 4 van de uitvoeringsovereenkomst (per 1 januari 2007) met het fonds:

1. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de pensioenregeling voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en het gedeelte van de pensioenregeling voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en deelnemers in dienst op of na 1 januari 2006 dat betrekking heeft op een uitkeringsovereenkomst, wordt vastgesteld op basis van de volgende uitgangspunten.
  - a. Voor het jaar 2007 is de bijdrage als volgt:
    - Voor de deelnemers die werkzaam zijn bij SCA Packaging Benelux B.V. en SCA Recycling Nederland B.V. is de bijdrage voor elke deelnemer 16,5% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen.
    - Voor de deelnemers die werkzaam zijn bij SCA Packaging Barneveld B.V. is de bijdrage voor elke deelnemer 15,5% (16,5% minus een tijdelijke aftrek van 1%-punt tot uiterlijk 1 juli 2008) van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen.
  - b. Voor ieder volgend jaar is de bijdrage afhankelijk van de geschatte dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar, zijnde het quotiënt van de marktwaarde van de beleggingen vermindert met de kortlopende schulden enerzijds en de voorziening pensioenverplichtingen, berekend volgens de grondslagen van de Stichting, zoals vastgelegd in de ABTN, anderzijds.
    - Indien de geschatte dekkingsgraad lager is dan 105% stort de werkgever binnen een half jaar vanaf het moment van vaststelling bij tot 105%.

- Indien de geschatte dekkingsgraad beneden de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), wordt de premie het volgende jaar maximaal 2%-punt hoger, echter minimaal tot het niveau van de kostendekkende premie.
  - Indien de geschatte dekkingsgraad 20%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt, wordt de premie het volgende jaar met maximaal 2%-punt lager.
  - Indien de geschatte dekkingsgraad 30%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt, kan de vennootschap het bestuur van de Stichting om een premiekorting verzoeken zodanig dat de dekkingsgraad minimaal gelijk blijft aan deze grens.
  - Voorwaarde hierbij is dat bij een dekkingsgraad onder de premiekortingsgrens zoals gedefinieerd in de Pensioenwet, de bijdrage altijd minimaal gelijk is aan de kostendekkende premie.
- c. Deze methodiek wordt jaarlijks door de vennootschap en de stichting gezamenlijk geëvalueerd. Indien in de situatie van een eventueel herstelplan blijkt dat op basis van deze methodiek het beoogde doel uit het herstelplan niet bereikt kan worden, is het mogelijk deze methodiek ter discussie te stellen.
2. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de flexibele prepensioenregeling voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en in dienst op 31 december 2005 en voor het gedeelte van de pensioenregeling voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en deelnemers in dienst op of na 1 januari 2006 dat betrekking heeft op een premieovereenkomst, is opgenomen in de bijlage van deze uitvoeringsovereenkomst.
  3. Daarnaast betaalt de vennootschap een zodanige additionele bijdrage voor uitvoering van de overgangsmaatregelen zoals opgenomen in de reglementen en vastgelegd in de geldende met de vakverenigingen overeengekomen collectieve arbeidsovereenkomst. De additionele bijdrage is eveneens in de bijlage bij deze uitvoeringsovereenkomst opgenomen. De additionele bijdrage wordt eens per vijf jaar getoetst. Indien blijkt dat de bijdrage niet toereikend is, zal de vennootschap in overleg treden met de vakverenigingen om tot nadere afspraken te komen.
  4. De vennootschap is de in lid 1 t/m 3 bedoelde premie verschuldigd aan de Stichting. De deelnemer is zijn aandeel in de premie verschuldigd aan de vennootschap. De vennootschap is verplicht om de jaarlijkse bijdrage 12 gelijke termijnen op het salaris van de deelnemer in te houden.

9.3 Kostendeckende, gedempte en ontvangen premie 2011

De pensioenwet schrijft voor dat de ontvangen premie in beginsel tenminste gelijk dient te zijn aan de conform de ABTN vastgesteld gedempte premie. Ook wordt door de actuaire een vergelijking gemaakt met het niveau van de kostendeckende premie. De premies waren als volgt:

Stichting Pensioenfonds SCA Ontvangen-, gedempte- en kostendeckende premie 2011 in euro miljoen

	Ring H	Ring P
Ontvangen premie	23,7	13,5
Gedempte kostendeckende premie	10,2	8,7
Kostendeckende premie	12,1	10,6

De actuaire is van mening dat de ontvangen premies voor zowel Ring H als P toereikend zijn.

9.4 Franchisebeleid

De aanpassingen van de franchises bij beide ringen heeft plaatsgevonden conform de in de pensioenreglementen vastgelegde indexen en aanvullende bestuursbesluiten daaromtrent. Alle franchises per 1 januari 2011 waren hoger dan het fiscaal toegestane minimumbedrag:

Stichting Pensioenfonds SCA Franchises per 1 januari 2011 in euro

	Ring H	Ring P
Middelloon regeling	17.362	16.893
Eindloonregeling Ring H	20.890	-
Eindloonregeling Ring P Benelux	-	22.323
Eindloonregeling Ring P Barneveld	-	15.856

9.5 Voorwaardelijk indexatiebeleid

De ringen kennen voor hun voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregelingen (vanaf 2006) een voorwaardelijk indexatiebeleid waarbij, afhankelijk van de financiële positie, jaarlijks per 1 januari indexaties kunnen worden verleend. De indexatieverlening wordt toegepast per deelnemersgroep. Voor Ring H en P zijn dit de groepen (1) de (actieve)deelnemers, (2) de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers en (3) de prepensioeners.

Bij Ring H is er geen bestemmingsreserves voor indexatie. Bij Ring P is er een bestemmingsreserve voor financiering van de voorwaardelijke indexatieregeling voor de actieve deelnemers. Bij Ring P is er geen indexatiereserve voor de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers en prepensioeners.

De referentie-indexen en bepaling rondom de voorwaardelijkheid zijn vastgesteld in de uitvoeringsovereenkomsten, reglementen en ABTN'en van de ringen en zijn als volgt:

Stichting Pensioenfonds SCA Voorwaardelijk indexatiebeleid

	Ring H	Ring P
Indexatie (actieve) deelnemers	Gewogen gemiddelde CAO loonstijging	CAO loonstijging
Indexatie pensioengerechtigden (gewezen) deelnemers	CPI, afgeleid, alle huishoudens, okt-okt	2/3 CPI, afgeleid alle huish. dec-dec
Indexatie pre-pensioeners	Idem pensioengerechtigden	CAO loonstijging per datum jaar
Bepaling voorwaardelijkheid	Geen indexatie indien dekkingsgraad lager is dan 110% einde boekjaar. Indien DG hoger dan 110% kan bestuur besluiten tot toekennen indexatie	Geen indexatie indien dekkingsgraad lager dan vereist eigen vermogen (DNB buffer) einde boekjaar. Indien DG hoger is, indexatie mogelijk
Inhaalindexatie	Mogelijk tot max 5 jr	Mogelijk tot max 5 jr

De opgebouwde pensioenen zijn vanaf 2006 voor de deelnemers als volgt geïndexeerd:

Stichting Pensioenfonds SCA Indexatie (actieve) deelnemers

per 1-jan	Ring H			Ring P		
	index	toekenning	indexatie	index	toekenning	indexatie
2006	1,25%	100%	1,25%	1,50%	100%	1,50%
2007	1,80%	100%	1,80%	1,00%	110%	1,10%
2008	1,90%	100%	1,90%	2,00%	100%	2,00%
2009	3,40%	0%	0%	3,50%	0%	0%
2010	3,04%	50%	1,52%	3,25%	0%	0%
2011	1,25%	0%	0%	1,00%	0%	0%

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers hebben vanaf 2006 de volgende indexaties ontvangen:

Stichting Pensioenfonds SCA Indexatie pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

per 1-jan	Ring H			Ring P		
	index	toekenning	indexatie	index	toekenning	indexatie
2006	1,45%	161%	2,335%	0,90%	111%	1,0%
2007	1,25%	171%	2,135%	1,10%	136%	1,5%
2008	1,50%	100%	1,5%	1,00%	160%	1,6%
2009	2,53%	0%	0%	1,00%	0%	0%
2010	0,40%	50%	0,2%	0,68%	0%	0%
2011	1,38%	0%	0%	1,15%	0%	0%

Voor de prepensioeners zijn de ingegane pensioenen vanaf 1 januari 2006 als volgt geïndexeerd:

Stichting Pensioenfonds SCA Indexatie prepensioeners

per 1-jan	Ring H			Ring P		
	index	toekenning	indexatie	index	toekenning	indexatie
2006	1,45%	161%	2,335%	1,50%	100%	1,5%
2007	1,25%	171%	2,135%	1,50%	100%	1,5%
2008	1,50%	100%	1,5%	4,00%	100%	4,0%
2009	2,53%	0%	0%	3,25%	100%	3,25%
2010	0,40%	50%	0,2%	1,00%	0%	0%
2011	1,38%	0%	0%	2,25%	0%	0%

Toelichting op bovenstaande tabellen:

In februari 2011 heeft het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA besloten op basis van de dekkingsgraden van betreffende ringen per ultimo 2010 (Ring H: 108,7% (lager dan 110%); Ring P 111,7%, lager dan vereiste dekkingsgraad van 112,9%) geen indexatie toe te kennen aan alle deelnemersgroepen per 1 januari 2011.

10. Risicobeheersing

Het bestuur heeft de risico's van het fonds geanalyseerd en een beschrijving hiervan opgenomen in de ABTN. Conform de instructies van DNB heeft het bestuur in mei 2012 een crisisplan opgenomen in de ABTN.

Naast de bestaande risicocategorieën kent de Multi-opf ook beheersmaatregelen voor de uitvoering van strikte 'ringfencing'. Dit is het gescheiden houden van rechten en verplichtingen en/of activa en passiva maar ook de organisatie van deze ringfencing in relatie tot vermogensbeheer en administratie. In dit hoofdstuk worden mede de beheersmaatregelen voor deze ringfencing toegelicht.

De risicocategorieën zijn op hoofdlijnen:

1. Bestuurlijke risico's
2. Financiële risico's, waaronder vermogensbeheer
3. Verzekeringstechnisch risico
4. Risico's op uitbesteding
5. Operationele risico's
6. Juridische risico's
7. Ringfencing

Beheersing van deze risico's is geregeld in uitvoeringsovereenkomsten, statuten, pensioenreglementen, contracten, service level agreements, rapportage-eisen en verantwoording aan deelnemers, toezichthouders en overige stakeholders. In samenspraak met externe deskundigen heeft het bestuur beleid geformuleerd om de risico's op bovengeformuleerde zeven risicocategorieën afdoende te waarborgen.

1. Bestuurlijke risico's

Goed bestuur, of te wel 'governance', is cruciaal om een organisatie goed, efficiënt en verantwoord aan te sturen. Vanuit de maatschappij is er veel aandacht voor dit onderwerp. Voor pensioenfondsen is de governance-discussie geconcretiseerd in de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur (PGF). Deze principes zijn door de Stichting van de Arbeid opgesteld en in de Pensioenwet opgenomen.

In de praktijk is een belangrijk bestuurlijk risico bij een pensioenfonds het potentiële gebrek aan continuïteit in uitvoering en deskundigheid om professionele dienstverleners aan te (kunnen) sturen. Het bestuur van het pensioenfonds heeft dit belangrijke aandachtspunt ondervangen door de inrichting van een pensioenfondsdirectie, bestaande uit fulltime medewerker, zijnde een niet-bestuurslid. De directie van het fonds wordt momenteel bemand door een directeur-secretaris.

In termen van governance betekent dit dat het bestuur zich meer kan concentreren op haar beleidstaken en de vaststelling daarvan. De pensioenfondsdirectie legt verantwoording af aan het bestuur en houdt intensief

controle op uitvoering, risicobeheer, advisering, en verantwoording. Het mandaat van de pensioenfondsdirectie is vastgelegd in een 'Reglement Pensioenfondsdirectie/Directeur-secretaris'. Dit model is formeel vastgelegd sinds september 2009 en herzien per 31 december 2010 maar heeft als zodanig gefunctioneerd sinds de aanstelling van de directeur-secretaris per 1 november 2007. Dit governance model functioneert naar verwachting.

Belangrijke aandachtspunten van Goed Pensioenfondsbestuur zijn zorgvuldig bestuur, deskundigheid, communicatie, openheid, intern toezicht en verantwoording. Op al deze deelgebieden heeft het bestuur maatregelen genomen conform bepalingen en aanbevelingen vanuit de toezichthouder en pensioenkoepels. Nieuwe ontwikkelingen, vanuit de wetgever/toezichthouder en of maatschappij worden proactief geadresseerd.

In 2011 heeft het bestuur een nieuw reglement opgesteld 'Reglement SCA Bestuursbenoemingen en Deskundigheidsplan'. Dit reglement bevat tevens een functieprofiel voor de bestuurders en directie. Het bestuur hanteert een deskundigheidsmatrix in lijn met de wettelijke bepalingen daaromtrent. De deskundigheidsmatrix geeft aan dat het deskundigheidsniveau van het bestuur (ruimschoots) voldoet aan de vereisten.

2. Financiële risico's, waaronder vermogensbeheer

De belangrijkste financiële risico's van een pensioenfonds zijn de risico's verbonden met het beheer van het pensioenvermogen. Het bestuur van het pensioenfonds geeft hoge prioriteit aan analyse en beheersing van deze risico's.

De uitgangspunten voor het vermogensbeheer zijn vastgelegd met behulp van de ALM-Studie en het daaruit voortvloeiende (strategisch) beleggingsbeleid. Het strategische beleggingsbeleid vormt de basis van het beleggingsplan dat elk jaar opnieuw wordt vastgesteld voor het opvolgende jaar.

Fiduciair vermogensbeheerder Mn-Services neemt voortdurend extra stappen om de kwantitatieve analyse van de (beleggings)risico's en de rapportage daarover te verbeteren. De volgende risico's staan centraal:

1. Balansrisico.
2. Renterisico.
3. Inflatierisico.
4. Valutarisico.
5. Kredietrisico.
6. Concentratierisico.
7. Weging portefeuille.
8. Liquiditeitsrisico.
9. Tegenpartijrisico.

Ad 1. Balansrisico

Vanuit de doelstelling van het pensioenfonds is de ontwikkeling van de dekkingsgraad zeer relevant. Een belangrijk uitgangspunt is dat het beleid aansluit bij het gewenste risico-rendementsprofiel van de pensioenarbeidsvoorwaarden en het pensioenreglement. Een maatstaf hiervoor is de tracking error. Dit is de verwachte beweeglijkheid van de waarde van de beleggingen ten opzichte van de (nominale) voorziening pensioenverplichtingen en wordt ook wel balansrisico genoemd. Het bestuur heeft tot heden geen limieten voor het balansrisico vastgesteld. De belangrijkste componenten voor ontwikkeling van het balansrisico zijn:

1. de samenstelling van de portefeuille;
2. de volatiliteit van de beleggingen;
3. correlaties- en verandering in de onderlinge samenhang van de beleggingen en
4. verplichtingen, veranderingen in het renteniveau en rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen waaraan het balansrisico wordt afgemeten.

De tracking error voor Ring H is toegenomen van 10,9% tot 11,3%. Die van Ring P is toegenomen van 9,9% tot 10,3%. Analyse toont aan dat alle bovengenoemde componenten een bijdrage hebben gegeven aan de stijging van het balansrisico.

Ad 2. Renterisico

Het renterisico geeft de mogelijke impact op de dekkingsgraad als gevolg van een verandering in de waarde van vastrentende beleggingen en van de pensioenverplichtingen door veranderingen in de marktrente weer.

Het fonds heeft beleid geformuleerd om de looptijd en de rentegevoeligheid op elkaar af te stemmen middels zogenaamde 'renteswaps'. Dit beleid is opgenomen in het beleggingsplan. Deze renteswaps worden uitgevoerd door de fiduciair vermogensbeheerder en hier wordt conform bepalingen in de Service Level Agreement over gerapporteerd. De renteswap dekt voor een deel het renterisico af.

De feitelijke renteafdekking afgezet tegen de nominale renteafdekking van de verplichtingen bedroeg eind 2011 voor Ring H 49,7% en voor Ring P 50,8%. In Hoofdstuk 6 Vermogensbeheer wordt het betreffende beleid van 2011 toegelicht. Voor de berekening van de feitelijke renteafdekking is uitgegaan van de beleggingen die onderdeel uitmaken van de matching portefeuille exclusief liquiditeiten. Mn-Services heeft tevens een analyse gemaakt van de impact van een renteschok van 1%-punt op de dekkingsgraad.

Stichting Pensioenfonds SCA						
Effect renteschok 1%-punt op dekkingsgraad Ring H/P						
	Ring H			Ring P		
Renteschok	0%	1%	-1%	0%	1%	-1%
Dekkingsgraad	105%	116%	95%	105%	113%	97%

In 2011 is de rente zeer volatiel geweest en heeft de dekkingsgraden van beide ringen aanzienlijk beïnvloed.

Ad 3. Inflatierisico

Inflatie vormt een risico voor pensioenfondsen omdat zij veelal een ambitie hebben om pensioentoezeggingen te indexeren. Daarbij werkt de ontwikkeling van de inflatietermijnstructuur op twee manieren door in de balans van een pensioenfonds. De waarde van de reële verplichtingen worden beïnvloed door de ontwikkeling van de inflatieverwachting. Maar ook de waardeontwikkelingen van de beleggingen in inflatiegerelateerde producten zoals (inflatie)obligaties en inflatieswaps zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de inflatietermijnstructuur.

Het inflatierisico kan deels worden opgevangen door diversificatie. In aanvulling hierop kan het risico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures. Vooralnog heeft het bestuur nog geen directe afdekking van dit risico gerealiseerd, wel indirect via haar beleggingen in bijvoorbeeld zakelijke waarden.

Ad 4. Valuta

Koersschommelingen in valuta's kunnen worden gebruikt om rendement op te halen. Echter, het bestuur heeft ervoor gekozen hier geen beleid op te formuleren anders dan het afdekken van deze valutaschommelingen. De valutarisico's van de Amerikaanse dollar, de Japanse yen en het Britse pond van de beleggingen zijn volledig afgedekt.

Ad 5. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Voor het pensioenfonds betreft dit voornamelijk de beleggingen in obligaties. Het kredietrisico wordt beperkt door spreiding van de vastrentende waarden naar regio's, creditrating van tegenpartijen en de sector.

De zogenaamde creditspread is een handige maatstaf voor het kredietrisico en geeft de opslag aan die de markt vraagt boven de risicovrije rente. Des te hoger deze opslag, des te hoger de markt het kredietrisico op een partij beoordeelt en des te hoger de vergoeding (de spread) is die de markt wil ontvangen voor het nemen van dit risico. Zo is de creditspread voor langlopende obligaties bijna 0, van de bedrijfsobligaties 1,5% en van de portefeuille ABS 4,6%. De ratingklassen van de vastrentende waarden per ultimo zijn:

	Stichting Pensioenfonds SCA			
	Ratingsklassen vastrentende waarden			
	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
AAA	68%	51%	70%	67%
AA	13%	12%	9%	7%
A	8%	26%	13%	16%
BBB	9%	9%	7%	8%
Lager dan BBB	2%	2%	1%	2%
Geen rating	0%	0%	0%	0%

Ad 6. Concentratierisico

Grote beleggingsposten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balans totaal uitmaakt. De grootste concentratierisico in de vastrentende waarden zijn Duitse staatsobligaties (circa 23% van het vermogen voor Ring H en circa 31% voor Ring P).

Ad 7. Weging portefeuille

Het bestuur heeft beleid gemaakt voor de weging van de beleggingsklassen in de portefeuille. De feitelijke weging van de beleggingen dienen binnen grenzen te vallen. Dit is voor zowel Ring H als P het geval.

Ad 8. Illiquiditeitsrisico

Illiquiditeitsrisico is het risico dat het fonds onvoldoende liquide middelen heeft om betalingen, waaronder de pensioenuitkeringen, maar ook verplichtingen als gevolg van renteswap en/of overige derivaten te verrichten. Bij dit pensioenfonds is er geen sprake van een liquiditeitstekort. Mn-Services heeft ook een stress-scenario doorgerekend.

Ring H heeft ultimo 2011 € 26,6 miljoen aan beschikbare middelen. De mogelijke liquiditeitsbehoefte uit onderpandverplichtingen op rente- en valutaderivaten zijn onder normale omstandigheden € 10,1 miljoen en onder een stress-scenario € 20,2 miljoen.

Ring P heeft ultimo 2011 € 26,7 miljoen aan beschikbare middelen. De mogelijke liquiditeitsbehoefte uit onderpandverplichtingen op rente- en valutaderivaten zijn onder normale omstandigheden € 5,1 miljoen en onder een stress-scenario € 10,2 miljoen.

Ad 9. Tegenpartijrisico

Derivaten: beide ringen hebben derivaten afgesloten met 'tegenpartijen'. Marktonwikkelingen kunnen leiden dat de ringen onderpand aan deze tegenpartijen moet kunnen bieden, maar ook omgekeerd. De tegenpartijen dienen daarom ook voldoende kredietwaardig te zijn. De ringen hanteren het beleid om alleen met tegenpartijen voor derivatenposities te werken die een minimale rating hebben van A1. Het bestuur krijgt op kwartaalbasis inzicht in de uitstaande posities en rating van de tegenpartijen.

Cash management: Het uitzetten van kredietgelden omvat naast liquiditeiten in de portefeuille ook het eventuele cash onderpand zoals gestort is door tegenpartijen uit hoofde van de derivatenpositie met een onderliggende positieve marktwaarde. De partijen waarbij liquiditeiten worden uitgezet moeten voldoen aan strikte interne (Mn-Services) riskmanagement richtlijnen, waaronder kredietwaardigheidstoetsen. Op basis van gestelde parameters wordt per tegenpartij een gescheiden limiet gesteld, bijvoorbeeld hoe beter de kredietwaardigheid, hoe hoger de limiet.

3. Verzekeringstechnisch risico

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico.

Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder leeftijdscorrectiefactoren alsmede toekomstige verbetering van de levensverwachting. Het fonds hanteert per 31 december 2010 de AG prognosetafels 2010-2060 (startjaar 2012) met 1 jaar leeftijdsterugstelling zowel voor mannen als vrouwen.

Het fonds heeft tot en met 31 december 2011 de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid herverzekerd via Generali Levensverzekering Maatschappij N.V. Het bestuur is van mening dat deze risico's voor het fonds zijn geminimaliseerd.

4. Risico op uitbesteding

Het bestuur heeft onder behoud van zijn verantwoordelijkheid een aantal werkzaamheden structureel uitbesteed. De uitbesteding van werkzaamheden aan een derde partij heeft tot gevolg dat het bestuur geen directe gezagsverhouding heeft met de personen die bij de derde partij feitelijk en dagelijks zijn belast met de uitvoering van die werkzaamheden.

Bij alle uitbestedingactiviteiten conformeert het fonds zich volledig aan de regelgeving van DNB op het gebied van uitbesteding. Het fonds beschikt over iedere extern uit te voeren activiteit over een uitbestedingovereenkomst (contract) die voldoet aan het bij krachtens artikel 34 van de Pensioenwet bepaalde.

In voorkomende gevallen worden met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent processen, informatieverzorging en te leveren diensten vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). In een SLA worden tenminste ook afspraken vastgelegd over de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiesystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie.

De twee belangrijkste dienstverleners van het fonds, AZL en Mn-Services geven jaarlijks een ISAE 3402 verklaring af, een standaard voor kwaliteit voor bedrijfsvoering. Bovenop bovengenoemde inrichting van de controle op de dienstverleners houdt de directie van het fonds op dagbasis contact met de dienstverleners en ziet er op toe dat de diensten naar het gewenste niveau worden geleverd. Minimaal één keer per jaar wordt op de locatie van de dienstverlener overleg gevoerd over de gang van zaken.

5. Operationele risico's

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van

gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerd door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de uitvoerende organisaties op gebied als interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen en dergelijke. Deze eisen worden doorlopend getoetst door de directie en periodiek door het bestuur.

6. Juridische risico's

Een pensioenfonds loopt het risico in rechte aangesproken te worden. Ten einde dit risico te beperken kan het fonds maatregelen treffen. Hieronder worden (niet limitatief) een voorbeeld gegeven van een viertal risicocategorieën waarmee het fonds te maken kan krijgen:

1. Niet voldoen van fondsstukken aan wettelijke bepalingen.
2. Geen invulling geven aan consistent beleid.
3. Niet of onvoldoende communiceren naar partijen en
4. Geen of geringe aansprakelijkheid nemen over slechte uitvoering van partijen die het fonds inhuurt.

Het pensioenfonds heeft tal van maatregelen genomen om deze risico's te minimaliseren:

- Het bestuur en de directie zien er op toe dat voor alle documentatie deze voldoen aan wettelijke en toezichthoudersverplichtingen en tijdigheid.
- Het bestuur en de directie zien er op toe dat besluitvorming consistent en goed gedocumenteerd plaatsvindt en verzorgt relevante communicatie daarover conform een communicatieplan.
- Contractuele afspraken en service level agreements met derde partijen en stringente monitoring en rapportage.
- Jaarlijkse controles door account, actuaris, verantwoordingsorgaan en rapportage aan toezichthouders; verantwoording aan deelnemers via website publicaties en of overige zoals jaarverslaggeving.

Het pensioenfonds heeft de bestuurdersaansprakelijkheid afgedekt door middel van een verzekering.

7. Ringfencing

De essentie van een Multi-opf is dat rechten en verplichtingen en/of activa en passiva gescheiden blijven en boekhoudkundig gescheiden worden verantwoord. De Pensioenwet bevat voor gescheiden vermogens hiervoor specifieke bepalingen. Deze scheiding van rechten en plichten, etc. per deelnemende ring binnen een Multi-opf wordt ook wel 'ringfencing' genoemd.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van deze ringfencing. Er is een risico dat indien deze ringfencing niet goed wordt ingebed in contracten, uitvoering en controle, risico's van één ring kunnen overlopen naar de andere ring. In dat geval wordt niet voldaan aan de wettelijke bepalingen rondom de Multi-opf maar ook niet aan de verwachtingen van sociale partners, deelnemers en overige belanghebbenden.

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA heeft op veel manieren de ringfencing ingebed in de organisatie en uitvoering. De belangrijkste maatregelen zijn:

1. Verankering van uitvoering ringfencing in de statuten van de stichting. Dit is gebeurd op meerdere niveaus. Zo wordt de opdracht tot ringfencing gedefinieerd aan het bestuur, maar ook wordt ook via een paritaire samenstelling van het bestuur de cultuur en voorwaarde gecreëerd om de uitvoering van de ringfencing te waarborgen. Deze statuten geeft het bestuur de opdracht te allen tijde en in welke omstandigheid dan ook ringfencing uit te voeren. Dit betekent ook dat indien maatregelen in de uitvoering voor ringfencing door omstandigheden tekort schieten, het bestuur met terugwerkende kracht de ringfencing alsnog dient uit te voeren.
2. Om de uitvoering van deze ringfencing te waarborgen, heeft het pensioenfonds contracten en afspraken gemaakt met relevante partijen als de vermogensbeheerder(s), administrateur en overige dienstverleners. De basis van deze contracten/aanspraken is de opdracht om uitvoering te geven aan vermogensbeheer, administratie etc. op basis van gescheiden beheer. Risico's bij dit beheer dienen per ring afgehandeld te worden betreffende in dit hoofdstuk behandelde risico's als financiële risico's, waaronder vermogensbeheer, verzekeringstechnisch risico's, risico's op uitbesteding daar waar van toepassing, operationele risico's en juridische risico's.
3. Met de vermogensbeheerder Mn-Services is een amendement op het contract opgesteld om de ringfencing te waarborgen. Aan de overige dienstverleners zijn instructies gegeven over waarborging van ringfencing in uitvoering en rapportages. Het bestuur ziet nauwlettend toe dat deze instructies worden uitgevoerd. Alle rapportages per ultimo verslaggevingsjaar, waaronder dit jaarverslag en de rapportages aan de toezichthouder DNB, zijn opgesteld als verantwoording per ring en daar waar noodzakelijk als geconsolideerd voor Stichting Pensioenfonds SCA.

11. Financiële positie van het fonds

11.1 Samenvatting

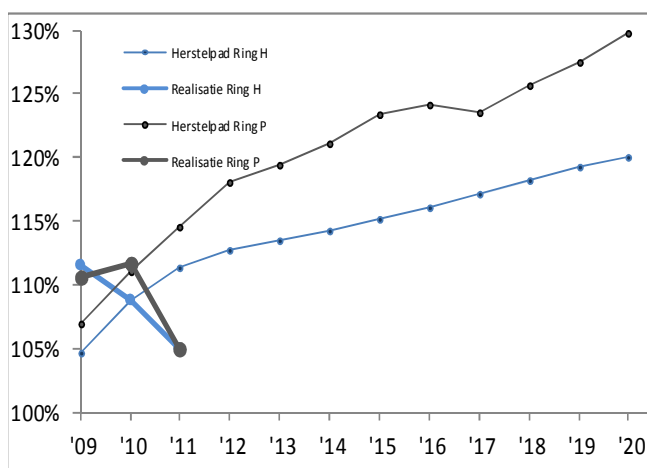
Beide ringen behaalde in 2011 een negatief resultaat. De toename van de verplichtingen door daling van de rente samen met de uitkeringen waren groter dan de opbrengsten van de beleggingen, de premiebijdragen en een (voorziening van een) premiebijstorting van de werkgever. Deze premiebijstorting resulteerde in 'aanvulling van de dekkingsgraad' tot precies 105,0% bij beide ringen. Exclusief de premiebijstorting bedroeg de dekkingsgraad bij Ring H 99,40% en bij Ring P 102,75%.

Stichting Pensioenfonds SCA				
Financiële positie van het fond in euro miljoen				
	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Afgeleide rente	2,75%	3,45%	2,73%	3%
Resultaat	-5,4	-2,4	-11,3	3,8
Eigen vermogen	12,1	17,6	10,8	22,2
Belegd vermogen	255,1	220,5	227,8	212,0
Verplichtingen	243,0	202,9	217,0	189,9
Dekkingsgraad	105,0%	108,7%	105,0%	111,7%
Vereiste dekkingsgraad obv strategische mix	111,6%	114,6%	110,6%	112,9%
Vereiste dekkingsgraad obv feitelijke beleggingen mix	113,9%	116,1%	112,8%	113,5%

Ondanks het dekkingsgraadherstel in het begin van 2011 bij beide ringen is het herstelplan van april 2009 van kracht gebleven.

11.2 Herstelplan

Op 1 april 2009 is er voor Ring H en P ieder apart een herstelplan en een continuïteitsanalyse ingediend bij de toezichthouder. De kernelementen van deze herstelplannen worden weergegeven in de door DNB voorgeschreven sjablonen. De ontwikkeling van de financiële positie vanaf 2009 ten opzichte van de herstelplannen worden in onderstaande grafiek weergegeven:

In 2009 waren de dekkingsgraden van Ring H en P hoger dan de verwachte dekkingsgraden uit het herstelplan. In 2010 waren deze bij Ring H gelijk en bij Ring P licht

hoger. In 2011 zijn de dekkingsgraden lager uitgekomen dan geprognostiseerd in het herstelplan. De feitelijke mutatie in 2011 van de dekkingsgraden ten opzichte van de verwachtingen conform het herstelplan wordt weergegeven in de volgende tabel:

Stichting Pensioenfonds SCA				
Dekkingsgraadontwikkeling 2011 versus herstelplan 2011				
	Ring H		Ring P	
	Werkelijk	Herstelplan	Werkelijk	Herstelplan
Stand primo 2011	108,7%	108,7%	111,7%	111,0%
- Premie	5,8%	0,4%	1,5%	0,8%
- Uitkeringen	0,1%	0,2%	0,6%	0,5%
- Indexatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
- Rentetermijnstructuur	-15,8%	0,0%	-13,7%	0,0%
- Overrendement	7,9%	2,4%	5,4%	2,5%
- Overige mutaties	-2%	0%	-1%	0%
Ultimo 2011	105,0%	111,3%	105,0%	114,5%

Door extra premiebijstortingen bij beide ringen heeft de component premie een hogere bijdrage geleverd. Daarentegen is de component van de rentetermijnstructuur door daling van de rente veel negatiever dan verwacht. Het component rendement is beter dan verwacht.

11.3 Beleid

Het beleid in relatie tot de financiële positie van de ringen kent een groot aantal facetten. De belangrijkste hierbij zijn:

- Vermogensbeheer (Hoofdstuk 6)
- Premie-, franchise- en indexatiebeleid (Hoofdstuk 9)
- Kostenbeheersing/governance (Hoofdstuk 5)
- Integraal risicobeleid (Hoofdstuk 10)

Het beleid op deze onderdelen wordt in verwezen hoofdstukken toegelicht.

11.4 Toelichting op resultaat

De onderstaande financiële resultaten zijn gebaseerd op de analyse van de actuaris. Hierbij wordt het resultaat opgesplitst naar het resultaat op aparte betalingsstromen. De belangrijkste betalingsstromen zijn:

- *Premie*: dekt de premie de stijging van de voorzieningen, nabetalings en administratieve kosten na aftrek van een vaste kostenvoorziening.
- *Beleggingen*: hoe verhouden de beleggingsopbrengsten zich tot het resultaat met een korte rente van 1,296% (2010: 1,303%).
- *Indexatie*: hoeveel wordt er betaald aan indexatie.
- *Kosten*: hoe verhouden de werkelijke kosten zich tot de beschikbare bijdragen uit premie en voorzieningen.
- *Kanssysteem*: resultaat op ondermeer sterfte en arbeidsongeschiktheid.
- *Rentetermijnstructuur*: wat is de betalingsstroom als gevolg van wijziging van de rentetermijnstructuur.
- *Overige*.

Stichting Pensioenfonds SCA
Analyse van het resultaat in euro x 1.000

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
<i>Resultaat op:</i>				
Premie	13.023	2.716	3.975	781
Beleggingen	16.609	21.500	10.814	20.152
Indexatie per 1 januari	0	-1.087	0	0
Kosten	0	0	0	0
Kanssystemen	-135	126	622	424
Rentetermijnstructuur	-34.456	-19.955	-26.556	-15.655
Extra voorziening lang leven	0	-4.636	0	-3.880
Overige	-472	-1.093	-167	1.972
Netto Resultaat	-5.431	-2.429	-11.312	3.794

Toelichting op de resultaatcomponenten

Resultaat op premie

Ring H: het resultaat op premie van € 13,0 miljoen is hoger dan in 2010 (€ 2,7 miljoen) door extra premiestorting van de werkgever (€ 13.604.000). Tevens was sprake van een inkoopsum aanvulling prepensioen van € 2,360 miljoen.

Ring P: het resultaat op premie van € 3,975 miljoen is hoger dan in 2020 (€ 0,781 miljoen) door extra premiestorting van de werkgever (€ 4.875.512). Tevens was sprake van een inkoopsum aanvulling prepensioen van € 4,133 miljoen.

Resultaat op beleggingen

Het beleggingsresultaat is de som van de directe beleggingsopbrengsten, de indirecte beleggingsopbrengsten, kosten vermogensbeheer minus het benodigde beleggingsresultaat op basis van een eenjaarsrente. Voor 2011 bedraagt de 1-jaarsrente 1,296% (2010: 1,303%). In onderstaande tabel worden deze componenten apart aangegeven.

Stichting Pensioenfonds SCA
Resultaat op beleggingen in euro miljoen

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Directe beleggingsopbrengsten	3,621	2,053	3,713	1,371
Indirecte beleggingsopbrengsten	16,211	23,635	10,091	22,386
Kosten vermogensbeheer	-0,708	-0,636	-0,675	-0,601
Benodigd beleggingsresultaat	-2,515	-3,552	-2,315	-3,004
Totaal	16,609	21,500	10,814	20,152
Totaal belegd vermogen	255,1	220,5	227,8	212,0

Toelichting tabel (zie ook Hoofdstuk 6

Vermogensbeheer):

- De indirecte beleggingsopbrengsten zijn hoog door daling van de rente (hogere waarde van de vastrentende portefeuille en de rente-swaps).
- De benodigde interest toevoeging bedraagt circa euro 2,3-2,5 miljoen door de lage 1-jaarsrente van 1,296% (2010: 1,303%).
- De kosten vermogensbeheer zijn gestegen door beheer van een groter vermogen. In Hoofdstuk 5 Governance wordt een opsplitsing gegeven van de kosten vermogensbeheer.

Resultaat op indexatie

Voor beide ringen is het resultaat op indexatie 0 omdat er per 1 januari 2011 geen indexaties zijn toegekend.

Resultaat op kosten

Het betreft hier de (uitvoerings)kosten voor administratie en uitvoering niet de vermogensbeheerkosten. In voorgaande jaren was er steeds een negatief 'resultaat op kosten'. Dit werd echter gecompenseerd door het resultaat op premie. Onder de Pensioenwet dient de premie echter een component te bevatten ter dekking van alle uitvoeringskosten, zodat –per definitie– het resultaat op kosten 0 is. Een uitgebreid overzicht van de kosten pensioenbeheer wordt verstrekt in Toelichting 21 op de financiële staten. Bij beide ringen zijn de kosten afgenomen over bijna de gehele linie door scherp kostenbeheer. Dit is mede mogelijk gemaakt door de fusie tot een multi-opf organisatievorm. Bij Ring H daalde de kosten van euro 804 duizend tot euro 662 duizend en bij Ring P van euro 717 duizend tot euro 624 duizend.

Resultaat op kanssystemen

Hieronder vallen onder andere sterfte, arbeidsongeschiktheid en actuair resultaat op mutaties. Het resultaat voor Ring H is negatief vanwege het negatief resultaat op arbeidsongeschiktheid. Bij Ring P is het resultaat positief in verband met de sterfte-ontwikkeling.

Resultaat op rentetermijnstructuur

Dit resultaat was in 2011 voor beide ringen een belangrijke negatieve component in het totaalresultaat door daling van de (afgeleide) rente van 3,45% naar 2,75% voor Ring H en 2,73% voor Ring P en bedroeg voor Ring H € -34,456 miljoen en voor Ring P € -26,556 miljoen. De negatieve component voor Ring H is groter dan voor Ring P doordat de populatie voor Ring H jonger is (een duratie heeft van 19,8 jaar tegen 16,2 jaar voor Ring P) en de rentedalingen voor de rente van ongeveer 20 jaar het grootst waren.

Resultaat op extra voorziening lang leven

In 2010 zijn de nieuwe levensverwachtingen door het Actuarieel genootschap gepubliceerd middels de nieuwe tafels AG 2010-2060. Het bestuur heeft besloten deze nieuwe AG tafel in 2010 toe te passen voor beide ringen en de verplichtingen hierop ultimo 2010 aan te passen. In 2011 zijn er geen aanpassingen meer geweest zodat het resultaat 0 is.

11.5 Toelichting vermogenspositie

De actuaaris heeft conform het Financieel Toetsingskader (FTK) de vermogensposities vastgesteld en uitgedrukt in percentages van de verplichtingen (VPV; feitelijke mix):

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring H: Vermogenspositie conform FTK in euro x 1.000

	Ring H			
	2011	%VPV	2010	%VPV
Rente ultimo	2,75%		3,45%	
Verplichtingen (VPV)	242.965	100%	202.919	100%
min. vereist eigen vermogen	10.204	4,2%	8.653	4,3%
Extra buffer vereist eigen vermogen	23.516	9,7%	24.011	11,8%
Totaal vereiste buffer (100%)	33.720	13,9%	32.664	16,1%
Vereist eigen vermogen (VPV+vereiste buffer)	276.685	113,9%	235.583	116,1%
Aanwezig verm. en dekkinggraad	255.112	105,0%	220.497	108,7%
Reserve op vereist eigen vermogen	-21.573	-8,9%	-15.086	-7,4%
Eigen vermogen	12.147	5,0%	17.578	8,7%

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring P: Vermogenspositie conform FTK in euro x 1.000

	Ring P			
	2011	%VPV	2010	%VPV
Rente ultimo	2,73%		3,45%	
Verplichtingen (VPV)	216.950	100%	189.878	100%
min. vereist eigen vermogen	9.043	4,2%	7.894	4,2%
Extra buffer vereist eigen vermogen	18.633	8,6%	17.718	9,3%
Totaal vereiste buffer (100%)	27.676	12,8%	25.612	13,5%
Vereist eigen vermogen (VPV+vereiste buffer)	244.626	112,8%	215.490	113,5%
Aanwezig verm. en dekkinggraad	227.798	105,0%	212.038	111,7%
Reserve op vereist eigen vermogen	-16.828	-7,8%	-3.452	-1,8%
Eigen vermogen	10.848	5,0%	22.160	11,7%

Het eigen vermogen van **Ring H** is in 2011 gedaald van € 17,578 miljoen naar € 12,147 miljoen (5,0% van de VPV). Deze daling is op hoofdlijnen het gevolg van negatieve effecten van de wijziging van de rentetermijnstructuur die niet gecompenseerd konden worden door positieve bijdragen van de beleggingen en het positieve resultaat op premie. Er is minder vermogen dan de totaal vereiste buffer, waardoor er sprake is van een reservecort.

Het eigen vermogen van **Ring P** is in 2010 gedaald van € 22,160 miljoen naar € 10,848 miljoen (5,0% van de VPV) door dezelfde reden als bij Ring H. Er is minder vermogen dan de totaal vereiste buffer, waardoor er sprake is van een reservecort. Beide ringen hebben op 30 maart 2009 een korte- en langetermijnherstelplan ingediend bij DNB dat nog steeds van kracht is.

11.6 Verwachtingen

De financiële positie van het fonds in 2012 zal een speelbal blijven van de politieke besluiten rondom crisisbeheersing in Europa en beoordeling daarvan door financiële markten. Met name de ontwikkeling van de rente, die dominant is bij de berekening van de dekkinggraad, blijft onzeker. Deze wordt immers gebruikt als middel om de economie – politiek gedreven – te ondersteunen.

Het is mogelijk dat in 2012 door nieuwe wetgeving de regels rondom discontering van de verplichtingen wordt aangepast.

12. Gebeurtenissen na balansdatum

- In januari 2012 is vastgesteld dat per 31 december 2011 bij zowel Ring H als P een lagere dekkinggraad dan 105% is gerealiseerd. Op grond van de uitvoeringsovereenkomst is een 'bijstorting' van de werkgever opgevraagd.
- SCA Packaging heeft de aanvullende premiebijdrage van euro 4.875.512 betaald aan het pensioenfonds in februari 2012;
- SCA Hygiene en overige aangesloten ondernemingen aan de pensioenregeling Ring H hebben de aanvullende premiebijdrage van euro 13.604.000 betaald in maart 2012;

13. Verklaringen

13.1 Verklaring van het Verantwoordingsorgaan

Aan het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA:

Opdracht

In het kader van de PFG-principes, zoals die in de Pensioenwet zijn opgenomen, is het Verantwoordingsorgaan (VO) gevraagd een waardeoordeel te geven over het gevoerde beleid en uitvoering over 2011.

Uitvoering

Het VO concentreert haar werkzaamheden op de volgende aspecten:

- het VO gaat na of het gevoerde beleid van het bestuur in overeenstemming is met de pensioenfondsdoelstellingen zoals geformuleerd in de statuten van het fonds, de overeenkomsten met de werkgever(s) en de pensioenreglementen;
- het VO gaat na of de uitvoering in lijn is met het geformuleerde beleid;
- het VO gaat na of er maatregelen worden genomen voor verdere optimalisatie van het beleid;
- op basis van haar observaties geeft het VO advies aan het bestuur.

Het VO heeft afspraken gemaakt met het bestuur en directie om haar taken uit te kunnen voeren. Hiertoe behoren onder meer het overleggen van de notulen van de bestuursvergaderingen, het bijwonen van 1 of meer bestuursvergaderingen, formeel en informeel overleg met de directie en/of het bestuur door het jaar heen en formele verantwoording van het bestuur aan het Verantwoordingsorgaan. Nadere invulling van de uitvoering zijn beschreven in het Reglement van het VO. Hoewel het VO op afstand staat, is het van mening dat de huidige afspraken met het pensioenfonds het in gelegenheid stelt een oordeel en advies te vormen over het beleid en de uitvoering.

Conclusie en oordeel advies

Wij zijn van mening dat het bestuur in 2011 het beleid en uitvoering van de activiteiten van Stichting Pensioenfonds SCA naar behoren heeft uitgevoerd. Per pensioenfondsactiviteit is ons oordeel en advies het volgende:

Bestuur en corporate governance

Het Verantwoordingsorgaan stelt vast dat de fusie tot een multi-opf in 2010 heeft geleid tot een hogere bestuurlijke efficiëntie, effectievere besluitvorming en efficiëntere uitvoering in 2011. Hoewel de fusie niet in de eerste plaats is uitgevoerd om kostenbesparingen te realiseren signaleert het Verantwoordingsorgaan dat Stichting Pensioenfonds SCA met haar beleid – gegeven de pensioenarbeidsvoorwaarden en het risicoprofiel – een kostenstructuur heeft gerealiseerd die zeer competitief lijkt.

Het Verantwoordingsorgaan voorziet dat de discussie over de houdbaarheid van het huidige Nederlandse pensioensysteem en aan SCA gerelateerde dossiers een grote uitdaging gaan vormen voor het fonds. Het vertrouwt erop dat het fonds hier passende maatregelen en acties op neemt en verzoekt het bestuur haar daarover regelmatig te informeren.

Vermogensbeheer

Het Verantwoordingsorgaan heeft zich uitgebreid laten voorlichten over de maatregelen in het vermogensbeheer in 2011 gegeven het 'ruwe weer' op de financiële markten. Het

kan zich vinden in de genomen maatregelen. Het Verantwoordingsorgaan benadrukt de maximale inzet –nu en in de toekomst– van de interne en externe expertise in het bestuur en de Investerings Commissie, in nauwe samenwerking met de fiduciair manager, om het vermogensbeheer op het huidige (hoge) niveau voort te zetten.

Administratie

Het Verantwoordingsorgaan stelt vast dat de administratie en gerelateerde activiteiten naar behoren verlopen.

Vermogenspositie en communicatie

In het kader van ontwikkeling van de vermogenspositie in 2011 is het Verantwoordingsorgaan tijdig op de hoogte gebracht van de voorgenomen maatregelen om de premie te verhogen, de bijstorting van de werkgever aan te vragen en geen indexatie (per 1 januari 2012) toe te kennen. Het heeft vastgesteld dat het bestuur hierbij heeft gehandeld conform de uitvoeringsovereenkomsten en de reglementen. Naar mening van het Verantwoordingsorgaan heeft het bestuur hierover deskundig en tijdig gecommuniceerd met werkgevers en deelnemers. Het Verantwoordingsorgaan heeft vastgesteld dat het pensioenfonds een grote inhaalslag heeft gemaakt op het gebied van communicatie middels een zeer moderne website, extra voorlichtingssessies aan deelnemersgroepen en de hogere frequentie van nieuwsberichtgeving via personeelsbladen van de onderneming en via de website.

Risicobeleid

Naar oordeel van het Verantwoordingsorgaan heeft het bestuur haar beleid en uitvoering binnen het risicoprofiel van de pensioenregelingen uitgevoerd en is het risicobeheer op orde.

Algemeen

Het Verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur te onderzoeken hoe regelingen tussen H en P in het kader van de contouren van het nieuwe pensioencontract meer eenduidig gemaakt kunnen worden. Ook zou hierbij gelet kunnen worden op versimpeling van de opzet van de regelingen om communicatie over de pensioenaanspraken in de toekomst te vereenvoudigen.

Eerbeek, 16 mei 2012

G. Kersten, voorzitter
W. Janssen, secretaris en
H. van Dun

Reactie van bestuur

Het bestuur bedankt het Verantwoordingsorgaan voor hun werkzaamheden, oordeel en advies. Het bestuur zal het advies van het Verantwoordingsorgaan in haar beleid en uitvoering, waar mogelijk, opvolgen.

Zeist/Eerbeek, 21 mei 2012

Het bestuur

13.2 Verklaring certificerende actuaaris en Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De verklaring van de certificerende actuaaris van het fonds, de heer J. Tol van Triple A en de Controleverklaring van de onafhankelijke accountant van het fonds, de heer M. van Luijk van Deloitte, worden gegeven in respectievelijk hoofdstuk 17.1 en 17.2 van dit verslag.

14. Resultaatbestemming

In de bestuursvergadering van 13 juni 2012 heeft het bestuur besloten het saldo over 2011 (voor Ring H euro -5,431 miljoen en voor Ring P euro -11,312 miljoen) als volgt te verdelen:

Stichting Pensioenfonds SCA

Resultaatbestemming 2011 in euro x 1.000

	Ring H	Ring P
Algemene reserve	-4.131	-10.126
Bestemde reserve (depot overgangsregeling)	-1.300	-1.556
Bestemde reserve (indexatiereserve)	n.v.t.	370
Totaal	-5.431	-11.312

Zeist/Eerbeek, 13 juni 2012

Het Bestuur

H. van der Zee

F. Schapendonk

Jaarrekening

15. Jaarrekening

15.1 Balans per 31 december 2011

Activa

Stichting Pensioenfonds SCA

Balans per 31 december (na bestemming resultaat) in euro x 1.000

Activa	Toelichting	Ring H		Ring P	
		2011	2010	2011	2010
Beleggingen voor risico pensioenfonds	1	262.762	232.676	229.051	213.147
- Onroerende zaken		7.982	4.800	7.982	4.800
- Zakelijke waarden		68.012	77.543	60.832	70.487
- Vastrentende waarden		163.433	133.151	153.261	131.454
- Derivaten		23.335	17.182	6.976	6.406
Beleggingen voor risico deelnemer	2	15.275	14.192	10.446	10.074
Vorderingen en overlopende activa	3	14.770	4.189	7.226	4.735
Liquide middelen	4	3.055	2.141	889	946
Totale activa		295.862	253.198	247.612	228.902

Passiva

Balans per 31 december (na bestemming resultaat) in euro x 1.000

Passiva	Toelichting	Ring H		Ring P	
		2011	2010	2011	2010
Reserves	5	12.147	17.578	10.848	22.160
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds	6	242.965	202.919	216.950	189.878
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	7	15.275	14.192	10.446	10.074
Kortlopende schulden	8	25.441	18.227	9.312	6.764
Overlopende passiva	9	34	282	56	26
Totale activa		295.862	253.198	247.612	228.902

15.2 Staat van baten en lasten

Stichting Pensioenfonds SCA

Staat van baten en lasten in euro x 1.000

	Toelichting	Ring H		Ring P	
		2011	2010	2011	2010
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	10	19.239	23.820	13.211	22.369
- Directe beleggingsopbrengsten		3.618	2.049	3.708	1.366
- indirecte beleggingsopbrengsten		16.329	22.408	10.178	21.604
- Kosten van vermogensbeheer	11	-708	-637	-675	-601
Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	12	-115	1.230	-82	786
Premiebijdragen	13	22.722	9.714	12.995	8.699
Premiebijdragen voor risico deelnemers	14	1.471	1.938	953	910
Saldo van overdrachten van rechten	15	-91	-3	-420	-170
Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers	16	-273	-147	-499	-487
Pensioenuitkeringen	17	-6.669	-6.246	-9.195	-8.924
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	18	-40.046	-28.495	-27.072	-17.315
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	19	-1.083	-3.021	-372	-1.209
Herverzekering	20	71	-415	-232	-165
Kosten pensioenbeheer	21	-662	-804	-624	-717
Overige baten en lasten	22	5	0	25	17
Resultaat	23	-5.431	-2.429	-11.312	3.794
Bestemming van het resultaat		-5.431	-2.429	-11.312	3.794
- Algemene reserve		-4.131	-2.943	-10.126	1.665
- Bestemde reserve depot overgangsregeling		-1.300	514	-1.556	982
- Bestemde reserve indexatie		n.v.t.	n.v.t.	370	1.147

15.3 Kasstroomoverzicht

Stichting Pensioenfonds SCA

Kasstroomoverzicht in euro x 1.000

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Pensioenactiviteiten	2.195	2.776	-2.645	-1.497
<i>Ontvangsten</i>	<i>10.344</i>	<i>9.954</i>	<i>8.069</i>	<i>8.551</i>
- Bijdrage van werkgevers en werknemers	9.240	9.462	8.126	8.446
- Uitkeringen uit herverzekering	546	267	59	73
- Overgenomen pensioenverplichtingen	210	225	202	11
- Overige	348	0	-318	21
<i>Uitgaven</i>	<i>-8.149</i>	<i>-7.178</i>	<i>-10.714</i>	<i>-10.048</i>
- Uitgekeerde pensioenen en afkopen	-4.735	-2.259	-6.769	-4.936
- Loonheffing	-1.627	-3.370	-1.975	-3.362
- Sociale premies en andere inhoudingen	-297	-621	-449	-619
- Overgedragen pensioenverplichtingen	-352	-143	-601	-272
- Premie herverzekering	-424	35	-259	-182
- Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-714	-820	-661	-677
- Overige	0	0	0	0
Beleggingsactiviteiten	-1.281	-3.280	2.588	777
<i>Ontvangsten</i>	<i>46.763</i>	<i>97.594</i>	<i>51.847</i>	<i>116.434</i>
- Directe beleggingsopbrengsten	4.214	3.221	4.714	2.491
- Verkopen en aflossing beleggingen	42.549	94.373	47.133	113.943
<i>Uitgaven</i>	<i>-48.044</i>	<i>-100.874</i>	<i>-49.259</i>	<i>-115.657</i>
- Aankopen beleggingen	-47.317	-100.255	-48.574	-115.063
- Kosten vermogensbeheer	-727	-619	-685	-594
Mutatie geldmiddelen	914	-504	-57	-720
Stand 1 januari	2.141	2.645	946	1.666
Stand 31 december	3.055	2.141	889	946

15.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het pensioenfonds heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving toegepast. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

Waardering

Algemeen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld.

Buitenlandse valuta

Activa en passiva in buitenlandse valuta worden omgerekend tegen de ultimo jaar geldende koersen. Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden, rekening houdend met eventuele dekkingstransacties, opgenomen in de staat van baten en lasten.

Participaties in beleggingsinstellingen

De ter beurze genoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurswaarde. Niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de intrinsieke waarde, gebaseerd op de marktwaarde van de onderliggende beleggingsparticipaties.

Zakelijke waarden

De zakelijke waarden zijn gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar.

Vastrentende waarden

Alle vastrentende beleggingen, obligaties en leningen op schuldbekentenis, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor de obligaties is dat de beurswaarde ultimo boekjaar en voor de leningen op schuldbekentenis is dat de berekende reële waarde. Bij deze berekening worden alle toekomstige geldstromen contant gemaakt tegen de geldende marktpercentages.

Derivaten en overige beleggingen

De derivaten en overige beleggingen, waaronder begrepen valutatermijntransacties, swaps en geldmarktinstrumenten zijn gewaardeerd tegen de reële waarde ultimo boekjaar. Swaps worden gewaardeerd op basis van in de markt waarneembare informatie. Valutatermijntransacties en geldmarktinstrumenten worden gewaardeerd op basis van de intrinsieke waarde van de onderliggende producten.

Beleggingen voor risico deelnemers

De ter beurze genoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. Niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde.

Deposito's

Deposito's zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde.

Depot overgangsregeling

Dit betreft de opgebouwde reserve ten behoeve van de aanvullende regeling op het Flexibel Prepensioen. Deze regeling is van toepassing voor de werknemers die op 31 maart 1999 (Ring H), respectievelijk 30 juni 1999 (Ring P) in dienst waren en beoogt een aanvullende uitkering tot een percentage van het jaarsalaris van de deelnemers conform de in de regeling opgenomen tabel. Recht op deze uitkering ontstaat alleen indien en voor zover de opgebouwde reserve toereikend is. De reserve wordt gevormd door de bijdragen plus het werkelijk gerealiseerde rendement onder aftrek van de uitvoerings- en administratiekosten. In geval van gebruikmaking van de regeling door een betrokken werknemer wordt deze reserve aangesproken. De reserve wordt gedoteerd dan wel onttrokken uit het resultaat ultimo boekjaar. Daarbij wordt de toebedeling uit dit resultaat berekend uit het ingelegde werkgeversdeel voor pensioenpremie minus het benodigde deel voor inkoop ingegane pensioenen (voor zover dit niet uit het spaardeel van de deelnemers zelf gefinancierd kan worden) plus het rendement op de uitgezette beleggingen voor deze regeling.

Vereist eigen vermogen

Om aan negatieve ontwikkelingen op de financiële - markten het hoofd te kunnen bieden, wordt gestreefd naar een niveau van het eigen vermogen op basis van de volgende formule, waarbij het uitgangspunt is dat het pensioenfonds over een eigen vermogen ter grootte van het vereist eigen vermogen beschikt:

$$\sqrt{(S1^2 + S2^2 + (S1*S2) + S3^2 + S4^2 + S5^2 + S6^2)}$$

De verschillende risicofactoren worden als volgt berekend:

S1: Renterisico

Het effect van de meest ongunstige wijziging van de rente (termijnstructuur) volgens de wettelijk voorgeschreven stijgings- en dalingsfactoren.

S2: Aandelen- en vastgoedrisico

De waarde van S2 is opgebouwd uit het effect van een daling van de waarde van de beleggingen in beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten en indirect vastgoed met 25%, in aandelen opkomende markten met 35%, in niet-beursgenoteerde aandelen met 30% en in direct vastgoed met 15%. De correlaties tussen de risicocategorieën die onderdeel uitmaken van het aandelen- en vastgoedrisico bedragen 0,75. Hiermee wordt aangegeven, dat de risico's niet onafhankelijk van elkaar optreden, maar een sterke positieve samenhang met elkaar vertonen.

S3: Valutarisico

Het effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met 20%.

S4: Grondstoffenrisico

Het effect van een daling van de waarde van de - beleggingen in grondstoffen (commodities) met 30%.

S5: Kredietrisico

Het effect van een daling van de gewogen gemiddelde rentemarge (credit spread) met 40%.

S6: Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnische risico wordt bepaald door het procesrisico, de onzekerheid in de sterftetrend (TSO) en de negatieve stochastische afwijkingen (NSA) volgens de volgende formule:

$$S6 = \text{procesrisico} + \sqrt{(\text{TSO}^2 + \text{NSA}^2)}$$

Pensioenverplichtingen voor risico fonds

Bij de berekening van de contante waarde van de opgebouwde toekomstige aanspraken per 31 december 2011 is uitgegaan van de volgende actuariële grondslagen:

Sterfte

AG Prognosetafel 2010-2060 (startjaar 2012) met een leeftijdsterugstelling van 1 jaar voor zowel mannen als vrouwen.

Interest

Rentetermijnstructuur 31 december 2011 van De Nederlandsche Bank.

Gehuwdheid

Bij de vaststelling van de voorziening voor partnerpensioen wordt het onbepaalde partnersysteem gehanteerd. Hierbij worden de volgende partnerfrequenties toegepast (op tussenliggende leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd):

Leeftijd	Mannen	Vrouwen
jonger dan 18	0,0000	0,0000
18	0,0106	0,0530
25	0,5300	0,7950
30	0,7420	0,9010
35	0,9540	0,9010
50	0,9540	0,9010
64	0,9540	0,7526
65	1,0000	1,0000

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).

Vaststelling leeftijd

De leeftijd voor de berekening van de voorziening wordt op maandbasis nauwkeurig bepaald.

Uitkeringen

Aangenomen wordt dat de pensioenuitkeringen continu (zullen) plaatsvinden. In de praktijk wordt in maandelijkse termijnen achteraf uitgekeerd. Het wezenpensioen wordt verondersteld te worden uitgekeerd tot aan de 27-jarige leeftijd.

Kosten

In de voorziening pensioenverplichtingen is een excassovoorziening begrepen van 2% van de netto voorziening.

Methoden van reserveberekening

Bij de reservering van de in uitzicht gestelde pensioenen wordt ervan uitgegaan dat per de balansdatum alle aan de verstreekte diensttijd (dit is inclusief extra jaren uit waardeoverdrachten, vrijwillig ingekochte ouderdompensioenjaren en eventuele garantiejaren) toe te rekenen pensioenaanspraken zijn ingekocht.

De voorziening pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van deze per de balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de contante waarde van de ingegane pensioenen.

Bij de (gedeeltelijke) arbeidsongeschikte deelnemers (dit zijn deelnemers met ingegane WAO-uitkeringen) wordt voor de invaliditeitspensioenen (WAO-hiaat- en WAO-excedentuitkeringen) en de toekomstige opbouw van de pensioenen uit hoofde van de (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid bij de bepaling van contante waarde van deze verplichtingen verondersteld geen revalidatie plaats te vinden.

Voorziening voor risico deelnemers

Deze voorziening wordt opgebouwd uit de afgedragen premie prepensioen van de werknemers van gemiddeld 2,6% (Ring H), respectievelijk 2,75% (Ring P), verhoogd met het rendement op de beleggingen en verminderd met de ingekochte ingegane prepensioenen. De beleggingen voor deze regeling worden voor rekening en risico van de deelnemers uitgezet. Met dit spaarsaldo wordt door de deelnemer een prepensioen ingekocht bij ingang prepensioen danwel hogere pensioenrechten bij pensionering op 65-jarige leeftijd.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten; bij de zakelijke waarden wordt hieronder verstaan het bruto-dividend, voor aftrek van dividendbelasting, verminderd met de kosten. De interesten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder deze post worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde koersverschillen bij verkopen van aandelen en obligaties;
- gerealiseerde koersverschillen bij (af)lossing van leningen op schuldbekentenis en obligaties;
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- valutaverschillen met betrekking tot zakelijke waarden, vastrentende waarden, deposito's, valutatermijntransacties en bankrekeningen in buitenlandse valuta;
- niet-gerealiseerde koers- en valutaverschillen inzake aandelen, obligaties en leningen op schuldbekentenis.

Herverzekering

Het fonds heeft de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid in 2011 herverzekerd bij Generali.

15.5 Toelichtingen in euro x 1.000

1

Beleggingen voor risico pensioenfond

Stichting Pensioenfond SCA

Ring H: beleggingen voor risico pensioenfond

categorie	Stand ultimo 2010	Aankopen/ verstrekkings	Verkopen/ uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschil.	Stand ultimo 2011
Onroerende zaken:	4.800	3.248	0	0	-66	7.982
- Aandelen vastgoed	4.800	3.248	0	0	-66	7.982
Zakelijke waarden:	77.543	2.543	-6.475	1.908	-7.507	68.012
- Aandelenfondsen	77.543	2.543	-6.475	1.908	-7.507	68.012
Vastrentende waarden:	121.461	60.730	-44.542	-1.449	10.433	146.633
- Vastrentende beleggingsfondsen	50.264	0	-386	0	1.438	51.316
- Credits	64.816	38.040	-25.991	-1.449	8.995	84.411
- Geldmarktfondsen	18.071	0	-1.365	0	0	16.706
- Depositio's	0	11.000	0	0	0	11.000
- Kortlopende vorderingen op banken	-11.690	11.690	-16.800	0	0	-16.800
Derivaten:	11.551	0	-6.945	6.165	6.215	16.986
- Swaps	12.318	0	-9.316	8.535	5.389	16.927
- Valutatermijncontracten	-767	0	2.371	-2.370	826	59
Totaal beleggingen voor risico pensioen	215.355	66.521	-57.962	6.624	9.075	239.613
waarvan onder de passiva gepresenteerd:						
- Vastrentende waarden	11.690					16.800
- Derivaten	5.631					6.349
Beleggingen aan de activa-zijde balans:	232.676					262.762

Methodiek bepaling marktwaarde:

Level 1: Directe marktwaardering, beursnotering in een actieve markt;

Level 2: Afgeleide marktwaardering, geen directe beursnotering maar andere uit de markt waarneembare data dan wel een prijs gebaseerd op een transactie in een niet-actieve markt met niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen);

Level 3: Modellen en technieken, marktwaardebepaling niet gebaseerd op markt dat maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.

Stichting Pensioenfond SCA

Ring H: methodiek bepaling marktwaarde

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2011
Onroerende zaken:	0	0	7.982	7.982
Indirecte vastgoedbeleggingen	0	0	7.982	
Zakelijke waarden:	0	68.012	0	68.012
Aandelen beleggingsfondsen	0	68.012	0	
Vastrentende waarden:	95.411	68.022	0	163.433
Vastrentende beleggingsfondsen	0	51.316	0	
Overige obligaties	84.411	0	0	
Geldmarktfondsen	0	16.706	0	
Depositio's	11.000	0	0	
Derivaten:	0	16.986	0	16.986
Valutaderivaten	0	59	0	
Rentederivaten	0	16.927	0	
Overige beleggingen	-16.800	0	0	-16.800
CSA	-16.800	0	0	
Totaal belegd vermogen	78.611	153.020	7.982	239.613
Aansluiting bovenstaande met balansposten:				
- Totaal beleggingen voor risico pensioenfond				239.613
- Lopende intrest beleggingen				45
- Vorderingen uit hoofde van beleggingen				1.130
Totaal belegd vermogen				240.788
In bovenstaand overzicht zijn de volgende balansposten niet meegenomen:				-48
Depotbanken				983
Verkoop beleggingen				82
Aankoop beleggingen				-1.113

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring P : beleggingen voor risico pensioenfonds

categorie	Stand ultimo 2010	Aankopen/ verstrekkingen	Verkopen/ uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschil.	Stand ultimo 2011
Onroerende zaken:	4.800	3.248	0	0	-66	7.982
- Aandelen vastgoed	4.800	3.248	0	0	-66	7.982
Zakelijke waarden:	70.487	4.040	-8.600	-301	-4.794	60.832
- Aandelenfondsen	70.487	4.040	-8.600	-301	-4.794	60.832
Vastrentende waarden:	127.654	48.813	-37.888	-1.902	11.904	148.581
- Vastrentende beleggingsfondsen	40.699	0	-815	378	785	41.047
- Credits	86.260	35.103	-32.393	-2.280	11.119	97.809
- Geldmarktfondsen	4.495	3.910	0	0	0	8.405
- Depositio's	0	6.000	0	0	0	6.000
- Kortlopende vorderingen op banken	-3.800	3.800	-4.680	0	0	-4.680
Derivaten:	4.047	0	-5.197	3.883	865	3.598
- Swaps	4.731	0	-7.313	5.999	141	3.558
- Valutatetermijncontracten	-684	0	2.116	-2.116	724	40
Totaal beleggingen voor risico pensioen	206.988	56.101	-51.685	1.680	7.909	220.993
waarvan onder de passiva gepresenteerd:						
- Vastrentende waarden	3.800					4.680
- Derivaten	2.359					3.378
Beleggingen aan de activa-zijde balans:	213.147					229.051

Methodiek bepaling marktwaarde:

Voor toelichting zie Ring H.

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring P: methodiek bepaling marktwaarde

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2011
Onroerende zaken:	0	0	7.982	7.982
Indirecte vastgoedbeleggingen	0	0	7.982	
Zakelijke waarden:	0	60.832	0	60.832
Aandelen beleggingsfondsen	0	60.832	0	
Vastrentende waarden:	103.809	49.452	0	153.261
Vastrentende beleggingsfondsen	0	41.047	0	
Overige obligaties	97.809	0	0	
Geldmarktfondsen	0	8.405	0	
Depositio's	6.000	0	0	
Derivaten:	0	3.598	0	3.598
Valutaderivaten	0	40	0	
Rentederivaten	0	3.558	0	
Overige beleggingen	-4.680	0	0	-4.680
CSA	-4.680	0	0	
Totaal belegd vermogen	99.129	113.882	7.982	220.993
Aansluiting bovenstaande met balansposten:				
- Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds				220.993
- Lopende intrest beleggingen				-404
- Vorderingen uit hoofde van beleggingen				1.900
Totaal belegd vermogen				222.489
In bovenstaande overzicht zijn de volgende balansposten niet meegenomen:				-500
Depotbanken				415
Verkoop beleggingen				139
Aankoop beleggingen				-1054

2 Beleggingen voor risico deelnemers

De beleggingen bij beide ringen zijn volledig bij ABN Amro ondergebracht, waarbij de deelnemers belegd hebben (voor hun eigen risico) in diverse beleggingsfondsen.

Stichting Pensioenfonds SCA

Beleggingen voor risico deelnemers

categorie	Stand ultimo 2010	Herallocatie	Aankopen/verstrekkingen	Verkopen/uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschil.	Stand ultimo 2011
Ring H							
Indirecte beleggingen vastgoed	1.210	29	131	-12	0	-10	1.348
Aandelen beleggingsfondsen	8.438	-465	852	-71	0	-106	8.648
Vastrentende waarden	3.074	135	334	-38	0	-15	3.490
Overige (liquiditeiten)	1.470	301	168	-163	0	13	1.789
Totaal beleggingen risico deelnemers	14.192	0	1.485	-284	0	-118	15.275

Ring P

Indirecte beleggingen vastgoed	789	59	82	-10	0	-5	915
Aandelen beleggingsfondsen	5.333	-451	487	-51	0	-90	5.228
Vastrentende waarden	2.407	90	243	-33	0	-8	2.699
Overige (liquiditeiten)	1.545	302	154	-413	0	16	1.604
Totaal beleggingen risico deelnemers	10.074	0	966	-507	0	-87	10.446

3 Vorderingen en overlopende activa

Stichting Pensioenfonds SCA

Vorderingen en overlopende activa

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Lopende interest	53	595	-399	571
- Vastrentende waarden	180	1.426	-75	1.917
- Derivaten	-212	-834	-327	-1.348
- Overige beleggingen	78	0	0	0
- Banken en depositio's	7	3	3	2
Overige vorderingen	14.716	3.593	7.625	4.164
- Dividend belasting	96	96	1	1
- Verkoop beleggingen	82	2.280	139	1.500
- Overige vorderingen uhv beleggingen	1.130	1.100	1.900	1.980
- Herverzekeraar	0	0	0	0
- R/C Ondernemingen + premies ex-pats	13.400	117	5.561	683
- Overige vorderingen	9	0	24	0
Overlopende activa	1	1	0	0
- Vooruitbetaalde uitgaande waardeoverdrachten en kosten	1	1	0	0
Totaal Vorderingen en overlopende activa	14.770	4.189	7.226	4.735

4 Liquide middelen

Stichting Pensioenfonds SCA

Liquide middelen

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
- Depotbanken	983	296	415	281
- ING Bank	2.072	1.845	422	614
- ABN Amro Bank	0	0	52	51
Totaal liquide middelen	3.055	2.141	889	946

5 Reserves

Stichting Pensioenfonds SCA Reserves

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Algemene reserve				
Stand 1 januari	15.477	18.420	11.007	9.342
- Mutatie uit bestemming saldo	-4.131	-2.943	-10.126	1.665
Stand per 31 december	11.346	15.477	881	11.007
Bestemde reserve (depot overgangsregeling)				
Stand 1 januari	2.101	1.587	5.370	4.388
- Ingelegde premie	949	1.582	2.180	2.199
- Aanvulling ingegane reguliere prepensioenpremie	0	-351	0	-1.739
- Inkoop overgangsmaatregel 55-minners	0	0	0	0
- Rendement	264	295	488	756
- Premie ZW/ZKV	-102	-103	0	0
- Pensioendoorbouw	0	-87	0	-405
- Vrijval verwachte aanvulling huidig boekjaar	14	336	264	2.239
- Verwachte aanvulling volgend boekjaar	-2.425	-1.158	-4.488	-2.068
Stand per 31 december	801	2.101	3.814	5.370
Bestemde reserve (indexatiereserve)	nvt	nvt		
Stand 1 januari			5.783	4.636
- Dotatie uit premie			0	562
- Indexatie actieven			0	0
- Rendement			370	585
Stand 31 december			6.153	5.783
Totale reserves 31 december	12.147	17.578	10.848	22.160

Stichting Pensioenfonds SCA Vermogens, verplichtingen en dekkingsgraden

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Vermogens				
- Aanwezig vermogen	12.147	17.578	10.848	22.160
- Minimaal vereist vermogen	10.204	8.653	9.043	7.894
- Vereist eigen vermogen obv strategische beleg. mix	28.253	29.670	23.047	24.472
- Vereist eigen vermogen obv feitelijke beleg. mix	33.720	32.664	27.676	25.612
Pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	242.965	202.919	216.950	189.878
Dekkingsgraden op basis van:				
- Aanwezig vermogen	105,0%	108,7%	105,0%	111,7%
- Minimaal vereist vermogen	104,2%	104,3%	104,2%	104,2%
- Vereist eigen vermogen obv strategische beleg. mix	111,6%	114,6%	110,6%	112,9%
- Vereist eigen vermogen obv feitelijke beleg. mix	113,9%	116,1%	112,8%	113,5%

De dekkingsgraad is vastgesteld als de deling tussen het Totaal Vermogen (reserves + voorziening pensioenverplichting voor risico pensioenfonds) en de Voorziening Pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds.

Per 31 december 2011 bedroegen de dekkingsgraden bij beide ringen precies 105,0%. Deze is hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraden.

Toch is het herstelplan van beide ringen van 2009 nog van kracht. In eind 2010 en gedurende circa 8 maanden in 2011 is de dekkingsgraad bij beide ringen hoger geweest dan 105%, echter het bestuur heeft besloten, vanwege de onzekere verwachtingen, het herstelplan 2009 te handhaven.

6 Technische voorzieningen voor risico pensioenfond

Stichting Pensioenfonds SCA Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfond

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Stand 1 januari	202.919	174.424	189.878	172.563
- Mutatie uit staat baten en lasten	40.046	28.495	27.072	17.315
Totaal voorzieningen per 31 december	242.965	202.919	216.950	189.878
waarvan opbouw per 31 december:				
- Deelnemers	98.315	82.766	93.508	79.950
- Gewezen deelnemers	79.142	62.811	24.929	22.279
- Pensioengerechtigden	63.083	56.185	94.025	85.582
- Overgangsmaatregel prepensioen	0	1.157	699	2.067
- Voorziening aanvulling ouderdoms- en nabest. Pens.	2.425	0	3.789	0

7 Technische voorzieningen voor risico deelnemers

Stichting Pensioenfonds SCA Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Stand 1 januari	14.192	11.171	10.074	8.865
- Stortingen t.b.v. deelnemers	1.471	1.938	953	910
- Onttrekkingen deelnemers	-273	-147	-499	-487
- Rendement	-115	1.230	-82	786
Totaal voorzieningen per 31 december	15.275	14.192	10.446	10.074

8 Kortlopende schulden

Stichting Pensioenfonds SCA Kortlopende schulden

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Verplichtingen uit handen van verkregen onderpand*	16.800	11.690	4.680	3.800
Derivaten met negatieve marktwaardering	6.349	5.631	3.378	2.359
Lopende interest derivaten met negatieve marktwaardering	0	-53	0	-36
Aankoop beleggingen	1.113	120	1.054	110
R/c verhouding met andere ring	356	12	-356	-12
Herverzekeraar	510	459	259	227
De Nederlandsche Bank	17	17	14	16
Te betalen loonheffing	135	127	166	158
Sociale lasten	25	21	39	33
Vermogensbeheerders en beleggingsadministratie	123	142	23	32
Overige kosten	13	61	55	77
Totaal kortlopende schulden	25.441	18.227	9.312	6.764

*Het verkregen onderpand op rente-derivaten wordt aan de debetzijde van de balans verantwoord onder geldmarktinstrumenten en liquide middelen.

Dientengevolge staat het bedrag van Ring H euro 16.800 (2010 euro 11.690) en Ring P euro 4.680 (2010 euro 3.800) niet ter vrije beschikking van het fonds.

9 Overlopende passiva

Stichting Pensioenfonds SCA Overlopende passiva

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Vooruitontvangen waardeoverdrachten	5	62	47	26
Vooruitontvangen FVP-bijdragen	0	202	0	0
Vooruitontvangen onttrekkingen spaarkapitalen	29	15	9	0
Uit te betalen uitgaande waardeoverdrachten	0	3	0	0
Totaal overlopende passiva	34	282	56	26

Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen: Stichting Pensioenfonds SCA beschikt over een rekening courant krediet bij ING Bank NV van euro 700.000. Er zijn geen garanties of zekerheden verstrekt.

10 Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds SCA Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Directe beleggingsopbrengsten	3.618	2.049	3.708	1.366
- Onroerende zaken	352	0	351	0
- Zakelijke waarden	62	60	58	0
- Vastrendende waarden	2.881	717	3.515	883
- Derivaten	326	1.260	-208	480
- Liquide middelen	27	10	12	4
- Overige	-30	2	-20	-1
Indirecte beleggingsopbrengsten	16.329	22.408	10.178	21.604
<i>Gerealiseerd:</i>	<i>6.624</i>	<i>15.879</i>	<i>1.680</i>	<i>20.135</i>
- Onroerende zaken	0	40	0	40
- Zakelijke waarden	1.908	1.350	-301	1.411
- Vastrentende waarden	-1.449	6.445	-1.902	7.523
- Derivaten	6.165	8.044	3.883	11.161
<i>Niet-gerealiseerd:</i>	<i>9.705</i>	<i>6.529</i>	<i>8.498</i>	<i>1.469</i>
- Onroerende zaken	-66	-191	-66	-190
- Zakelijke waarden	-7.507	12.735	-4.794	11.612
- Vastrentende waarden	10.433	-5.449	11.904	-7.280
- Derivaten	6.215	-813	865	-2.928
- Overige	630	247	589	255
Kosten vermogensbeheer	-708	-637	-675	-601
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	19.239	23.820	13.211	22.369

11 Kosten vermogensbeheer

Stichting Pensioenfonds SCA Kosten van Vermogensbeheer

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Beheerloon	-708	-634	-674	-598
Bewaarloon effecten en overige kosten	0	-3	-1	-3
Totaal kosten vermogensbeheer	-708	-637	-675	-601

12 Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers

Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Directe beleggingsopbrengsten	3	3	4	5
Indirecte beleggingsopbrengsten	-118	1.227	-86	781
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	-115	1.230	-82	786

13 Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Stichting Pensioenfonds SCA

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Premies werkgevers (H) en werkgevers&werknemers (P)	7.521	7.724	5.511	5.530
Premies prepensioen	949	1.573	2.180	2.200
Premies WIA-hiaat	193	39	0	0
Premiebijstortingen	13.604	0	4.875	0
Inkoopsummen	217	322	423	902
FVP-bijdragen	238	56	6	67
Totaal premiebijdragen van werkgevers en werknemers	22.722	9.714	12.995	8.699

14 Premiebijdragen voor risico deelnemers

Stichting Pensioenfonds SCA

Premiebijdragen voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Premiestortingen naar ABN Amro Pensioen Service	1.471	1.938	953	910

Overzicht van betaalde premies volgt hieronder. Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met verleende premiekortingen en/of toeslagen. In beide boekjaren zijn geen kortingen verstrekt.

Stichting Pensioenfonds SCA

Overzicht van betaalde premies

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
De feitelijke premie bedraagt	23.753	11.555	13.519	9.164
De kostendekkende premie bedraagt	12.124	9.797	10.635	9.188
De gedempte premie bedraagt	10.196	9.154	8.701	8.704
<i>De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:</i>	<i>12.124</i>	<i>9.797</i>	<i>10.635</i>	<i>9.188</i>
- Actuarieel benodigd	9.546	7.771	8.643	7.546
- Opslag in stand houden vereist vermogen	1.403	958	1.099	805
- Opslag voor uitvoeringskosten	700	795	602	665
- Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	475	273	291	172
- Actuarieel benodigd ten behoeven van toeslagverlening	0	0	0	0
<i>De gedempte premie is als volgt samengesteld:</i>	<i>10.196</i>	<i>9.154</i>	<i>8.701</i>	<i>8.704</i>
- Actuarieel benodigd	7.918	7.224	6.973	7.121
- Opslag in stand houden vereist vermogen	1.136	873	869	755
- Opslag voor uitvoeringskosten	667	784	568	656
- Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	475	273	291	172
- Actuarieel benodigd ten behoeven van toeslagverlening	0	0	0	0

15 Saldo van overdrachten van rechten

Stichting Pensioenfonds SCA

Saldo van overdracht van rechten

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Overgenomen pensioenverplichtingen	270	247	180	102
Overgedragen pensioenverplichtingen	-361	-250	-600	-272
Saldo in- en uitgaande waardeoverdrachten	-91	-3	-420	-170

16

Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers

Stichting Pensioenfonds SCA

Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Ontrekkingen	-273	-147	-499	-487

17

Pensioenuitkeringen

Stichting Pensioenfonds SCA

Pensioenuitkeringen

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Ouderdompensioen	-2.987	-2.776	-4.886	-4.654
Invalideitpensioen	-389	-188	-50	-54
Weduwenpensioen	-654	-605	-1305	-1263
Wezenpensioen	-54	-47	-27	-29
Prepensioen	-2.474	-2.535	-2.823	-2.810
ANW-hiaat pensioen	0	0	-51	-47
Compensatie sociale verzekeringspremies	0	0	-52	-52
Vergoeding ZVW prepensioen	-102	-89	0	0
Afkoopsonnen	-9	-6	-1	-15
Totaal pensioenuitkeringen	-6.669	-6.246	-9.195	-8.924

18

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds SCA

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Toevoeging pensioenopbouw	-8.641	-5.950	-8.274	-6.769
Indexering en overige toeslagen	0	-1.087	0	0
Intresttoevoeging o.b.v. 1-jaars rente (1,296% en 1,303%)	-2.630	-2.321	-2.397	-2.218
Pensioenuitkeringen- en uitvoeringskosten	6.475	6.486	9.374	9.437
Wijziging marktrente	-34.456	-19.955	-26.556	-15.655
Overige mutaties	-160	-1.461	-350	666
Mutatiewaarde overdrachten	95	51	608	486
Wijziging actuariale grondslagen en/of methoden	0	-4.636	0	-3.880
Resultaat op sterfte	-275	378	505	618
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-477	0	-47	0
Resultaat op mutaties	23	0	65	0
Totaal mutatie verplichtingen voor risico fonds	-40.046	-28.495	-27.072	-17.315

19

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

Stichting Pensioenfonds SCA

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Voorziening 1 januari	14.192	11.171	10.074	8.865
- Rendement	-115	1.230	-82	786
- Stortingen	1.471	1.938	953	910
- Uitgaande waardeoverdrachten	-58	-41	-53	-66
- Vrijval door overlijden	-67	-11	-25	-45
- Vrijval tbv reguliere inkoop pensioenaanspraken	-145	-95	-417	-374
- Afkopen	-2	0	-4	-2
Voorziening 31 december	15.275	14.192	10.446	10.074
Mutatie	-1.083	-3.021	-372	-1.209

20

Herverzekerings

Stichting Pensioenfonds SCA

Herverzekerings

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Risicopremie	-475	-428	-291	-271
Uitkering overlijden	408	13	9	39
Uitkering premievrijstelling en AO	138	0	50	67
Totaal herverzekerings	71	-415	-232	-165

21 Kosten pensioenbeheer

Bezoldiging bestuursleden: de bestuursleden hebben in 2011 geen bezoldiging ontvangen. Wel zijn er kosten gemaakt voor opleiding, etc..**Personeel:** gedurende het boekjaar 2011 was bij Stichting Pensioenfonds SCA de heer M. van Gool als directeur in dienst. Hij verricht zijn werkzaamheden voor zowel Ring H als Ring P.

Stichting Pensioenfonds SCA

Kosten pensioenbeheer

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Kosten intern pensioenbeheer	-626	-750	-590	-672
- Administratie (AZL en Generali)	-439	-515	-415	-453
- Accountantskosten controle jaarrekening	-21	-26	-21	-26
- Uitvoerend actuaaris en actuariel advies	-46	-82	-39	-72
- Advieskosten ALM	0	0	0	0
- Kosten bestuur	-5	-3	-5	-4
- Directie	-93	-89	-93	-86
- Directie uitvoeringskosten	-19	-33	-15	-19
- Overige kosten	-3	-4	-3	-12
Kosten toezicht vanwege wetgeving	-37	-55	-34	-45
- De Nederlandse Bank en AFM	-17	-24	-14	-24
- Intern toezicht (visitatiecommissie)	0	-9	0	0
- Certificering actuaaris	-20	-21	-20	-21
Totale kosten pensioenbeheer	-662	-804	-624	-717
Totale kosten pensioenbeheer per deelnemer in euro	405	477	400	469
- Interne kosten pensioenbeheer	383	444	378	440
- Kosten vanwege wetgeving	22	32	22	30
Deelnemers (actieve deelnemers en gepensioneerden) conform definitie Pensioenfederatie	1.635	1.687	1.562	1.528
Totale kosten pensioenbeheer in basispunten (% van gemiddelde vermogen x 100)	30	38	29	35
- Gemiddelde vermogen in miljoen	223	213	212	205

22 Overige baten en lasten

Stichting Pensioenfonds SCA

Overige baten en lasten

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
- Ontrokken spaarkapitalen overleden deelnemers zonder nabestaanden	0	0	25	17
- Diverse	5	0	0	0
Totaal overige baten en lasten	5	0	25	17

23 Actuariële analyse van het resultaat

Stichting Pensioenfonds SCA

Actuariële analyse van het resultaat

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Resultaat op:				
Wijziging rentetermijnsstructuur	-34.456	-19.955	-26.556	-15.655
Premie	13.023	2.716	3.975	781
Toeslagverlening	0	-1.087	0	0
Beleggingsopbrengsten	16.609	21.500	10.814	20.152
Kosten	0	0	0	0
Uitkeringen	-321	112	-5	326
Sterfte	181	126	554	424
Reguliere mutaties	23	0	65	0
Arbeidsongeschiktheid	-339	0	3	0
Waardeoverdrachten	4	49	188	315
Overige (incidentele) mutaties techn. Voorz.	-160	-5.890	-350	-2.566
Andere oorzaken	5	0	0	17
Resultaat	-5.431	-2.429	-11.312	3.794

15.6 Risicoparagraaf

(in euro x 1.000)

In Hoofdstuk 10 van het jaarverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste financieel risico voor het Pensioenfonds is het niet kunnen nakomen van de pensioentoezeggingen. Een belangrijke maatstaf hiervoor is het aanwezige eigen vermogen. Wettelijk is een gestandaardiseerde methode vastgelegd om te kunnen toetsen of het aanwezige Eigen vermogen voldoende is om een aantal specifiek risico's op te kunnen vangen (het standaardmodel).

Het Eigen vermogen van het Pensioenfonds per 31 december 2011 is kleiner dan het Vereiste eigen vermogen volgens het standaardmodel, zodat het Pensioenfond hierdoor een langetermijnherstelplan heeft moeten indienen.

Jaarlijks vindt toetsing plaats aan de hand van dit standaardmodel. De verschillende risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6. Tevens wordt rekening gehouden met de onderling compenserende effecten (diversificatie effect). Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën.

Stichting Pensioenfonds SCA Vereist eigen vermogen volgens standaardmodel

	Ring H				Ring P			
	2011 euro	%	2010 euro	%	2011 euro	%	2010 euro	%
O.b.v. Strategische beleggingsmix								
Renterisico (S1)	15.648	6,4%	8.493	4,2%	11.433	5,3%	6.533	3,4%
Zakelijke waarden risico (S2)	14.636	6,0%	23.530	11,6%	13.363	6,2%	19.900	10,5%
valutarisico (S3)	6.061	2,5%	0	0,0%	5.446	2,5%	0	0,0%
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Kredietrisico (S5)	2.037	0,8%	1.423	0,7%	1.698	0,8%	1.102	0,6%
Verzekerings technische risico (S6)	8.323	3,4%	7.248	3,6%	6.046	2,8%	5.316	2,8%
Diversificatie-effect	-18.452	-7,6%	-11.024	-5,4%	-14.939	-6,9%	-8.379	-4,4%
Vereist eigen vermogen	28.253	11,6%	29.670	14,6%	23.047	10,6%	24.472	12,9%
O.b.v. feitelijke beleggingsmix								
Renterisico (S1)	15.171	6,2%	11.032	5,4%	11.045	5,1%	7.122	3,8%
Zakelijke waarden risico (S2)	21.796	9,0%	23.833	11,7%	19.219	8,9%	20.006	10,5%
valutarisico (S3)	5.515	2,3%	7.825	3,9%	4.986	2,3%	5.837	3%
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Kredietrisico (S5)	1.210	0,5%	714	0,4%	968	0,4%	409	0,2%
Verzekerings technische risico (S6)	8.323	3,4%	7.248	3,6%	6.046	2,8%	5.316	2,8%
Diversificatie-effect	-18.295	-7,5%	-17.988	-8,9%	-14.588	-6,7%	-13.078	-6,9%
Vereist eigen vermogen	33.720	13,9%	32.664	16,1%	27.676	12,8%	25.612	13,5%
Aanwezige dekkingsgraad	12.147	105,0%	17.578	108,7%	10.848	105,0%	22.160	111,7%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	10.204	104,2%	8.653	104,3%	9.043	104,2%	7.894	104,2%
Vereiste dekkingsgraad obv strategische beleggingsmix	28.253	111,6%	29.670	114,6%	23.047	110,6%	24.472	112,9%
Vereiste dekkingsgraad obv feitelijke beleggingsmix	33.720	113,9%	32.664	116,1%	27.676	112,8%	25.612	113,5%

De (aanwezige) dekkingsgraad wordt berekend door het totaal van de activa voor risico van het pensioenfonds (minus de passiefposten) kortlopende schulden en overlopende passiva te delen door de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds.

Renterisico

Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Het renterisico wordt veroorzaakt doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen.

De daling van de rentestanden in 2011 die worden gehanteerd bij de berekeningen van de voorziening pensioen leidt tot een stijging van de voorzieningen pensioenverplichtingen.

De beleggingen, gewaardeerd tegen marktwaarde, zijn in meer of mindere mate gerelateerd aan ontwikkelingen van de rentestanden. Door de periodieke afstemming van beide ontwikkelingen wordt de dekkingsgraad nauwgezet gemonitord. Deze rentegevoeligheid is één van de actoren bij de bepaling van de (strategische) asset allocatie en de duratie van de portefeuilles. Het renterisico is afgedekt door middel van renteswaps. De swaps hebben een contractomvang (notional) die wordt weergegeven in onderstaande tabel.

Stichting Pensioenfonds SCA Renterisico

	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
Rentestanden	2,75%	3,45%	2,73%	3,45%
Notional van swaps in e miljoen	109,3	126,01	91,0	100,7
Marktwaarde swaps in e miljoen	16,927	12,318	3,558	4,731
Duratie staatsobligaties in jr	13,7	13,1	13,6	13,1
Duratie bedrijfsobligatie in jr	3,7	4,0	3,7	3,9
Duratie van voorzieningen	19,8	19,1	16,2	14,1
Gevoeligheid 1%-punt daling rente:				
- Stijging verplichtingen in mln	48	39	35	29
- Stijging beleggingen in mln	25	24	19	20
- Effect op vermogen in mln	-23	-15	-16	-9

Zakelijke waarden

Mogelijke waardedalingen van beleggingen voor het vastgoed en de aandelen zijn in het hiervoor genoemde standaardmodel begrepen. Hiervoor wordt een gedifferentieerde berekening naar categorieën van markten en beleggingen uitgevoerd. Ter zake van het zakelijke waarden risico worden risico-inschattingen aan de hand van de in de markt gebruikelijke risicoparameters gemaakt. In het beleggingsbeleid wordt

met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel is de samenstelling van de zakelijke waarden weergegeven.

Stichting Pensioenfonds SCA

Zakelijke waarden spreiding naar regio en sector

	Ring H				Ring P			
	2011		2010		2011		2010	
	euro	%	euro	%	euro	%	euro	%
Naar regio:								
Aandelen Europa ex UK	18.251	26,8%	22.477	27,3%	16.306	26,8%	20.441	29,0%
Aandelen VS	24.837	36,5%	24.536	29,8%	22.029	36,2%	22.243	31,6%
Aandelen Verre Oosten	9.499	14,0%	12.639	15,3%	13.922	22,9%	10.886	15,4%
Aandelen Emerging Markets	15.424	22,7%	17.890	21,7%	8.573	14,1%	16.917	24,0%
Totaal zakelijke waarden	68.012	100,0%	77.543	100,0%	60.832	100,0%	70.487	100,0%
Naar sector:								
Financiële instellingen	12.038	18%	16.066	20,7%	10.775	18%	14.708	20,9%
Handels- en industriële bedrijven	19.254	28%	27.881	36,0%	14.173	23%	25.283	35,9%
Transport	0	0%	0	0,0%	0	0%	0	0,0%
Energie	7.362	11%	7.449	9,6%	5.860	10%	6.747	9,6%
Technologie	12.412	18%	14.578	18,8%	11.096	18%	13.238	18,8%
Overige	16.946	25%	11.568	14,9%	18.926	31%	10.511	14,9%
Totaal aandelenfondsen	68.012	100%	77.543	100,0%	60.832	100%	70.487	100,0%

Valuta's

De pensioenverplichtingen luiden in euro's, de mogelijke valutakoersontwikkelingen beïnvloeden daarmee alleen de waarde van de beleggingen.

Het bestuur heeft ervoor gekozen de valuta-ontwikkeling niet te zien als een mogelijkheid om de waarde van de

portefeuille te verhogen en heeft derhalve gekozen om de schommelingen via derivatencontracten voor de Amerikaanse dollar, de Britse pond, de Japanse yen en overige af te dekken. In onderstaande tabel worden de ontwikkelingen per eind 2011 weergegeven.

Stichting Pensioenfonds SCA

Valuta-afdekking (in euro x 1.000)

	2011				2010			
	Vóór afdekking	waarde derivaat	Ná afdekking	reeële waarde	Vóór afdekking	waarde derivaat	Ná afdekking	reeële waarde
Ring H								
Euro	183.685	31.055	214.740	0	164.449	32.494	196.943	0
Amerikaanse dollar	26.000	-25.037	963	61	24.590	-24.590	0	-436
Britse pond sterling	0	0	0	0	0	0	0	0
Japanse yen	5.777	-6.018	-241	-1	7.904	-7.904	0	-331
Overige	25.278	0	25.278	0	22.614	0	22.614	0
Totaal	240.740	0	240.740	60	219.557	0	219.557	-767
Ring P								
Euro	170.709	27.319	198.028	0	161.178	28.941	190.119	0
Amerikaanse dollar	23.309	-22.031	1.278	41	22.392	-22.181	211	-399
Britse pond sterling	0	0	0	0	0	0	0	0
Japanse yen	5.328	-5.288	40	-1	6.760	-6.760	0	-285
Overige	22.643	0	22.643	0	20.913	0	20.913	0
Totaal	221.989	0	221.989	40	211.243	0	211.243	-684

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Voor het pensioenfonds betreft dit voornamelijk de beleggingen in obligaties. Het kredietrisico wordt beperkt door spreiding van de vastrentende waarden naar regio's, creditrating van tegenpartijen en de sector.

De zogenaamde creditspread is een handige maatstaf voor het kredietrisico en geeft de opslag aan die de markt vraagt boven de risicovrije rente. Des te hoger deze opslag, des te hoger de markt het kredietrisico op een partij beoordeelt en des te hoger de vergoeding (de spread) is die de markt wil ontvangen voor het nemen van dit risico. Zo is de creditspread voor langlopende obligaties bijna 0, van de bedrijfsobligaties 1,5% en van de portefeuille ABS 4,6%. De ratingklassen van de vastrentende waarden per ultimo zijn:

Stichting Pensioenfonds SCA Spreiding vastrentende waarden

	Ring H			2010 Waarde	Ring P			2010 Waarde
	Waarde	Duratie	Credit spread		Waarde	Duratie	Credit spread	
Europese obligaties	67.617	14	0%	63.507	79.498	13,5	0%	85.144
Bedrijfsobligaties	51.316	4	2%	50.687	41.047	4,1	2%	41.221
ABS'en	2.320	9	7%	2.311	2.589	9,2	8%	2.510
Kortlopende staatsobligaties	14.653	2		0	15.567	1,6		0
Geldmarktfondsen	16.706			18.071	8.405			4.496
Deposito's	11.000			0	6.000			0
Totaal vastrentende waarde	163.612			134.576	153.106			133.371

Concentratierisico

Grote beleggingsposten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balans totaal uitmaakt.

De grootste concentratierisico in de vastrentende waarden zijn Duitse staatsobligaties (circa 23% van het vermogen voor Ring H en circa 31% voor Ring P) en bij aandelen lager dan 0,4% van het vermogen per bedrijf. Aangezien de grote beleggingsposten per eind 2011 de 'AAA' rating kennen is geen additionele buffer nodig.

Concentratierisico

Tegenpartij:	Ring H				Ring P			
	2011 euro	%	2010 euro	%	2011 euro	%	2010 euro	%
Franse staat	0	0%	18.023	8,2%	0	0%	24.440	11,6%
Duitse staat	54.454	22,7%	30.011	6,0%	67.750	30,5%	41.244	19,5%
Nederlandse staat	24.823	10,3%	12.000	5,5%	23.392	10,5%	15.233	7,2%
Finse staat	0	0,0%	0	0,0%	4.571	2,1%	0	0,0%
Oostenrijkse staat	0	0%	0	0,0%	0	0%	4.227	2,0%
Italiaanse staat	0	0%	0	0,0%	0	0%	0	0,0%
Deposito Citi	0	0%	0	0,0%	0	0%	0	0,0%
Deposito ING	0	0%	0	0,0%	0	0%	0	0,0%

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag, voor afwijking en ten opzichte van de sterftetrend en negatieve

stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op de actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Zeist/Eerbeek, 13 juni 2012
Het Bestuur

Harold van der Zee

Frank Schapendonk

16. Overige gegevens

16.1 Gebeurtenissen na balansdatum

- In januari 2012 is vastgesteld dat per 31 december 2011 bij zowel Ring H als P een lagere dekkingsgraad dan 105% is gerealiseerd. Op grond van de uitvoeringsovereenkomst is een 'bijstorting' van de werkgever opgevraagd.
- SCA Packaging heeft de aanvullende premiebijdrage van euro 4.875.512 betaald aan het pensioenfonds in februari 2012;
- SCA Hygiene en overige aangesloten ondernemingen aan de pensioenregeling Ring H hebben de aanvullende premiebijdrage van euro 13.604.000 betaald in maart 2012;

16.2 Resultaatbestemming

In de bestuursvergadering van 13 juni 2012 heeft het bestuur besloten het saldo over 2011 als volgt te verdelen:

Stichting Pensioenfonds SCA

Resultaatbestemming in Euro x 1.000

	Ring H	Ring P
Algemene reserve	-4.131	-10.126
Bestemde reserve (depot overgangsregeling)	-1.300	-1.556
Bestemde reserve (indexatiereserve)	n.v.t.	370
Totaal	-5.431	-11.312

17. Verklaringen

17.1 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds SCA te Amsterdam is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring bij Ring H en Ring P als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2011.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn “Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen” heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een reservecort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132.

De vermogenspositie van zowel Ring H als Ring P van Stichting Pensioenfonds SCA is naar mijn mening niet voldoende, vanwege het reservecort.

Amsterdam, 13 juni 2012

drs. J.J.M. Tol AAG
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V.

17.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2011 van het multi-ondernemings pensioenfonds Stichting Pensioenfonds SCA te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 met de toelichting van Ring H en van Ring P, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Ring H en van Ring P van het multi-ondernemings pensioenfonds Stichting Pensioenfonds SCA per 31 december 2011 en van het resultaat van Ring H en van Ring P van het multi-ondernemings pensioenfonds Stichting Pensioenfonds SCA over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 13 juni 2012
Deloitte Accountants B.V.
Was getekend: Drs. M. van Luijk RA

18. Bijlagen

18.1 Overzicht belegd vermogen (in euro x 1.000)

Stichting Pensioenfonds SCA

Overzicht belegd vermogen voor risico pensioenfonds

	Ring H				Ring P			
	2011 euro	%	2010 euro	%	2011 euro	%	2010 euro	%
Onroerende zaken	8.060	3,1%	4.800	2,2%	8.061	3,5%	4.800	2,3%
Aandelen vastgoed	7.982	3,1%	4.800	2,2%	7.982	3,5%	4.800	2,3%
Te ontvangen dividend	78	0,0%	0	0,0%	79	0,0%		
Zakelijke waarden	68.012	26,7%	77.543	35,2%	60.832	26,7%	70.487	33,2%
Aandelenfondsen Emerging Markets	15.424	6,0%	17.890	8,1%	13.922	6,1%	16.917	8,0%
Aandelenbeleggingsfondsen	52.588	20,6%	59.653	27,1%	46.910	20,6%	53.570	25,3%
Vastrentende waarden	146.813	57,5%	122.887	55,7%	148.427	65,2%	129.571	61,1%
Staatsobligaties	67.617	26,5%	62.094	28,2%	79.498	34,9%	83.243	39,3%
Vastrentende beleggingsfondsen	51.316	20,1%	50.264	22,8%	41.047	18,0%	40.699	19,2%
Credits	16.794	6,6%	2.722	1,2%	18.311	8,0%	3.017	1,4%
Geldmarktfondsen	16.706	6,5%	18.071	8,2%	8.405	3,7%	4.495	2,1%
Depositoto's	11.000	4,3%	0	0,0%	6.000	2,6%	0	0,0%
Kortlopende vorderingen op banken	-16.800	-6,6%	-11.690	-5,3%	-4.680	-2,1%	-3.800	-1,8%
Lopende intrest	180	0,1%	1.426	0,6%	-154	-0,1%	1.917	0,9%
Derivaten	16.774	6,6%	10.770	4,9%	3.271	1,4%	2.735	1,3%
Swaps	16.927	6,6%	12.318	5,6%	3.558	1,6%	4.731	2,2%
Valutatermijncontracten	59	0,0%	-767	-0,3%	40	0,0%	-684	-0,3%
Lopende Intrest	-212	-0,1%	-781	-0,4%	-327	-0,1%	-1.312	-0,6%
Overige beleggingen en liq. middelen	3.062	1,2%	2.144	1,0%	892	0,4%	948	0,4%
Banken	3.055	1,2%	2.141	1,0%	889	0,4%	946	0,4%
Lopende bankintrest	7	0,0%	3	0,0%	3	0,0%	2	0,0%
Overige kortlopende vorderingen minus schulden	12.391	4,9%	2.353	1,1%	6.315	2,8%	3.497	1,6%
Vorderingen en overlopende activa	14.716	5,8%	3.594	1,6%	7.625	3,3%	4.164	2,0%
Kortlopende schulden	-2.291	-0,9%	-959	-0,4%	-1.254	-0,6%	-641	-0,3%
Overlopende passiva	-34	0,0%	-282	-0,1%	-56	0,0%	-26	0,0%
Totaal belegd vermogen	255.112	100,0%	220.497	100,0%	227.798	100,0%	212.038	100,0%

Dit **totaal belegd vermogen** kan ook worden berekend uit de balans: totaal aan activa minus kortlopende schulden minus overlopende passiva en minus voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers:

Totaal activa	295.862	253.198	247.612	228.902
Kortlopende schulden	-25.441	-18.227	-9.312	-6.764
Overlopende passiva	-34	-282	-56	-26
Pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	-15.275	-14.192	-10.446	-10.074
Totaal belegd vermogen	255.112	220.497	227.798	212.038

18.2 Verzekerdenbestand

Stichting Pensioenfonds SCA Verzekerdenbestand per 31 december 2011

	Ring H				Ring P			
	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigden	Totaal	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2010	1.229	1.054	458	2.741	816	610	712	2.138
<i>Mutatie saldo en door:</i>	-79	56	27	4	5	-9	29	25
- Nieuwe toetredingen	32			32	60			60
- Ontslag met premievrije aanspraak	-95	91		-4	-27	27		0
- Waardeoverdracht	0	-14		-14	0	-16		-16
- Ingang pensioen	-12	-22	59	25	-27	-17	61	17
- Overlijden	-4	-6	-10	-20	-1	-2	-25	-28
- Afkoop	0	-2	-5	-7	0	-1	0	-1
- Andere zaken	0	9	-17	-8	0	0	-7	-7
Stand per 31 december 2011	1.150	1.110	485	2.745	821	601	741	2.163

Specificatie pensioengerechtigden	Ring H		Ring P	
	2011	2010	2011	2010
- Ouderdompensioen	333	314	477	451
- Partnerpensioen	120	113	246	244
- Wezenpensioen	32	31	18	17
Totaal	485	458	741	712

18.3 Begrippenlijst

Aandelen

Bewijzen van deelneming in het vermogen van een onderneming. De bewijzen zijn verhandelbaar op de beurs.

ABTN

Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. Ook wel bedrijfsplan genoemd. Hierin komen drie hoofdonderwerpen aan de orde: de wijze van vaststelling van de verplichtingen jegens de deelnemers, de beleggingsportefeuille en het intern risicobeheersingssysteem.

Accounting standaarden

Centrale afspraken, gemaakt door de beroepsgroep van accountants, over de wijze waarop het jaarverslag van een onderneming wordt ingericht met gebruikmaking van uniforme waarderingmethoden en begrippen. Deze afspraken moeten er toe leiden dat de jaarverslagen beter met elkaar kunnen worden vergeleken.

Actuaris

Een wiskundige, gespecialiseerd in levensverzekeringen, die berekent over de wijze waarop het jaarverslag van een onderneming wordt ingericht met gebruikmaking van uniforme waarderingmethoden en begrippen. Deze afspraken moeten er toe leiden dat de jaarverslagen beter met elkaar kunnen worden vergeleken.

Actuariële methoden

Methoden om met behulp van actuariële grondslagen de contante waarde te berekenen van een reeks toekomstige uitkeringen of bijdragen.

Actuariële grondslagen

Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald maakt de actuaris gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de marktrente; de kansstelsels: sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalideringskansen, frequenties van gehuwd zijn, soms ook toekomstige salarisontwikkeling of indexatiebeleid enz.; kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten).

Actuele waarde

De actuele waarde is voor beleggingen waarvoor dagelijks openbare prijzen worden vastgesteld, zoals aandelen en obligaties, de beurswaarde. Voor andere vastrentende waarden, zoals onderhandse leningen en hypotheek, wordt de actuele waarde benaderd als de contante waarde van de toekomstige netto kasstromen. Als actuele waarde van de beleggingen in vastgoedfondsen wordt de intrinsieke waarde gehanteerd.

Autoriteit Financiële Markten

De toezichthouder die toeziet op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, dus ook pensioenfondsen.

Algemene nabestaandenwet

De Anw vervangt met ingang van 1 juli 1996 de Algemene Weduwen- en Wezenwet. De volgende groepen hebben recht op een Anw-uitkering bij overlijden van de echtgeno(o)t(t)e of partner:

- nabestaanden geboren vóór 1 januari 1950;
- nabestaanden die ongehuwde kinderen jonger dan 18 jaar verzorgen;
- nabestaanden die voor ten minste 45% arbeidsongeschikt zijn.

De netto Anw-uitkering bedraagt maximaal 70% van het netto minimumloon en is afhankelijk van het inkomen. Een gedeelte van het inkomen uit arbeid wordt vrijgelaten. Ongehuwd samenwonenden worden gelijkgesteld met gehuwden.

Algemene Ouderdomswet

De Algemene Ouderdomswet (AOW) is in 1956 tot stand gekomen. Het is een volksverzekering en geldt dus voor alle ingezetenen van Nederland. De AOW voorziet in uitkeringen bij ouderdom. De uitkeringen gaan in op de dag van de maand waarin de verzekerde 65 jaar wordt. De hoogte van de uitkeringen is niet afhankelijk van het loon dat gedurende een eventuele loopbaan is verdiend, maar is afhankelijk van de burgerlijke staat en de gezinssituatie waarin de verzekerde verkeert.

ALM

Afkorting voor Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen activa en de passiva

van een pensioenfonds. Deze studie dient te resulteren in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen is een aanvulling van het pensioenfonds op de arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid. In het algemeen zijn er twee soorten arbeidsongeschiktheidspensioenen: (1) het arbeidsongeschiktheidspensioen ter dekking van het WAO/WIA-hiaat en (2) het excedent arbeidsongeschiktheidspensioen.

Asset-mix

De verdeling van de beleggingen over de verschillende beleggingscategorieën.

Backservice

Pensioenaanspraken (of de waarde ervan) die betrekking hebben op de achterliggende dienstjaren en die ontstaan door verandering in de pensioengrondslag.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld. In het strategisch beleggingsbeleid wordt door het pensioenfonds zelf vooraf een normportefeuille, al dan niet bestaande uit indices, bepaald. Aan de hand van de benchmark kunnen normwegingen voor de verdeling van de beleggingen over (sub)categorieën, en normrendementen bij een gegeven risicoprofiel van het fonds worden benoemd.

Bestuurderstoets

De bestuurderstoets wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (DNB). Door middel van deze toets waartoe het bestuur DNB van diverse documenten moet voorzien kan de toezichthouder zich een beeld vormen van de deskundigheid en integriteit van de bestuurders van het pensioenfonds. Indien de toets tot een negatief oordeel leidt, kan DNB een voorgenomen benoeming van een kandidaat-bestuurslid tegenhouden.

Beurskoers

Marktprijs van een aandeel, obligatie of andere waardepapieren.

Bijzonder partnerpensioen

Indien het huwelijk, geregistreerd partnerschap of partnerrelatie in de zin van de pensioenovereenkomst van een (gewezen) deelnemer aan een pensioenregeling eindigt, verkrijgt de gewezen echtgenoot of partner een premievrije aanspraak op partnerpensioen, tenzij expliciet anders is overeengekomen.

Calloptie

De koper van de calloptie krijgt het recht om de onderliggende waarde van de optie (aandelen bijvoorbeeld) gedurende de looptijd van de optie voor een bepaald bedrag de uitoefenprijs te kopen. Voor dat recht betaalt hij premie. De verkoper van een calloptie de schrijver moet eventueel de onderliggende waarde leveren aan de koper van de optie tegen de uitoefenprijs. De optieschrijver ontvangt voor deze verplichting de optie premie.

Contante waarde

De contante waarde op een bepaald moment van (een serie) betalingen in de toekomst, is het bedrag dat op dat moment aanwezig zou moeten zijn om, rekening houdend met renteaangroei (marktrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, deze toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Conversie

Bij conversie (omzetting) wijzigt naast de aard van de pensioenaanspraken, ook de persoon van de verzekerde. Daarbij wordt de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd en het bijzonder partnerpensioen omgezet in een aanspraak op ouderdomspensioen voor de ex-partner of ex-echtgenote.

Converteerbare obligatie

Een obligatie die gedurende de looptijd kan worden omgewisseld (geconverteerd) in aandelen. Deze mogelijkheid is als een extraatje aan de obligatie meegegeven door de uitgever, teneinde de obligatie gemakkelijker te kunnen plaatsen.

Deelnemer

Werknemer in dienst van de bij het fonds aangesloten werkgever. De werknemer verwerft op grond van een pensioenovereenkomst pensioenaanspraken jegens het fonds.

Deelnemersjaren

Alle jaren die als deelnemer in het fonds zijn doorgebracht.

Dekkingsgraad

Een maat voor de solvabiliteit van een pensioenfonds. De dekkingsgraad wordt bepaald door de mate waarin het totaal vermogen de voorziening pensioen verplichtingen (VPV) overtreft, uitgedrukt in een percentage: $\text{Dekkingsgraad} = \text{Vermogen} / \text{VPV} \times 100\%$. Een dekkingsgraad van 100% geeft aan dat het totaal vermogen juist toereikend is om de voorziening pensioen verplichtingen te dekken, terwijl een percentage lager dan 100 aangeeft dat er sprake is van onderdekking. Fondsen gaan in hun financiële opzet veelal van een minimum dekkingsgraad uit die in mindere of meerdere mate ruim boven 100% ligt.

De Nederlandsche Bank

Bij wet ingesteld toezichhoudend orgaan dat onder andere de navolging van de Pensioenwet bewaakt.

Derivaten

Financiële contracten waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten en rente- en valutaswaps.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan: dividend- en rente opbrengsten van de beleggingen.

Duration (VPV)

De gewogen gemiddelde looptijd van de pensioenbetalingen van een pensioenfonds, op basis van de contante waarde van deze betalingen. De duration van een rijp fonds is 12-13 jaar tegenover 15-20 van een jong fonds.

Duration (vastrentende waarden)

De gewogen gemiddelde looptijd van de kasstromen van een obligatie, waarbij weging geschiedt op basis van de contante waarde van iedere kasstroom. Duration is een graadmeter voor de rentegevoeligheid van een obligatie. In de regel: hoe langer de looptijd van een obligatie, hoe gevoeliger de koers van die obligatie voor renteveranderingen. Indien men een daling van de rente verwacht is het profijtelijk een obligatie met een zo lang mogelijke duration te kopen, aangezien de koers daarvan het meest zal oplopen.

Duration matching

Een beleggingsstrategie die beoogt om de duration van het vastrentende deel van de beleggingsportefeuille van een pensioenfonds te verlengen zodat hij de duration van de VPV van het fonds benadert. Hierdoor wordt het renterisico voor het fonds nagenoeg uitgeschakeld.

Effectentypisch gedragtoezicht

Toezicht uitgeoefend door de Autoriteit Financiële Markten dat toezicht op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, zoals de naleving van gedragscodes.

Effectief rendement

Het effectief rendement houdt naast het couponrendement nog rekening met winst of verlies bij aflossing van een obligatie.

Eindloonregeling

Een eindloonregeling is in het algemeen een pensioenregeling, waarin de hoogte van het pensioen afgeleid is van het laatstverdiende salaris. Zolang men deelneemt aan de pensioenregeling volgt het pensioen zo de eigen loonontwikkeling. Dat is niet meer het geval als men niet meer deelneemt aan de pensioenregeling.

Franchise

In veel pensioenregelingen is een bepaald drempelbedrag opgenomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt omdat de AOW geacht wordt hierover pensioen te verlenen. Dit bedrag is veelal afgeleid van de uitkeringen krachtens de AOW en wordt dan 'franchise' genoemd.

Financieel toetsingskader (FTK)

Benaming van het nieuwe toezichtregime dat vanaf 1 januari 2007 van toepassing is op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfonds. De nieuwe waarderingsmethoden vervangen de oude

Actuariële Principes Pensioenfonds. Het nieuwe toezichtregime is opgenomen in de op 1 januari 2007 in werking getreden Pensioenwet.

Gedragscode

De gedragscode bevat voorschriften voor bestuurders en eventuele medewerkers van het pensioenfonds ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige, vertrouwelijke informatie. Deze informatie betreft voor een belangrijk deel de beleggingstransacties namens het fonds.

Gewezen deelnemer

Deelnemer van wie de deelname aan een pensioenregeling is beëindigd, omdat hij niet meer voor het bedrijf werkt. De gewezen deelnemer bouwt geen pensioenaanspraken meer op, maar houdt wel recht op zijn of haar opgebouwde aanspraken. Een gewezen deelnemer wordt ook wel een slaper genoemd.

Herverzekering

Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een levensverzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van extra hoge risico's bij een levensverzekeraar, zoals overlijdens- en invaliditeitsrisico's van deelnemers.

Index

Cijfer dat een gewogen gemiddelde uitdrukt en waaraan men kan zien hoe een grootte (bijvoorbeeld de beurskoersen in Amsterdam) zich ontwikkeld heeft.

Indexatie

Een indexatie is een verhoging van een pensioenrecht of een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling, dan wel op incidentele basis wordt verleend. Tegenwoordig wordt indexatie ook toeslag of toeslagverlening genoemd.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten vallen de gerealiseerde verkoopresultaten inclusief valutaresultaten en de niet-gerealiseerde herwaarderingsresultaten.

Intern toezicht

Het periodiek beoordelen van het functioneren van het bestuur van het pensioenfonds door onafhankelijke deskundigen. Het intern toezicht maakt deel uit van de principes voor Goed Pensioenfondsbestuur en is wettelijk verplicht. Het doel van het intern toezicht is het beter functioneren van het pensioenfondsbestuur. Stichting Pensioenfonds SCA heeft gekozen voor een visitatiecommissie als intern toezicht.

Intrinsieke waarde

De intrinsieke waarde per aandeel is de 'werkelijke' waarde van dat aandeel, afgeleid van de onderliggende beleggingen. De intrinsieke waarde wordt berekend door de waarde van de activa (bezittingen) te verminderen met de passiva (schulden) en het saldo te delen door het aantal uitstaande aandelen.

Koopsom

Een koopsom is een eenmalige betaling die aan de uitvoerder van de pensioenregeling is verschuldigd en waarvoor een bepaalde pensioenaanspraak wordt ingekocht. In beginsel is een koopsom dus een eenmalige betaling en een premie een periodieke betaling. Zowel premies als koopsommen dienen hetzelfde doel, namelijk de financiering van de pensioenen.

Lijfrente

Het begrip lijfrente wordt gebruikt in de individuele levensverzekeringsmarkt. Technisch gesproken is een lijfrente hetzelfde als een ouderdomspensioen. Het belangrijkste verschil is dat een lijfrenteverzekering privé wordt gesloten, terwijl bij pensioen altijd sprake is van een werkgever/werknemer relatie.

Liquide middelen

Contant geld, dat op zeer korte termijn beschikbaar is.

Marktwaarde

De waarde van een belegging op de markt.

Marktrente

De rente zoals deze op een bepaald moment op de financiële markt geldt.

Middelbaarregeling

Een pensioenregeling waarbij het pensioen jaarlijks berekend wordt aan de hand van het salaris in dat jaar. Het pensioen dat in voorgaande jaren

is opgebouwd wordt niet aangepast aan het nieuwe salaris. Wel bestaat voor het pensioenfonds de mogelijkheid om het pensioen in de middelloonregeling te indexeren. Daarmee wordt de koopkracht van het pensioen behouden. Indexering is wel bijna altijd voorwaardelijk. Dat betekent dat er niet of minder geïndexeerd wordt als er onvoldoende geld is.

Multi-OPF

Een Multi-OPF is een pensioenfonds dat pensioenregelingen van verschillende ondernemingen uitvoert. Het Multi-OPF moet de vermogens van de verschillende deelnemende regelingen hierbij gescheiden houden (ring-fencing). Dit nieuwe pensioenfonds kent één bestuur, één deelnemersraad en één verantwoordingsorgaan en lost daarmee gelijk een belangrijk probleem op: het vinden van (de juiste) mensen voor deze organen.

Nabestaandenpensioen

Partnerpensioen of wezenpensioen.

Nominale waarde

De op het stuk (aandeel of obligatie) aangegeven waarde. Bij een koers van 100 (= 100%) is de prijs van het waardepapier gelijk aan de nominale waarde.

Obligatie

Bewijzen van deelneming in een openbaar uitgegeven lening. Deze bewijzen zijn verhandelbaar op de beurs.

Onderhandse lening

Lening op schuldbekentenis tussen twee partijen die niet via de effectenbeurs wordt verhandeld.

Optie

Zie ook calloptie en putoptie. Verhandelbaar recht om iets te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie) tegen een van tevoren vastgestelde prijs gedurende een van tevoren vastgestelde termijn.

Ouderdompensioen

Ouderdompensioen is een levenslange uitkering die aan de voormalige deelnemers van de pensioenregeling wordt verstrekt vanaf de pensioendatum tot aan het overlijden.

Overreserve

Het deel van de reserves van een pensioenfonds waar geen pensioenverplichtingen tegenover staan (ook wel genoemd: extra of algemene reserve).

Pari

De koers van een aandeel of obligatie is gelijk aan de nominale waarde. Ook wel "à pari". Boven of onder pari betekent dus een hogere of lagere beurskoers dan de nominale waarde.

Partnerpensioen

Partnerpensioen is een uitkering die bij overlijden van (gewezen) deelnemers aan hun partner wordt verstrekt tot aan het overlijden.

Partnerregistratie

De Wet Partnerregistratie is per 1 januari 1998 in werking getreden. Deze wet opent de mogelijkheid voor partners die niet willen huwen hun relatie te laten registreren bij de burgerlijke stand van de gemeente. Partnerregistratie is gelijkgesteld met het huwelijk en geldt ook voor partners met gelijke sekse.

Pensioengrondslag

Onder de pensioengrondslag wordt in beginsel verstaan: het jaarlijks op 1 januari vastgestelde jaarsalaris verminderd met een op dat moment geldende franchise.

Pensioenregister

In de Pensioenwet is bepaald dat de pensioenfonds en -verzekeraars een Pensioenregister moeten inrichten. Dit is inmiddels operationeel per 6 januari 2011. Het Pensioenregister geeft de Nederlandse (collectieve) pensioenaanspraken via de website www.mijnpensioenoverzicht.nl weer.

Pensioen- en spaarfondsenwet

De Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) is destijds in 1952 van kracht geworden en is de oude wet die per 1 januari 2007 is vervangen door de Pensioenwet.

Pensioenverplichtingen

De contante waarde van alle opgebouwde pensioenrechten op basis van de deelnemersjaren.

Pensioenwet

Deze wet heeft met ingang van 1 januari 2007 de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) vervangen. De PSW was aan een algehele, technische herziening c.q. modernisering toe. Naast een technische herziening hebben allerlei nieuwe beleidsonderwerpen zoals de Principes Goed Pensioenfondsbestuur (PFG) en het Financieel toetsingskader (FTK) een plaats in de wet gekregen. Voor een aantal onderdelen is de invoering uitgesteld tot 1 januari 2008.

Pension Fund Governance (PFG)

De Stichting van de Arbeid (STAR) heeft op basis van de onderzoeksresultaten de Principes voor goed pensioenfondsbestuur op 16 december 2005 vastgesteld. Per 1 januari 2008 moeten de pensioenuitvoerders de pension fund governance conform deze principes vormgeven hebben. De principes hebben onder meer betrekking op verantwoording afleggen door het bestuur, deskundigheid en onafhankelijkheid van het bestuur, transparantie en communicatie, intern toezicht en op rechtstreeks verzekerde regelingen. Ze geven een minimumniveau waaraan pensioenfondsen moeten voldoen; er is ruimte voor differentiatie en maatvoering naar gelang het eigen karakter van de fondsen.

Performance

Het rendement uitgedrukt in een percentage van het vermogen waarop het rendement is behaald.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Een andere vorm van premievrije aanspraak is het bijzonder partnerpensioen dat de gewezen partner ontvangt bij scheiding/einde partnerschap.

Prepensioen

Een pensioensoort bedoeld als vervanging voor een VUT-regeling. Het betreft een tijdelijke uitkering welke uiterlijk eindigt op de 65-jarige leeftijd of zoveel eerder als het ouderdompensioen ingaat.

Putoptie

Een optie die de koper het recht maar niet de verplichting geeft om het onderliggende contract te verkopen tegen een vooraf vastgestelde prijs. Voor dat recht moet premie worden betaald. Een putoptie maakt het mogelijk het risico van dalende koersen af te dekken.

Rating

Met een rating wordt de mening over de kredietwaardigheid van een instelling weergegeven. Ratingbureaus, zoals Moody's en Standard & Poor's, geven alle voor de belegger relevante informatie in een zo beknopt mogelijke rating weer. Een voorbeeld van een rating voor (oplopende) kredietwaardigheid is de A-, AA-, AAA-rating voor debiteuren waarin beleggingen van vastrentende waarden plaatsvinden.

Reële rente

Het verschil tussen het fondsrendement en de (loon- of prijs-)inflatie.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur, ook wel yield curve genoemd, is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Een normale rentetermijnstructuur heeft een stijgend verloop. Als iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, eist hij normaliter een hogere vergoeding dan bij een lening over een korte termijn.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Slaper

Zie ook gewezen deelnemer.

Sterftetafels

Geven aan wat de levens- en sterftekansen zijn van mannen en vrouwen in Nederland, afhankelijk van de bereikte leeftijd. Ze worden gebruikt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen door de

actuaris. Tegenwoordig worden de sterftetafels ook wel vaker overlevingstafels genoemd. In augustus 2010 heeft het Actuariële Genootschap (AG) de Prognosetafel van de overlevingskansen 2010-2060 gepubliceerd (gebaseerd op de bevolkingssterfte in de jaren 1987 tot en met 2008). Veel pensioenfondsen hebben deze AG Prognosetafel gevolgd.

Taakafbakening

Met deze term wordt de verdeling van de markt voor aanvullende pensioenproducten over pensioenfondsen en verzekeraars aangegeven. Pensioenfondsen zijn aan strikte regels gebonden met betrekking tot hetgeen wordt verzekerd ten behoeve van de deelnemers aan bedrijfstak- dan wel ondernemingspensioenfondsenregelingen. In het algemeen moeten deze regelingen c.q. afzonderlijke onderdelen daarvan worden gekenmerkt door solidariteit en collectiviteit. Strikt individuele pensioenproducten, zonder financiële betrokkenheid van de werkgever, zijn voorbehouden aan verzekeringsmaatschappijen. De taakafbakening is neergelegd in een ministeriële regeling van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Toeslag(verlening)

Een toeslag of toeslagverlening is een verhoging van een pensioenrecht of een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling, dan wel op incidentele basis wordt verleend. Zie ook indexatie.

Totaal rendement

Het totaal rendement van een belegging is samengesteld uit de koerswinst of het koersverlies (indirecte beleggingsopbrengsten) over de beschouwde periode, terwijl de directe beleggingsopbrengsten (dividend, rente, aflossingen, huur en dergelijke uitkeringen) meteen worden herbelegd en tijdsgewogen in het totaal rendement worden meegenomen. Het totaal rendement wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.

Uitruil

In pensioenregelingen waarin voor gehuwden een partnerpensioen wordt opgebouwd, moet uiterlijk vanaf 1 januari 2002 een keuzemogelijkheid zijn opgenomen tussen enerzijds (een deel van) het opgebouwde partnerpensioen en anderzijds een hoger of eerder ingaand ouderdompensioen. Deze keuzemogelijkheid moet openstaan voor iedere deelnemer, ongeacht de burgerlijke staat. Voorbeelden van andere keuzemogelijkheden in pensioenregelingen, zijn de uitruil van (andere) pensioensoorten zoals ouderdoms- in partnerpensioen en vervroeging of uitstel van de pensioendatum.

UPO

In de Pensioenwet is vastgelegd dat het pensioenfonds verplicht is om deelnemers jaarlijks een pensioenoverzicht te versturen in de vorm van het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Deelnemers kunnen op deze manier gemakkelijk pensioenbedragen vergelijken en bij elkaar optellen. Verwacht wordt dat de betrokkenheid bij en inzicht in de financiële pensioensituatie hierdoor toeneemt. Het UPO is een gestandaardiseerd pensioenoverzicht dat jaarlijks wordt verstrekt. Het geeft de deelnemer inzicht in de huidige en toekomstige pensioensituatie. Daarnaast vindt men op het overzicht terug wat is geregeld voor nabestaanden.

Vastrentende waarden

Hypothecaire leningen, liquiditeiten, leningen op schuldbekentenis en obligaties.

Verantwoordingsorgaan

Door de Pension Fund Governance gehanteerde term voor een orgaan waar het bestuur verantwoording aan aflegt en waarin de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgever(s) zijn vertegenwoordigd. Ook 'slapers' kunnen hierin zijn vertegenwoordigd.

Verevening

Verdeling van de tijdens het huwelijk opgebouwde aanspraken op ouderdompensioen volgens de regels van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Verzekeringstechnische risico's

Bij het verzekeren van pensioenaanspraken loopt een fonds een langlevensrisico voor het ouderdompensioen als verzekerden langer leven dan volgens de gebruikte overlevingstafel wordt verwacht. Voor het nabestaandenpensioen loopt het fonds een kortlevensrisico als de verzekerden korter leven dan volgens de overlevingstafel wordt verwacht. Ook kan het invaliditeitsrisico worden gerekend tot de verzekeringstechnische risico's van fondsen.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Voorziening pensioenverplichtingen

Dit is de, met inachtneming van de actuariële grondslagen (marktrente, kansstelsels en kostenopslagen), vastgestelde balanspost die de gekapitaliseerde waarde (contante waarde) van de opgebouwde pensioenen aangeeft.

Waardeoverdracht

Het is mogelijk het pensioen dat bij een vorige werkgever is opgebouwd over te brengen naar het pensioenfonds van een nieuwe werkgever. Dit noemen we waardeoverdracht. In dat geval vervallen de opgebouwde aanspraken bij het 'oude' pensioenfonds.

Waardevast

Aanpassing aan de stijging van de prijzen.

Welvaartvast

Aanpassing aan de stijging van de lonen.

Wezenpensioen

Een tijdelijke pensioenuitkering die na overlijden van (gewezen) deelnemers wordt verstrekt aan kinderen tot een bepaalde leeftijd. Zie ook nabestaandenpensioen.

WGA-hiaatpensioen

Op grond van de WIA ontvangt een gedeeltelijk arbeidsongeschikte in eerste instantie een loongerelateerde WGA-uitkering. De hoogte van deze uitkering is afhankelijk van wat de gedeeltelijk arbeidsongeschikte nog verdient. De duur van deze uitkering is echter beperkt en hangt af van hoe lang de arbeidsongeschikte heeft gewerkt. Als na het einde van de loongerelateerde uitkering de gedeeltelijk arbeidsongeschikte nog niet werkt of minder verdient dan 50% van de door het UWV vastgestelde verdien capaciteit, ontvangt de gedeeltelijk arbeidsongeschikte een uitkering gebaseerd op een percentage van het minimumloon (afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid). Deze vervolguitkering bedraagt minder dan de loonaanvullingsuitkering die de arbeidsongeschikte ontvangen zou hebben als deze 50% of meer van zijn verdien capaciteit zou benutten. Dit verschil wordt het WGA-hiaat genoemd. Een pensioenfonds kan dit verschil met een WGA-hiaatpensioen aanvullen.

WIA

Afkorting van de Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen. De WIA geldt voor mensen die op of na 1 januari 2004 arbeidsgeschikt zijn geworden. Degenen die voor die datum al arbeidsgeschikt waren, blijven onder de WAO vallen. De aanleiding voor deze wet was het grote aantal mensen dat een beroep deed op de WAO. In de nieuwe wet staat werken voorop. Werknemers en werkgevers worden met financiële prikkels gestimuleerd er alles aan te doen om gedeeltelijk arbeidsgeschikten aan het werk te helpen of te houden.

WIA-uitkering

Een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de WIA. Deze uitkering kan gebaseerd zijn op de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) of de Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA).

WVPS

Afkorting van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Zakelijke waarden

Aandelen, converteerbare obligaties en onroerend goed(fondsen).